

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΑΣΕΠ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Της

Μαρίας Θ. Σαραλιώτου

Θεσσαλονίκη, 19/02/2024

ΑΣΕΠ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Μαρία Θ. Σαραλιώτου

Πτυχιούχος Νομικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Διπλωματική Εργασία

υποβαλλόμενη για τη μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων του

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Επιβλέπων Καθηγητής:

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΖΕΜΟΣ

Επίκουρος Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου και Οικονομικών Θεσμών Τμήματος
Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Πρόεδρος Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων (ΕΕΔ).

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον επιβλέποντα Καθηγητή μου Βασίλειο Τζέμο για τις συμβουλές και την καθοδήγηση που μου προσέφερε καθ' όλη την διάρκεια της προσπάθειάς μου.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την οικογένεια μου που είναι πάντα δίπλα μου και με στηρίζει.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τις τελευταίες δεκαετίες, υπήρξε μια ταχεία και αξιοσημείωτη πρόοδος στους τεχνολογικούς τομείς. Επί του παρόντος, η πανταχού παρούσα ενσωμάτωση του διαδικτύου έχει γίνει αναπόσπαστο στοιχείο της καθημερινής ζωής των ατόμων, διευρύνοντας σταδιακά το φάσμα των υπηρεσιών που είναι προσβάσιμες στον απλό πληθυσμό. Η αξιοποίηση του διαδικτύου αποτελεί κομβικό συστατικό της ίδιας της εξελικτικής του πορείας, καθώς όχι μόνο έχει αυξήσει τις γνωστικές και επαγγελματικές ικανότητες, αλλά έχει επίσης καταλύσει τη μεταμόρφωση των προτύπων διαπροσωπικής επικοινωνίας, ενώ συγχρόνως καθιερώνει και νέες παραμέτρους για το εμπόριο και την παροχή υπηρεσιών. Η δημόσια διοίκηση, ως άλλος ένας τομέας, αναγκάστηκε να παραμείνει δυναμική και να ευθυγραμμιστεί με την ψηφιακή εξέλιξη. Μέσα σε αυτό το αναδυόμενο περιβάλλον, το οποίο υποστηρίζεται από την τεχνολογική πρόοδο, τα έθνη παγκοσμίως υιοθετούν καθολικά το πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, που καθίσταται θεμελιώδους σημασίας για την ενίσχυση της παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες μέσω των ηλεκτρονικών μέσων.

Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζονται οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται από το ΑΣΕΠ. Πράγματι, στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας δίνεται το θεωρητικό και εννοιολογικό υπόβαθρο του ΑΣΕΠ, ως ανεξάρτητη αρχή, της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης καθώς και της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, δίνοντας έμφαση στις μεταρρυθμιστικές απόπειρες που έχουν συμβεί προς την κατεύθυνση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται και μια εννοιοδότηση του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ, ως το σύγχρονο μοντέλο διοίκησης, που επιχειρείται να προωθηθεί στο δημόσιο τομέα. Παράλληλα, εξετάζεται το πώς η ηλεκτρονική διακυβέρνηση και το ΑΣΕΠ συνεισφέρουν στην αποτελεσματικότητα της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Ακολουθούν τρία κεφάλαια με αντίστοιχα παραδείγματα υπηρεσιών του ΑΣΕΠ που βρίσκονται σε ψηφιακή μορφή, όπου αναλύεται και ο τρόπος συμβολής τους στη βελτίωση των παροχών της δημόσιας διοίκησης προς τους πολίτες. Στο τελευταίο κεφάλαιο παρατίθενται συμπεράσματα καθώς και προτάσεις βελτίωσης, αναφορικά με τις ψηφιακές υπηρεσίες του ΑΣΕΠ.

Λέξεις – κλειδιά: ΑΣΕΠ, Ανεξάρτητες Αρχές, Πολίτες, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες, Χρήστες

ABSTRACT

In recent decades, there has been rapid and remarkable progress in technological areas. At present, the ubiquitous integration of the Internet has become an integral part of people's daily lives, gradually widening the range of services accessible to the general population. The use of the Internet is a key component of its own evolutionary trajectory, as it has not only increased cognitive and professional capacities, but has also catalysed the transformation of patterns of interpersonal communication, while at the same time establishing new parameters for commerce and service provision. Public administration, as another sector, has been forced to remain dynamic and aligned with digital evolution. In this emerging environment, supported by technological advances, nations worldwide are universally adopting the e-government framework, which is becoming fundamental to enhance the delivery of services to citizens through electronic means.

In this context, the e-services provided by the ASEP are examined. Indeed, the first chapter of this paper provides the theoretical and conceptual background of the ASEP, as an independent authority, as well as of e-government, focuses on the Greek public administration, emphasizing the reform attempts that have occurred in the direction of e-government. In this chapter, a conceptualization of the New Public Management, as the modern model of administration that is attempted to be promoted in the public sector, is also provided. At the same time, it examines how e-government and the ASEP contribute to the efficiency of the Greek public administration. This is followed by three chapters with corresponding examples of ASEP services that are in digital format, where the way they contribute to improving the public administration's services to citizens is also analysed. The last chapter presents conclusions as well as suggestions for improvement regarding the digital services of the ASEP.

Keywords: ASEP, Independent Authorities, Citizens, eGovernment, , eServices, Users

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iii
ABSTRACT	iv
Περιεχόμενα	v
Κατάλογος εικόνων	vii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	3
ΑΣΕΠ, ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ	3
1.1 Η ανεξάρτητη αρχή του ΑΣΕΠ	3
1.1.1 Ο θεσμός των Ανεξαρτήτων Αρχών.....	3
1.1.1.1 Λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία των Ανεξαρτήτων Αρχών	4
1.1.2. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ).....	5
1.1.2.1 Νομική φύση του ΑΣΕΠ.....	6
1.1.2.2 Στοιχεία του ΑΣΕΠ ως Ανεξάρτητη Αρχή.....	8
1.2 Ορισμός ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	11
1.2.1 Οφέλη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	14
1.3 Ορισμός της ηλεκτρονικής δημόσιας διοίκησης	17
1.4 Στρατηγικές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση	19
1.5 Το παράδοξο της ελληνικής πραγματικότητας.....	23
1.6 Το μοντέλο του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ.....	26
1.7 Η συμβολή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στον εκσυγχρονισμό της ελληνικής δημόσιας διοίκησης.....	29
1.8 Η ψηφιακή Δεκαετία 2021-2030.....	33
1.9 Η συμβολή των Ανεξαρτήτων Αρχών στη βελτίωση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης.....	35
1.10 Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ΑΣΕΠ.....	37
1.11 Η σημασία και το μέλλον του ΑΣΕΠ	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	40
Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ	40
2.1 Τι είναι το μητρώο ΑΣΕΠ	40
2.1.1 Εγγραφή στο Μητρώο – υπηρεσίες του Μητρώου.....	40
2.1.2 Μητρώο ΑΣΕΠ υποψηφίων	43
2.1.3 Μητρώο υπαλλήλων φορέων.....	45
2.2 Προστασία δεδομένων και καταστροφή αρχείων.....	46

2.3 Η επίδραση του ηλεκτρονικού μητρώου του ΑΣΕΠ στη δημόσια διοίκηση	48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	51
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΝΣΤΑΣΗ	51
3.1 Η διαδικασία υποβολής ηλεκτρονικής ένστασης.....	51
3.2 Η συνεισφορά της ηλεκτρονικής ένστασης του ΑΣΕΠ στη δημόσια διοίκηση	54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	57
ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ SMS ΤΟΥ ΑΣΕΠ.....	57
4.1 Η χρήση εξατομικευμένων SMS από το ΑΣΕΠ	57
4.2 Η συμβολή των SMS του ΑΣΕΠ στη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης.....	59
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο	61
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	61
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	71

Κατάλογος εικόνων

Εικ.1: Οι πυλώνες δράσης του πλάνου 2016-2020 – Ψηφιακό Θεματολόγιο της ΕΕ.....	16
Εικ.2: Η ψηφιακή Δεκαετία της ΕΕ	33
Εικ.3 : Εγγραφή στην ηλεκτρονική υπηρεσία του μητρώου του ΑΣΕΠ.....	39

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ανεξάρτητες αρχές και η ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι δύο βασικοί πυλώνες της σύγχρονης διακυβέρνησης, με τον καθένα τους να συμβάλλει με τα μοναδικά του πλεονεκτήματα στην ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης και της παροχής υπηρεσιών. Η μεταξύ τους σχέση είναι σχέση συνεργασίας και αμοιβαίας ενίσχυσης.

Οι ανεξάρτητες αρχές, ως αυτόνομοι φορείς, λειτουργούν με πολιτική ουδετερότητα και αντικειμενικότητα, επιβλέποντας και ρυθμίζοντας συγκεκριμένους τομείς της δημόσιας πολιτικής και διοίκησης. Λειτουργούν με σκοπό την διασφάλιση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της προστασίας των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των πολιτών. Παρέχοντας εποπτεία από εμπειρογνώμονες και διενεργώντας αξιολογήσεις, οι ανεξάρτητες αρχές ενισχύουν τον έλεγχο της δημόσιας διοίκησης και προωθούν τη χρηστή διακυβέρνηση. Στον αντίποδα, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αποσκοπεί στο να καταστήσει τις κυβερνητικές διαδικασίες πιο αποτελεσματικές, προσβάσιμες και ανταποκρινόμενες στις ανάγκες των πολιτών. Με την αξιοποίηση της τεχνολογίας, μπορεί να εξορθολογήσει τις λειτουργίες, να μειώσει τα γραφειοκρατικά εμπόδια και να βελτιώσει τη συνολική εμπειρία του χρήστη για τους πολίτες.

Η σχέση μεταξύ των ανεξάρτητων αρχών και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι πολύπλευρη και αμοιβαία επωφελής, με τα συστήματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης να διευκολύνουν το έργο των ανεξάρτητων αρχών παρέχοντας πρόσβαση σε ολοκληρωμένα δεδομένα σε πραγματικό χρόνο. Επομένως, η συνεργασία μεταξύ των ανεξάρτητων αρχών και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μπορεί να οδηγήσει σε βελτιωμένη παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Στο πλαίσιο αυτό η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να διερευνήσει ποιες πτυχές της δομής της ανεξάρτητης αρχής του ΑΣΕΠ εκφράζονται μέσα από τη διάσταση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αναλύοντας παράλληλα το βαθμό αποτελεσματικότητας της εισαγωγής της τεχνολογίας στην εν λόγω ανεξάρτητη αρχή.

Επί μέρους ερευνητικά ερωτήματα που συμβάλλουν στην περάτωση του άνωθεν στόχου είναι αυτά που αφορούν στους ορισμούς και το υφιστάμενο καθεστώς του ΑΣΕΠ και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης καθώς και τον τρόπο που επηρεάζουν και οι δύο στη δημόσια διοίκηση. Επιπροσθέτως, σε κάθε πτυχή της συγκεκριμένης

ανεξάρτητης αρχής, όπου έχει εισαχθεί η τεχνολογία, διαπιστώνεται ο τρόπος με τον οποίο βοηθούνται οι πολίτες και ο κρατικός μηχανισμός. Σε όλη την έρευνα, αξιοποιήθηκαν βιβλιογραφικές πηγές, οι οποίες συνετέλεσαν σε ένα εμπειριστατωμένο αποτέλεσμα.

Πράγματι, η παρούσα μελέτη εμβαθύνει στις επιπτώσεις της ενσωμάτωσης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο πλαίσιο του ΑΣΕΠ (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού). Συγκεκριμένα, στοχεύει να διευκρινίσει πώς οι τεχνολογικές εξελίξεις έχουν επηρεάσει το λειτουργικό τοπίο του ΑΣΕΠ και τον ρόλο του στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης στην Ελλάδα. Εξετάζοντας την υιοθέτηση εργαλείων και πρακτικών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο πλαίσιο της υποδομής του ΑΣΕΠ, η παρούσα έρευνα επιδιώκει να αποκαλύψει τον βαθμό στον οποίο η ψηφιοποίηση έχει ενισχύσει την αποτελεσματικότητα, τη διαφάνεια και την προσβασιμότητα στις διαδικασίες επιλογής πολιτικού προσωπικού. Επιπλέον, προσπαθεί να αξιολογήσει τον αντίκτυπο των ψηφιακών πρωτοβουλιών, όπως τα ηλεκτρονικά μητρώα, οι ηλεκτρονικοί μηχανισμοί επίλυσης διαφορών και οι εξατομικευμένες υπηρεσίες SMS, στη βελτίωση της δέσμευσης των πολιτών, στον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών και στη διασφάλιση της δικαιοσύνης στην πρόσληψη και τη διαχείριση του προσωπικού. Μέσω της ενδελεχούς ανάλυσης αυτών των πτυχών, η παρούσα μελέτη προσπαθεί να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την εξελισσόμενη σχέση μεταξύ των ανεξάρτητων αρχών και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο πλαίσιο των προσπαθειών διοικητικής μεταρρύθμισης της Ελλάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΑΣΕΠ, ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

1.1 Η ανεξάρτητη αρχή του ΑΣΕΠ

1.1.1 Ο θεσμός των Ανεξαρτήτων Αρχών

Οι Ανεξάρτητες Αρχές, ως θεσμοί, έχουν σχεδιαστεί για να αντιμετωπίζονται τυχόν αδυναμίες της σύγχρονης δημόσιας διοίκησης και της δημοκρατίας, λειτουργώντας ανεξάρτητα από κυβερνήσεις, πολιτικές δυνάμεις, κόμματα και συμφέροντα¹. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών, προωθούν τη διαφάνεια και τη δικαιοσύνη και υποστηρίζουν τις αρχές της λογοδοσίας και της ακεραιότητας στη λειτουργία της κυβέρνησης².

Μία από τις βασικές λειτουργίες των Ανεξάρτητων Αρχών είναι να ενεργούν ως ανεξάρτητα ελεγκτικά όργανα³. Είναι επιφορτισμένες με την εποπτεία και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της κυβέρνησης και των δημόσιων φορέων, διασφαλίζοντας ότι λειτουργούν εντός των ορίων του νόμου και χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τα δημόσια κονδύλια. Με τη διενέργεια αυστηρών ελέγχων, οι εν λόγω αρχές συμβάλλουν στην πρόληψη και τον εντοπισμό της «κακοδιοίκησης», της διαφθοράς και της κατάχρησης των πόρων. Αυτός ο εποπτικός ρόλος είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού στους κυβερνητικούς θεσμούς και την προστασία των συμφερόντων των φορολογουμένων⁴.

Το άρθρο 101Α του Συντάγματος περιγράφει ρητά τις εξουσίες και τη διαδικασία επιλογής των μελών των ανεξάρτητων αρχών μετά την αναθεώρηση του 2001. Δίνει

¹ Τζέμος Β., (2021). «Εφαρμοσμένο διοικητικό δίκαιο και αρχές δικαίου και management», Δημόσιο Δίκαιο, σελ.1επ.

² Αλιβιζάτος Ν., (2008). «Η προσφορά των Ανεξάρτητων Αρχών και οι προϋποθέσεις αποτελεσματικής λειτουργίας τους», σε Ν. Φραγκάκη (επιμ.), «Οι Ανεξάρτητες Αρχές στη σύγχρονη δημοκρατία, Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών και Ερευνών», εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή, σ. 33επ.

³ Ταμπούρης, Ε., Ταραμπάνης, Κ., (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://hdl.handle.net/>

⁴ Λαμπροπούλου Μ., Διέλλας Γ., (2021). «Οι ανεξάρτητες Αρχές», σε Σωτηρόπουλος Δ.Α., Νταλάκου Β., (επιμ.), «Το Σύγχρονο Διοικητικό Σύστημα στην Ελλάδα».

έμφαση στην προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των μελών τους, η οποία προσομοιάζει με εκείνη των δικαστικών λειτουργιών, διασφαλίζοντας ότι οι εν λόγω αρχές μπορούν να λειτουργούν χωρίς πολιτικές παρεμβάσεις και να διατηρούν την αντικειμενικότητα στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων⁵. Οι Ανεξάρτητες Αρχές διακρίνονται στις συνταγματικά κατοχυρωμένες και στις μη⁶.

1.1.1.1 Λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία των Ανεξάρτητων Αρχών

Το άρ.2§1 του νόμου 3051/2002 διασφαλίζει τη λειτουργική ανεξαρτησία των μελών των Ανεξάρτητων Αρχών (ΑΑ). Αυτό σημαίνει ότι τόσο η κυβέρνηση όσο και τα άλλα διοικητικά όργανα δεν μπορούν να δίνουν επίσημες οδηγίες στα μέλη των ΑΑ, σχετικά με τις πολιτικές που εφαρμόζουν. Λειτουργώντας εκτός της διοικητικής ιεραρχίας, οι ΑΑ παραμένουν ελεύθερες από κάθε έλεγχο ή διοικητική εποπτεία σχετικά με τη νομιμότητα ή την καταλληλότητα των ενεργειών τους.

Επιπλέον της λειτουργικής, εγγυώνται την προσωπική ανεξαρτησία των μελών τους, μέσω ειδικών και μακροπρόθεσμων διορισμών. Η θητεία τους προστατεύεται νομικά και η κυβέρνηση δεν μπορεί να προβεί σε απόλυση, μετάθεση ή αντικατάστασή τους πριν από τη λήξη της θητείας τους⁷. Σε περίπτωση που δεν διοριστούν εγκαίρως νέα μέλη, η θητεία των υφιστάμενων μελών παρατείνεται αυτομάτως. Τούτο διασφαλίζει ότι τα μέλη μπορούν να ασκούν τα καθήκοντά τους χωρίς το φόβο πολιτικών παρεμβάσεων. Η διαδικασία διορισμού των μελών, όπως ορίζεται στο άρ.3§2 του νόμου 3051/2002, αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση της προσωπικής

⁵ Βενιζέλος Ε., (2002). «Οι ανεξάρτητες αρχές μετά την αναθεώρηση του ελληνικού Συντάγματος του 1975/1986/2001», σε Φ. Κοζύρη, Σ. Μεγγλίδου (επιμ.), «Η «ανεξαρτησία» των ανεξάρτητων αρχών: Προβληματισμοί και ελπίδες ενός νέου θεσμού». Πρακτικά ημερίδας, σελ. 12επ.

⁶ Οι συνταγματικά κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές είναι πέντε, το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο (ΕΣΡ), το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣτΠ), η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών. Οι μη κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές θεσπίζονται και μπορούν να τροποποιηθούν ή να καταργηθούν με νόμο και ενδεικτικά αναφέρονται η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων κ.ά. (Λαμπροπούλου Μ., Διέλλας Γ., 2021).

⁷ Σπηλιωτόπουλος Ε. (2010), Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τόμος Ι, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

ανεξαρτησίας⁸. Οι Πρόεδροι του Κοινοβουλίου είναι υπεύθυνοι για τους διορισμούς αυτών, προσθέτοντας ένα επίπεδο αμεροληψίας στη διαδικασία.

1.1.2. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ)

Το ΑΣΕΠ (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού) αποτελείται από 28 μέλη, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος, οι 3 Αντιπρόεδροι και 24 Σύμβουλοι, που εκλέγονται από τη Διάσκεψη των Προέδρων του Κοινοβουλίου. Λειτουργεί μέσω επιμέρους συλλογικών οργάνων, όπως η Ολομέλεια, η Ολομέλεια και τα 5 Τμήματα, καθένα από τα οποία έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων⁹. Τα μέλη είναι άτομα υψηλού κύρους και επαγγελματικής επάρκειας, που έχουν διατελέσει ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί, κρατικοί αξιωματούχοι, καθηγητές πανεπιστημίου κ.λπ¹⁰.

Το ΑΣΕΠ λειτουργεί ως εγγυητής θεμελιωδών αξιών, όπως η διαφάνεια, η αξιοκρατία και η αντικειμενικότητα στις διαδικασίες πρόσληψης στο δημόσιο τομέα¹¹, τόσο στο στενό όσο και στον ευρύ¹². Διασφαλίζει τη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία, ενώ επιλέγει το ανθρώπινο δυναμικό με βάση γραπτούς διαγωνισμούς και άλλα αντικειμενικά κριτήρια. Επιπλέον, το ΑΣΕΠ είναι υπεύθυνο για την επιλογή εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού¹³.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι αρμόδιο για την επιλογή τακτικού προσωπικού του δημόσιου τομέα, που περιλαμβάνει τόσο στενές όσο και ευρείες θέσεις. Επιβλέποντας αυτές τις διαδικασίες πρόσληψης, το ΑΣΕΠ διασφαλίζει ότι οι υποψήφιοι επιλέγονται με βάση τα προσόντα και τις ικανότητές τους, προωθώντας ένα αξιοκρατικό και ικανό εργατικό δυναμικό¹⁴. Παράλληλα, ελέγχει τη νομιμότητα των διαδικασιών πρόσληψης

⁸ Βιδάλης Τ., (2003). «Τυπική ή ουσιαστική διάκριση των λειτουργιών; Το θεμέλιο των ανεξάρτητων αρχών στο πολίτευμα», ΤοΣ 2, σελ. 825επ.

⁹Ειδικότερες πληροφορίες: [https://www.asep.gr/webcenter/portal/oracle/webcenter/page/scopedMD/s3eab32ab_c911_478a_8f8b_0ef74565e04d/PortalHome.jspx5].

¹⁰ Μακρυδημήτρης Α., (2006). «Δημόσια Διοίκηση, Στοιχεία Διοικητικής οργάνωσης», εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, σ. 287επ.

¹¹ Τζέμος Β., 2023. ΑΣΕΠ και Δίκαιο του Ανθρώπινου Δυναμικού στο Δημόσιο, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

¹² Ετήσια Έκθεση ΑΣΕΠ 2017, Διαθέσιμο σε: [https://www.asep.gr/webcenter/content/conn/ucmsserver/path/EnterpriseLibraries/asep].

¹³www.asep.gr

¹⁴ Τζέμος Β., (2020). Δίκαιο των Προσλήψεων. Ο νόμος του ΑΣΕΠ. Ερμηνεία κατ' άρθρο, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

του προσωπικού που απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή συμβάσεις έργου στο δημόσιο τομέα. Αυτή η εποπτεία είναι απαραίτητη για την αποτροπή οποιασδήποτε κατάχρησης ή ευνοιοκρατίας στη διαδικασία πρόσληψης, διασφαλίζοντας ότι οι αποφάσεις πρόσληψης ευθυγραμμίζονται με τις νομικές απαιτήσεις και διεξάγονται αμερόληπτα¹⁵. Ένας άλλος κρίσιμος ρόλος του ΑΣΕΠ είναι η εποπτεία της αξιολόγησης του προσωπικού του δημόσιου τομέα στο πλαίσιο της ορθολογικής αξιοποίησης μέσω της αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών¹⁶. Αυτό συμβάλλει στη διασφάλιση της αποτελεσματικής αξιοποίησης του εργατικού δυναμικού του δημόσιου τομέα και της βέλτιστης αξιοποίησης των ανθρώπινων πόρων. Επιπλέον, το ΑΣΕΠ εμπλέκεται στην ανακατανομή του απασχολούμενου προσωπικού, συμβάλλοντας στην οργανωτική αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του εργατικού δυναμικού σε διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες και φορείς¹⁷. Τέλος, ασκεί έλεγχο στις παράνομες προσλήψεις μέσω των Συμβούλων - Επιθεωρητών του. Οι εν λόγω Επιθεωρητές έχουν την ιδιότητα των ανακριτικών υπαλλήλων, γεγονός που τους επιτρέπει να διεξάγουν ενδεδειγμένες έρευνες και να διατηρούν την ακεραιότητα της διαδικασίας προσλήψεων.

1.1.2.1 Νομική φύση του ΑΣΕΠ

Το ΑΣΕΠ είναι εθνικό, άμεσο συλλογικό όργανο, το οποίο διακρίνεται από αυτοτελή υποδομή ως προς τη διοίκηση και τον προϋπολογισμό, με τα μέλη του να απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Είναι δε διοριζόμενα από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής για ορισμένη θητεία και έχει ως αποστολή την κυριαρχική εποπτεία και ρύθμιση της ευαίσθητης περιοχής των προσλήψεων στις υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στον δημόσιο τομέα όπως αυτός προσδιορίζεται εκάστοτε

¹⁵ Εισηγητική Έκθεση του Σχεδίου Νόμου: «Σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης», Βουλή των Ελλήνων, Αρχείο της Βουλής, Περίοδος Η' Προεδρευόμενης Δημοκρατίας, 1^η Σύνοδος, 21-10-93 έως 23-9-94, Πρόεδρος Α. Κακλαμάνης, Αθήνα, σ.1επ.

¹⁶ Τζέμος Β. (2023). «Επιλογή Προϊσταμένων στο Δημόσιο: Μια συγκεκριμένη πρόταση», Δημόσιο Δίκαιο, Διαθέσιμο σε: [<https://ddikastes.gr/επιλογή-προϊσταμένων-στο-δημόσιο-μα/>].

¹⁷ ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Ο Θεσμός του ΑΣΕΠ και η συμβολή του στη Δημόσια Διοίκηση: [https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/asep/thesmos?_afrLoop=45124946737734396&_adf.ctrlstate=x3tmfc65m_34#!%40%40%3F_afrLoop%3D45124946737734396%26_adf.ctrl-state%3Dx3tmfc65m_38]

Από τον ορισμό συνάγεται ότι το ΑΣΕΠ:

- α. Είναι εθνικό συλλογικό όργανο, αφού η αποστολή του έχει εθνική εμβέλεια και αποτελείται από 28 μέλη, τον Πρόεδρο, τους 3 Αντιπροέδρους και 24 Συμβούλους.
- β. Είναι άμεσο όργανο. Με τη διάταξη του άρθρου 101Α του Συντάγματος το ΑΣΕΠ (όπως και οι λοιπές, συνταγματικά κατοχυρωμένες, ανεξάρτητες αρχές), μετατρέπεται σε συνταγματικό όργανο, δηλαδή σε άμεσο όργανο του κράτους
- γ. Είναι ανεξάρτητο. Με τις διατάξεις 101Α § 1 του Συντάγματος και 2 § 1 του εκτελεστικού αυτής νόμου 3051/2002 οι ανεξάρτητες αρχές και τα μέλη τους απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και έτσι τοποθετούνται εκτός της διοικητικής λειτουργίας¹⁸ και επιβεβαιώνεται ως γενικός κανόνας η ανεξαρτησία τους που διασφαλίζει την απρόσκοπτη άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στις ανεξάρτητες αρχές. Αντλεί απ' ευθείας τη νομιμοποίησή του από το Σύνταγμα, ασκεί ένα μέρος της εκτελεστικής εξουσίας εκδίδοντας εκτελεστές διοικητικές πράξεις και έχει κανονιστικές αρμοδιότητες μέσα στα πλαίσια του άρθρου 43 § 2 του Συντάγματος, διενεργεί ελέγχους και επιβάλλει κυρώσεις¹⁹. Ακόμη, σύμφωνα με το άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής, μπορεί να αναφέρεται προς τη Βουλή για την προώθηση και επίλυση θεμάτων που ανάγονται στην εκπλήρωση της αποστολής του, με τελικό αποδέκτη την επιτροπή θεσμών και διαφάνειας. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το ΑΣΕΠ ασκεί εποπτεία στη Δημόσια Διοίκηση, δηλαδή καλύπτει το έλλειμμα αξιοπιστίας, αξιοκρατίας και διαφάνειας το οποίο αυτή εμφανίζει χωρίς να εποπτεύεται από αυτή²⁰. Επιπροσθέτως έχει ίδιο προϋπολογισμό. Έτσι έχει εξοπλισθεί με τον υψηλότερο βαθμό διοικητικής, κανονιστικής και δημοσιονομικής ανεξαρτησίας που επιτρέπει η ελληνική έννομη τάξη.

¹⁸ Αλιβιζάτος, σε Φραγκάκη, σ. 34, εμμέσως ο Κ. Χρυσόγονος, «Οι Ανεξάρτητες Αρχές στο Σχέδιο της Επιτροπής Αναθεώρησης του Συντάγματος» Το Σύνταγμα, 6/2000, Λαζαράκος, ό.π., σ. 87, Ηλιάδου, σε Κοζύρη/Μεγγλίδου, σ. 151.

¹⁹ Το άρθρο 3 § 3 του ν. 3051/2002, ορίζει ότι αν το ΑΣΕΠ διαπιστώσει ότι έγκριση ή απόφαση για προσλήψεις προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου παραβιάζει στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος της τους περιορισμούς του άρθρου 103 §§ 2 και 3 του Συντάγματος εκφέρει τη γνώμη του προς το όργανο που ενέκρινε ή αποφάσισε τις προσλήψεις, εισηγείται αντίστοιχη τροποποίηση και τη γνωστοποιεί σε κάθε περίπτωση στον πρωθυπουργό και τη Βουλή δια του προέδρου της.

²⁰ Μαυρομούστακου Η., (2016). Αξιολόγηση Δημοσίων Υπαλλήλων, Πρόσληψη και υπηρεσιακή εξέλιξη, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ.9επ.

1.1.2.2 Στοιχεία του ΑΣΕΠ ως Ανεξάρτητη Αρχή

Το ΑΣΕΠ (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού) είναι μια ανεξάρτητη αρχή που ιδρύθηκε με το νόμο 2190/1994 και είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη ως μία από τις πέντε ανεξάρτητες αρχές (άρθρο 101Α του Συντάγματος) στην ελληνική έννομη τάξη. Κύρια αποστολή του είναι να διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή και τήρηση των νομικών διατάξεων που διέπουν τις προσλήψεις στους φορείς του δημόσιου τομέα²¹.

Πράγματι, υπό το προϋσχύσαν καθεστώς του νόμου 2190/1994 ο ΑΣΕΠ διέθετε ως μοναδική του αρμοδιότητα την διενέργεια των προσλήψεων του Δημοσίου. Επιπλέον, ο ίδιος νόμος παρείχε στο ΑΣΕΠ την αρμοδιότητα να ελέγχει γνωμοδοτικά και όχι αποφασιστικά επί της τηρήσεως των προδιαγραφών που θέτει το άρθρο 103 παράγραφοι 2&3 του Συντάγματος. Παρά το γεγονός πως οι ανωτέρω ιδιότητες δεν προβλέπονται ρητά στο άρθρο 4 του νέου νόμου 4765/2021 λογίζονται ως εξακολουθείσες σε ισχύ, με την αιτιολογία πως απορρέουν από το συνταγματικό ρόλο που διαθέτει το ΑΣΕΠ²².

Ειδικότερα, ο νέος νόμος 4765/2021 με το άρθρο 4 προβαίνει σε μία μεστή και εξαντλητική απαρίθμηση των αρμοδιοτήτων του ΑΣΕΠ. Η κεντρική αρμοδιότητα που αποδίδεται στο ΑΣΕΠ²³ ρυθμίζεται επακριβώς στο άρθρο 3 παρ. 1 του νόμου 4765/2021, το οποίο και προβλέπει πόσο το ΑΣΕΠ εφαρμόζει τα θεσμικά πλαίσια των διαδικασιών που άπτονται του ανθρώπινου δυναμικού για τις υπηρεσίες του δημοσίου υπηρετώντας την διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την αξιοκρατία, μέσω της στελέχωσης των υπηρεσιών με διαδικασίες προσλήψεως ατόμων που λογίζονται ως τα πλέον κατάλληλα για την εκάστοτε θέση²⁴. Περαιτέρω, το άρθρο 4 του ίδιου νόμου προβαίνει σε μία περαιτέρω εξειδίκευση της κεντρικής αρμοδιότητας, αφενός επί των προσλήψεων προσωπικού του Δημοσίου και αφετέρου επί της επιλογής προσώπων για θέσεις ευθύνης του Δημοσίου. Τέλος, η παράγραφος 2 του άρθρου 3 προβλέπει την

²¹ Ειδικότερες πληροφορίες: [[https://www.asep.gr/webcenter/content/conn/ucmsserver/path/Enterprise Libraries/asep](https://www.asep.gr/webcenter/content/conn/ucmsserver/path/Enterprise%20Libraries/asep)]

²² Τζέμος Β. (2020). «ΑΣΕΠ και Συνταγματικό Δίκαιο Προσλήψεων στο Δημόσιο», Δημόσιο Δίκαιο, σελ. 134επ.

²³ Ταμπούρης Ε., Ταραμπάνης, Κ., (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://hdl.handle.net/>

²⁴ Τζέμος Β. (2023) «ΑΣΕΠ και Δίκαιο του Ανθρώπινου Δυναμικού στο Δημόσιο», εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ.56.

δυνατότητα και την συναφή αρμοδιότητα του ΑΣΕΠ να μετέχει σε έρευνες επιστημονικού χαρακτήρα, σε έργα και σε προγράμματα που έχουν χρηματοδοτηθεί, τελούμενα όμως όλα σε συνάφεια με την κεντρική του αρμοδιότητα.

Το άρθρο 4 του νόμου 4765/2021 διαφοροποίησε σε μεγάλο βαθμό την διττή κεντρική αρμοδιότητα που διέθετε το ΑΣΕΠ κατά το προγενέστερο καθεστώς. Πλέον με ρητή αναφορά στο άρθρο προβλέπεται όχι μόνο η αρμοδιότητα επί των προσλήψεων του Δημοσίου, αλλά και επί των διαδικασιών που στοχεύουν στην επιλογή προσώπου για θέση ευθύνης του Δημοσίου. Επομένως, ο νόμος αυτός διπλασίασε την κεντρική αρμοδιότητα του ΑΣΕΠ, εξαλείφοντας τις αμφισβητήσεις που υπήρχαν κατά το προγενέστερο νομικό καθεστώς σχετικά με την συμμετοχή του σε διάφορα έργα επιστημονικού και ερευνητικού χαρακτήρα καθώς και σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα²⁵.

Επιπλέον, το άρθρο 4 του νόμου 4765/2021 προβαίνει σε εξειδίκευση της αόριστης συνταγματικής νομικής έννοιας που προβλέπεται στο άρθρο 103 παρ. 7 του Συντάγματος, αναφορικά με τις προσλήψεις υπαλλήλων στο Δημόσιο, όπως αυτές τελούν υπό τον έλεγχο της ανεξάρτητης αρχής. Πιο συγκεκριμένα, η κεντρική αυτή η αρμοδιότητα του ΑΣΕΠ μπορεί περαιτέρω να αναλυθεί σε²⁶:

- α. Διαδικασίες εκδόσεως των προκηρύξεων για να πληρωθούν θέσεις ή διαδικασίες για να προσληφθεί προσωπικό στο Δημόσιο
- β. Διαδικασίες συγκροτήσεως των επιτροπών για να διενεργηθούν η προκηρυχθείσες προσλήψεις
- γ. Διαδικασίες διενέργειας διαγνωστικών έργων, δηλαδή ενάσκηση κάθε άλλης προβλεπόμενης αρμοδιότητας προκειμένου να ολοκληρωθεί μία διαδικασία διαχωρισμού είναι επιλεχθεί το διορισθέν προσωπικό
- δ. Διαδικασίες καθορισμού των ατόμων που θα διοριστούν ή θα προσληφθούν.

²⁵ Τζέμος Β., (2023). «ΑΣΕΠ και Δίκαιο του Ανθρωπίνου Δυναμικού στο Δημόσιο», εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ.57επ.

²⁶ Τζέμος Β., (2023). «ΑΣΕΠ και Δίκαιο του Ανθρωπίνου Δυναμικού στο Δημόσιο», εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ.58επ.

Οι ανωτέρω αρμοδιότητες άπτονται τόσο του τακτικού υπαλληλικού προσωπικού όσο και των υπαλλήλων που διορίζονται με βάση σύμβασης αορίστου και ορισμένου χρόνου²⁷.

Αναφορικά με τις προκηρύξεις του ΑΣΕΠ για την πρόσληψη προσωπικού για νέες θέσεις, που πρόκειται για μία εκ των κρισιμότερων αρμοδιοτήτων του, το άρθρο 49 του νέου νόμου 4765/2021 προβλέπει την έκδοση αυτών από τον πρόεδρο του ΑΣΕΠ. Η διαδικασία αυτή ακολουθεί τον προγραμματισμό των προσλήψεων και αποτελεί το πρώτο βήμα για την διενέργεια των προσλήψεων. Βέβαια, η προκήρυξη προσλήψεων για την στελέχωση του Δημοσίου με προσωπικό ρυθμίζεται από ειδικότερες διατάξεις νόμου, όπως από:

- α. Τα ειδικότερα άρθρα του νόμου 4765/2021, ιδίως τα άρθρα 8 επ.
- β. Τον κανονισμό λειτουργίας του ίδιου του ΑΣΕΠ²⁸
- γ. Το νέο προσοντολόγιο του π.δ. 85/22.

Κατά την διαδικασία έκδοσης των προκηρύξεων το ΑΣΕΠ οφείλει να τηρεί τις τρεις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τη λειτουργία του ήτοι την ανεξαρτησία, την νομιμότητα και την αντικειμενικότητα²⁹.

Σε ένα επόμενο βήμα, το ΑΣΕΠ φέρει την αρμοδιότητα συγκρότησης των επιτροπών που θα διενεργήσει τις προσλήψεις. Η διαδικασία αυτή διαφοροποιείται ανάλογα με το εάν πρόκειται για γραπτό διαγωνισμό, οπότε εφαρμόζονται τα άρθρα 8 επ. του νόμου 4765/2021, εάν πρόκειται για πρόσληψη βάση σειράς προτεραιότητας, οπότε και θα εφαρμοστούν τα άρθρα 28 επ. του ίδιου νόμου, εάν πρόκειται για πρόσληψη προσωπικού που διαθέτει ειδικό επιστημονικό χαρακτήρα ή υπαλλήλους με θητεία, οπότε κάθε εφαρμοστούν τα άρθρα 31 επ. του ίδιου νόμου, εάν πρόκειται για πρόσληψη προσωπικού για ορισμένο χρόνο, εφαρμόζονται στα άρθρα 36 επ. του ίδιου

²⁷ Σπηλιωτόπουλος Ε., Χρυσανθάκης Χ, (2021). «Βασικοί θεσμοί δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου», εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

²⁸ Απόφαση 80/21 της Ολ. Του ΑΣΕΠ.

²⁹ Τζέμος Β., (2020). «ΑΣΕΠ και Συνταγματικό Δίκαιο Προσλήψεων στο Δημόσιο», Δημόσιο Δίκαιο, σελ. 58επ.

νόμου ή, τέλος, εάν πρόκειται για πρόσληψη προσωπικού βάση ειδικότερης νομοθεσίας, οπότε και θα εφαρμοστεί ειδικότερη νομοθεσία³⁰.

Παρά το γεγονός πως η έκδοση προκηρύξεων και η συγκρότηση των επιτροπών αποτελούν τις βασικότερες αρμοδιότητες του ΑΣΕΠ, αυτές δεν εξαντλούνται αποκλειστικά και μόνο σε αυτά τα στάδια. Αντίθετα, το ΑΣΕΠ προβαίνει στην διενέργεια των εξεταστικών διαδικασιών και διαθέτει κάθε άλλη αναγκαία αρμοδιότητα προκειμένου να καθοριστούν οι διοριστέοι³¹.

Τέλος, ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στην απόφαση 2/2020 της Ολομέλειας του ΑΣΕΠ, όπου τέθηκε το ζήτημα της αρμοδιότητας αυτού να προβαίνει σε έλεγχο αντισυνταγματικότητας των νόμων, στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται η ύπαρξη κατάφωρης παραβίασης των συνταγματικών διατάξεων για τις προσλήψεις του Δημοσίου. Η πλειοψηφία της Ολομέλειας του ΑΣΕΠ απεφάνθη πως τέτοια αρμοδιότητα δεν αναγνωρίζεται στον ΑΣΕΠ, ανακαλώντας συγχρόνως προγενέστερη απόφαση τμήματος που είχε προβεί σε συναφή έλεγχο της συνταγματικότητας. Ωστόσο όπως υποστηρίζει και ο Β. Τζέμος, το επιχείρημα που χρησιμοποίησε η πλειοψηφία, ότι ο έλεγχος της συνταγματικότητας αναγνωρίζεται μόνο στην δικαστική λειτουργία, δεν κρίνεται ως πειστικό επιχείρημα³².

1.2 Ορισμός ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν αρχίσει να υιοθετούν πρακτικές Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ήδη από τη δεκαετία του '90. Από την πρακτική αυτή προέκυψε πλούσιο υλικό, το οποίο, με τις όποιες παραβλέψεις, αστοχίες και δυσκολίες, αποτέλεσε σημαντική παρακαταθήκη για την εφαρμογή της εν λόγω τεχνογνωσίας στην Ελλάδα. Ενδεικτικά παραδείγματα χωρών είναι αυτά της Ισπανίας και της Αυστρίας³³.

³⁰ Για παράδειγμα ο νόμος 4585 / 2019 και ο νόμος 4653 / 2020 για το μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό, χωρίς γραπτούς διαγωνισμούς.

³¹ Τζέμος Β., (2021). «Εφαρμοσμένο διοικητικό δίκαιο και αρχές δικαίου και management», Δημόσιο Δίκαιο, σελ.1επ.

³² Περαιτέρω ανάλυση σε Τζέμος Β., (2023) «ΑΣΕΠ και Δίκαιο του Ανθρωπίνου Δυναμικού στο Δημόσιο», εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ.61επ.

³³ Αποστολάκης Ι., Λουκής Ε. και Χάλαρης Ι., (2008). «Ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση: οργάνωση, τεχνολογία και εφαρμογές», Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, σελ. 21επ.

Η Ελληνική Οικονομία φαίνεται να διανύει μια από τις δυσκολότερες μεταπολεμικές περιόδους της, ενώ συγχρόνως η Ευρωπαϊκή Οικονομία προσπαθεί να ξεπεράσει την κρίση μέσα σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, προσπαθώντας να βρει τον βηματισμό της, διαμορφώνοντας τα θεσμικά και πολιτικά πλαίσια, που θα της επιτρέψουν να έχει μια πιο ουσιαστική και αποτελεσματική διακυβέρνηση. Η παγκοσμιοποίηση, το εγχείρημα της ενοποίησης των κρατών μελών της ΕΕ, με την διεύρυνση των συνόρων και το διεθνή ανταγωνισμό, έχει επιφέρει τρομακτικές αλλαγές στον κόσμο των επιχειρήσεων και του εμπορίου, με επακόλουθο η κάθε εθνική Δημόσια Διοίκηση, να αναπτύσσει νέες πρακτικές διακυβέρνησης στο πλαίσιο μιας διεθνούς προοπτικής³⁴. Όλες οι μεταβολές που έχουν επέλθει στους τομείς της διοίκησης και της διακυβέρνησης, την τελευταία δεκαετία, οφείλονται στην χρήση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών στην δημόσια διοίκηση, σε συνδυασμό με οργανωτικές αλλαγές και νέες δεξιότητες του προσωπικού, με σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού, την ενδυνάμωση της Δημοκρατίας και την υποστήριξη των δημόσιων πολιτικών³⁵.

Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (e-government)³⁶, ως διαδικασία, κατά την σύγχρονη βιβλιογραφία, μπορεί να θεωρηθεί ως το σύνολο των θεσμοθετημένων σχέσεων συναλλαγής ανάμεσα στον πολίτη και τους κρατικούς φορείς μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), χωρίς να απαιτείται η φυσική παρουσία του πρώτου ενώπιον των δευτέρων³⁷. Ο ορισμός της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης έχει εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου³⁸, καθώς οι ψηφιακές τεχνολογίες και το διαδίκτυο έχουν γίνει πια αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής μας ζωής. Στον πυρήνα της, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση περιλαμβάνει τη χρήση των ΤΠΕ για τη διευκόλυνση και τη βελτίωση των κυβερνητικών λειτουργιών και των αλληλεπιδράσεων με τους πολίτες. Τα Ηνωμένα Έθνη (ΟΗΕ) ορίζουν την ηλεκτρονική

³⁴ Curtin G. Gregory/Sommer H. Michael/Veronica V. Sommer, the world of E-Government, Published by The Haworth Press Inc 2003, σ. 20.

³⁵ Ευρωπαϊκή Ένωση, Επιτροπή COM (2003), σ. 7.

³⁶ Chartered Governance Institute UK and Ireland., (2022). Understanding governance. Διαθέσιμο στο <https://www.cgi.org.uk/professional-development/discover-goernance/looking-to-start-a-career-in-governance/what-is-governance>, καθώς και Wong, K. Fearon C. & Philip G. (2017). Understanding egovernment and egovernance: stakeholders, partnerships and CSR. International Journal of Quality & Reliability Management, Vol. 24 No 9, pp. 927.

³⁷ Ταμπούρης Ε.,(2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις.

³⁸ Ταμπούρης, Ε., & Ταραμπάνης, Κ. (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, εκδ. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. [<http://hdl.handle.net/>]

διακυβέρνηση ως τη χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη βελτίωση των δραστηριοτήτων των οργανισμών του δημόσιου τομέα και των διαδικασιών της δημόσιας διακυβέρνησης. Ο ορισμός αυτός αναδεικνύει τις δύο κύριες πτυχές της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης³⁹:

-Βελτίωση των κυβερνητικών δραστηριοτήτων: Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση επικεντρώνεται στον εξορθολογισμό των εσωτερικών κυβερνητικών λειτουργιών, στη μείωση της γραφειοκρατικής αναποτελεσματικότητας και στη βελτιστοποίηση των διοικητικών διαδικασιών. Περιλαμβάνει την ψηφιοποίηση των κυβερνητικών αρχείων, την αυτοματοποίηση των ροών εργασίας και την εφαρμογή της λήψης αποφάσεων βάσει δεδομένων⁴⁰.

-Βελτίωση της δημόσιας διακυβέρνησης: Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αποσκοπεί στην προώθηση της καλύτερης δέσμευσης μεταξύ της κυβέρνησης και των πολιτών της. Δίνει έμφαση στο να γίνουν οι κυβερνητικές υπηρεσίες πιο προσβάσιμες, διαφανείς και με επίκεντρο τον πολίτη μέσω ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών.

Τα παραδείγματα συναλλαγής μεταξύ πολίτη και φορέων του δημοσίου τομέα μέσω χρήσης ΤΠΕ είναι πολυάριθμα. Ενδεικτικά, αναφέρεται⁴¹ η σύνταξη και τήρηση ηλεκτρονικών διοικητικών εγγράφων, η διαβίβαση και κοινοποίηση αυτών ηλεκτρονικά, η χρήση ψηφιακών υπογραφών και η εφαρμογή Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου, καθώς και πληθώρα πρακτικών, που θα διευρύνονται διαρκώς, μέχρι ακόμη και την ηλεκτρονική εξ αποστάσεως ψήφο.

Οι ανωτέρω πρακτικές συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην αποφόρτιση τόσο για τους πολίτες, όσο και το έργο των υπαλλήλων των φορέων του κρατικού μηχανισμού από διεκπεραιώσεις και διακινήσεις εγγράφων, πιστοποιητικών κ.λπ., έχοντας υπόψιν ότι η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και η δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο, έχει αυξηθεί με γεωμετρική πρόοδο στη χώρα μας κατά την τελευταία δεκαετία⁴². Ο ρηξικέλευθος χαρακτήρας της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στηρίζεται

³⁹Βλ. Layne K. & Lee J. (2017). Developing Fully Functional E-Government: A Four- Stage Model, *Government Information Quarterly*, 18, 122-136

⁴⁰ Ταμπούρης Ε., (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις.

⁴¹ Κτιστάκη Σ., (2011). «Η επαγγελματική αρετή, καθοριστικός παράγοντας της ποιότητας του προσώπου στη δημόσια διοίκηση» σε: «Διοίκηση και Δημοκρατία: Ποιότητα Αποτελεσματικότητα Νομιμοποίηση», σελ. 711επ.

⁴²Πβ. στην από 10 Δεκ. 2010 μελέτη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Ανάκτηση από: [http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A1901/PressReleases/A1901_SFA20_DT_AN_00_2010_01_F_GR.pdf.]

στην αποπροσωποποίηση της σχέσης μεταξύ Πολίτη και Κράτους, ακριβώς επειδή διασφαλίζεται η μη φυσική παρουσία του πρώτου. Έχει μάλιστα δύο άμεσες συνέπειες: Αρχικά, ως πρώτη συνέπεια προβλέπεται ότι ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες παράπλευρων συνδιαλλαγών και ανάπτυξης φαινομένων διαφθοράς (π.χ. γρηγορόσημο κ.λπ.), καθώς και ως δεύτερη συνέπεια αντικαθίστανται οι παραδοσιακές μορφές διακυβέρνησης από την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Αυτό τείνει να διασφαλίσει μια καίρια στροφή προς την ίδια την πληροφορία και όχι προς το φυσικό πρόσωπο που την εκφέρει⁴³.

1.2.1 Οφέλη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση προσφέρει πληθώρα πλεονεκτημάτων που επηρεάζουν θετικά τις κυβερνήσεις, τους πολίτες και την κοινωνία γενικότερα. Ορισμένα από τα βασικά πλεονεκτήματα περιλαμβάνουν⁴⁴:

-Ενισχυμένη αποδοτικότητα και εξοικονόμηση κόστους: Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση βελτιστοποιεί τις κυβερνητικές διαδικασίες, μειώνει τη γραφειοκρατία και αυτοματοποιεί εργασίες ρουτίνας. Αυτό οδηγεί σε αυξημένη λειτουργική αποδοτικότητα και εξοικονόμηση κόστους για τις κυβερνήσεις. Η ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιών εξορθολογίζει τις διαδικασίες, μειώνοντας την ανάγκη για φυσικές επισκέψεις σε κυβερνητικά γραφεία, εξοικονομώντας χρόνο και πόρους τόσο για τους πολίτες όσο και για τους δημόσιους υπαλλήλους⁴⁵.

-Διαφάνεια και λογοδοσία: Η διαφάνεια αποτελεί κρίσιμη πτυχή της χρηστής διακυβέρνησης. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση προωθεί τη διαφάνεια, καθιστώντας τις κυβερνητικές πληροφορίες και υπηρεσίες εύκολα προσβάσιμες στο κοινό. Οι ψηφιακές πλατφόρμες επιτρέπουν στους πολίτες να έχουν πρόσβαση σε επίσημα αρχεία, προϋπολογισμούς και έγγραφα πολιτικής, προωθώντας τη μεγαλύτερη λογοδοσία των κυβερνητικών δράσεων και αποφάσεων⁴⁶.

⁴³ Ταμπούρης Ε., Ταραμπάνης, Κ., (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://hdl.handle.net/>

⁴⁴ Λαζακίδου Α., (2016). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες προς Πολίτες και Επιχειρήσεις. Αθήνα: Εκδ. Δίστιγμα.

⁴⁵ Μακρυδημήτρης Α., (1999). «Ο Μεγάλος Ασθενής», εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα, σελ. 185επ.

⁴⁶ Μαυρομούστακου Η., (2016). «Αξιολόγηση Δημοσίων Υπαλλήλων, Πρόσληψη και υπηρεσιακή εξέλιξη», εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, σελ. 9επ.

-Βελτιωμένη παροχή υπηρεσιών: Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση παρέχει στους πολίτες ταχύτερη και ευκολότερη πρόσβαση στις κυβερνητικές υπηρεσίες⁴⁷. Μέσω ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα, οι πολίτες μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για άδειες, να πληρώνουν φόρους, να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες για την υγειονομική περίθαλψη και να λαμβάνουν παροχές κοινωνικής πρόνοιας χωρίς φυσικές επισκέψεις σε κυβερνητικά γραφεία. Αυτή η βελτιωμένη παροχή υπηρεσιών αυξάνει την ικανοποίηση των πολιτών και μειώνει τις γραφειοκρατικές καθυστερήσεις⁴⁸.

-Δέσμευση και συμμετοχή των πολιτών: Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση ενθαρρύνει την εμπλοκή των πολιτών παρέχοντας πλατφόρμες στους πολίτες για να εκφράζουν τις απόψεις τους, να παρέχουν ανατροφοδότηση και να συμμετέχουν ενεργά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων⁴⁹. Οι διαδικτυακοί μηχανισμοί διαβούλευσης και ανατροφοδότησης επιτρέπουν στις κυβερνήσεις να εμπλέκουν τους πολίτες στην ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών, καθιστώντας τη διακυβέρνηση πιο περιεκτική και ανταποκρινόμενη στις ανάγκες των πολιτών⁵⁰.

-Λήψη αποφάσεων με βάση τα δεδομένα: Η ψηφιοποίηση των κυβερνητικών διαδικασιών παράγει τεράστιες ποσότητες δεδομένων. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αξιοποιεί την ανάλυση δεδομένων και τα εργαλεία μεγάλων δεδομένων για την εξαγωγή πολύτιμων πληροφοριών από αυτά τα δεδομένα. Η λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων επιτρέπει στις κυβερνήσεις να εντοπίζουν τάσεις, να προβλέπουν τις ανάγκες των πολιτών και να κατανέμουν τους πόρους πιο αποτελεσματικά, οδηγώντας σε καλύτερα αποτελέσματα πολιτικής⁵¹.

-Γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος⁵²: Οι πρωτοβουλίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης προσπαθούν να γεφυρώσουν το ψηφιακό χάσμα, διασφαλίζοντας ότι οι

⁴⁷ Council of Europe., (2022). 12 Principles of Good Governance. Διαθέσιμο στο <https://www.coe.int/en/web/good-governance/12-principles>.

⁴⁸ Ειδικότερες πληροφορίες για της ψηφιακές υπηρεσίες: [https://digitalstrategy.gov.gr/digital_services_portal].

⁴⁹ Roztocki, N., Strzelczyk, W. & Weistroffer, H. R. (2022) "Concepts of E-Democracy in an E-Society". SAIS 2022 Proceedings. 13. <https://aisel.aisnet.org/sais2022/1>

⁵⁰ Ειδικότερες στατιστικές πληροφορίες: [<https://www.idika.gr/more-articles?start=64&view=featured>].

⁵¹ Ειδικότερες πληροφορίες: [<https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/e-government-24-2022/el/>]

⁵² Ταμπούρης, Ε., & Ταραμπάνης, Κ. (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Κάλλιπος, σελ. 133. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://hdl.handle.net/>

κυβερνητικές υπηρεσίες είναι προσβάσιμες σε όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο ή τη γεωγραφική τους θέση. Καταβάλλονται προσπάθειες για την παροχή σημείων ψηφιακής πρόσβασης σε αγροτικές και υποβαθμισμένες περιοχές, διευκολύνοντας τους πολίτες να έχουν πρόσβαση στις κυβερνητικές υπηρεσίες μέσω διαδικτύου⁵³.

-Διοικητικός εξορθολογισμός και μείωση της γραφειοκρατίας: Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση εξαλείφει τις περιττές διαδικασίες και μειώνει τη γραφειοκρατική γραφειοκρατία. Αυτό όχι μόνο εξοικονομεί χρόνο για τους πολίτες, αλλά βελτιώνει και την παραγωγικότητα των δημοσίων υπαλλήλων, επιτρέποντάς τους να επικεντρωθούν σε καθήκοντα με μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία⁵⁴.

-Περιβαλλοντικές επιπτώσεις: Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να συμβάλει στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα μειώνοντας τη χρήση χαρτιού και την ανάγκη για φυσική υποδομή. Η ψηφιοποίηση οδηγεί σε μείωση της κατανάλωσης φυσικών πόρων, μειώνοντας το αποτύπωμα άνθρακα της κυβέρνησης.

-Διυπηρεσιακή συνεργασία: Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση διευκολύνει τη συνεργασία και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ διαφορετικών κυβερνητικών υπηρεσιών και τμημάτων. Αυτή η ολοκλήρωση ενισχύει τον συντονισμό και επιτρέπει μια πιο ολιστική προσέγγιση για την αντιμετώπιση σύνθετων κοινωνικών προκλήσεων⁵⁵.

-Οικονομική ανάπτυξη και επενδύσεις: Με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κυβερνητικών διαδικασιών και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να προσελκύσει ξένες επενδύσεις και να προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη. Η ηλεκτρονική καταχώριση επιχειρήσεων, οι αιτήσεις αδειών και οι διαφανείς διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων είναι μερικά παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο η ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να τονώσει τις οικονομικές δραστηριότητες.

⁵³ Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη: βασικές πρωτοβουλίες, (2010)., Διαθέσιμο σε: [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/memo_10_200].

⁵⁴ Κώτσογλου Κ., (2013). « Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και η συνεισφορά της στην Εξάλειψη Της Διαφθοράς και την Βελτίωση των Υπηρεσιών στη Δημόσια Διοίκηση», Πολυτεχνείο Κρήτης.

⁵⁵ Veit D., Huntgeburth J., (2014). «Foundations of Digital Government: Leading and managing in the digital era», Springer, p. 6.

Είναι πρόδηλο ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση με όρους και πτυχές όπως αυτές που αναλύθηκαν άνωθεν αυξάνει τη δημόσια αξία⁵⁶. Η υιοθέτηση των τεχνολογικών εξελίξεων επιτρέπει στους δημόσιους φορείς να βελτιώσουν την παραγωγικότητα και τη χρησιμότητά τους. Αξιοποιώντας την τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών, οι κυβερνήσεις μπορούν να εξορθολογίσουν τις διαδικασίες, να μειώσουν τη γραφειοκρατία και να παρέχουν υπηρεσίες πιο αποτελεσματικά. Αυτό, με τη σειρά του, ωφελεί τους πολίτες εξοικονομώντας χρόνο, μειώνοντας το κόστος και αυξάνοντας την προσβασιμότητα σε βασικές υπηρεσίες. Επιπλέον, οι λύσεις που βασίζονται στην τεχνολογία δίνουν τη δυνατότητα στους δημόσιους διαχειριστές να λαμβάνουν καλύτερα τεκμηριωμένες αποφάσεις με βάση τα δεδομένα. Αναλύοντας τεράστιες ποσότητες δεδομένων, οι κυβερνήσεις μπορούν να εντοπίζουν τομείς βελτίωσης, να δίνουν προτεραιότητα στους πόρους και να βελτιστοποιούν την παροχή υπηρεσιών, ενισχύοντας έτσι τη συνολική δημόσια αξία⁵⁷.

1.3 Ορισμός της ηλεκτρονικής δημόσιας διοίκησης

Η ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση (ή ψηφιακή δημόσια διοίκηση) αναφέρεται στη χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη βελτίωση και τον μετασχηματισμό των κυβερνητικών διαδικασιών, υπηρεσιών και αλληλεπιδράσεων με τους πολίτες και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Αντιπροσωπεύει μια σύγχρονη προσέγγιση της διακυβέρνησης που αξιοποιεί την τεχνολογία για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της ανταπόκρισης της δημόσιας διοίκησης⁵⁸.

⁵⁶Η δημόσια αξία αναφέρεται στον θετικό αντίκτυπο και τα οφέλη που επιφέρουν οι πρωτοβουλίες, οι οργανισμοί και τα ιδρύματα του δημόσιου τομέα στην κοινωνία ως σύνολο. Ξεπερνά την παραδοσιακή διοικητική επιτυχία και επικεντρώνεται στην αναδιαμόρφωση και βελτιστοποίηση των δομών του δημόσιου τομέα ώστε να εξυπηρετούνται αποτελεσματικά οι προτιμήσεις, οι προσδοκίες και οι ανάγκες του κοινού, ενώ παράλληλα ενισχύεται η παραγωγικότητα τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Στην ουσία, επιδιώκει τη δημιουργία αξίας για ολόκληρη την κοινότητα. Η επίτευξη δημόσιας αξίας απαιτεί την οργάνωση των δημόσιων οργανισμών και ιδρυμάτων με τρόπους που ευθυγραμμίζονται με τους ευρύτερους κοινωνικούς στόχους.

⁵⁷ Ειδικότερες πληροφορίες για της ψηφιακές υπηρεσίες: [https://digitalstrategy.gov.gr/digital_services_portal].

⁵⁸Λαζακίδου Α., (2016). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες προς Πολίτες και Επιχειρήσεις. Αθήνα: Εκδ. Δίσιγμα, σελ. 86

Η ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση περιλαμβάνει ποικίλες ψηφιακές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της υιοθέτησης διαδικτυακών πυλών για υπηρεσίες, της ψηφιακής τήρησης αρχείων, της ανάλυσης δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων βάσει στοιχείων και της εφαρμογής πολιτικών ανοικτών δεδομένων. Οι πρωτοβουλίες αυτές αποσκοπούν στον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών, στη μείωση της γραφειοκρατίας και στο να καταστήσουν τις κυβερνητικές υπηρεσίες πιο προσιτές και φιλικές προς τον χρήστη για τους πολίτες⁵⁹.

Με την υιοθέτηση της ηλεκτρονικής δημόσιας διοίκησης, οι κυβερνήσεις μπορούν να επιτύχουν πολυάριθμα οφέλη, όπως η βελτιωμένη παροχή υπηρεσιών, η βελτιωμένη δέσμευση και συμμετοχή των πολιτών, η μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία και η εξοικονόμηση κόστους μέσω της βελτιστοποίησης των πόρων. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης επιτρέπει στις κυβερνήσεις να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής, να προωθήσουν την καινοτομία και να οικοδομήσουν πιο αποτελεσματικές και με κέντρο τον πολίτη δομές διακυβέρνησης.

Στα πλαίσια αυτά σκόπιμο κρίνεται να παρουσιαστεί και ο όρος «ηλεκτρονική υπηρεσία». Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες αναφέρονται σε υπηρεσίες που παρέχονται μέσω του Διαδικτύου και αφορούν παρόχους, χρήστες και συστήματα πληροφοριών⁶⁰. Ειδικότερα, όταν οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες προσφέρονται από το κράτος, οι πολίτες και οι επιχειρήσεις γίνονται χρήστες και ο δημόσιος τομέας ενεργεί ως πάροχος υπηρεσιών. Αυτό το ψηφιακό πλαίσιο υπογραμμίζει τον κομβικό ρόλο της τεχνολογίας στη δυνατότητα απρόσκοπτης αλληλεπίδρασης, στην ενίσχυση της προσβασιμότητας και στη βελτιστοποίηση της παροχής υπηρεσιών μεταξύ των κυβερνήσεων και των πολιτών τους⁶¹. Μια τέτοια ρύθμιση προωθεί την αποτελεσματική δημόσια διοίκηση, προωθεί τις προσεγγίσεις με επίκεντρο τον χρήστη και αποτελεί παράδειγμα της ενσωμάτωσης της τεχνολογίας στη σύγχρονη διακυβέρνηση.

⁵⁹ Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη: βασικές πρωτοβουλίες, (2010)., Διαθέσιμο σε: [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/memo_10_200].

⁶⁰ Jeong Chun Hai, (2007). «Fundamental of Development Administration», Scholar Press.

⁶¹ Λαζακίδου Α., (2016). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες προς Πολίτες και Επιχειρήσεις. Αθήνα: Εκδ. Δίσιγμα, σελ. 32.

1.4 Στρατηγικές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά, που δρομολογήθηκε το 2015, είναι μια εμβληματική πρωτοβουλία που αποσκοπεί στη δημιουργία ενός εναρμονισμένου ψηφιακού περιβάλλοντος σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η στρατηγική αυτή επικεντρώνεται σε τρεις βασικούς πυλώνες⁶²:

1. Πρόσβαση σε επιγραμμικές υπηρεσίες και αγαθά. Η ΕΕ στοχεύει στην εξάλειψη των φραγμών στην πρόσβαση σε ψηφιακές υπηρεσίες και αγαθά, εξασφαλίζοντας απρόσκοπτη διασυνοριακή πρόσβαση για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Η εναρμόνιση των κανόνων για το ηλεκτρονικό εμπόριο, τα πνευματικά δικαιώματα και την προστασία των καταναλωτών διευκολύνει μια ψηφιακή αγορά χωρίς σύνορα.
2. Δημιουργία περιβάλλοντος για ψηφιακά δίκτυα και υπηρεσίες. Η στρατηγική επιδιώκει να προωθήσει τις επενδύσεις σε ευρυζωνικά δίκτυα υψηλής ταχύτητας και την ανάπτυξη ψηφιακών τεχνολογιών αιχμής. Με την προώθηση της ανάπτυξης των υποδομών⁶³, η ΕΕ στοχεύει να παρέχει στους πολίτες και τις επιχειρήσεις ψηφιακές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας.
3. Μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού της ψηφιακής οικονομίας. Η ΕΕ στοχεύει στη στήριξη της ψηφιακής καινοτομίας, ιδίως σε τομείς όπως το cloud computing και η ανάλυση μεγάλων δεδομένων. Με την ενθάρρυνση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη, η ΕΕ στοχεύει στην τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Το σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020 είναι ένα στρατηγικό πλαίσιο που αναπτύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση

⁶² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Στρατηγική Για Την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά Της Ευρώπης», (2015). Διαθέσιμο σε: [<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A52015DC0192>]

⁶³ Αποστολάκης, Ι., Λουκής, Ε., & Χάλαρης, Ι., (2022). Ψηφιακή Διακυβέρνηση. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

του ψηφιακού μετασχηματισμού των δημόσιων υπηρεσιών⁶⁴. Το σχέδιο αυτό προσδιορίζει τις βασικές προτεραιότητες και τις ειδικές δράσεις που πρέπει να αναλάβουν τα κράτη μέλη της ΕΕ για την ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Μέσα στους κύριους στόχους του είναι η παροχή δημόσιων υπηρεσιών πρώτα ψηφιακά. Συγκεκριμένα, το σχέδιο δράσης ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στα ψηφιακά κανάλια για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών, καθιστώντας τις προσβάσιμες και φιλικές προς το χρήστη για όλους τους πολίτες. Στόχος είναι και η εξασφάλιση διασυνοριακών ψηφιακών υπηρεσιών. Με την εναρμόνιση των κανόνων και των προτύπων, το εν λόγω σχέδιο επιδιώκει να επιτρέψει τη διασυνοριακή χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, προωθώντας τη συνεργασία μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Επιπρόσθετα, ενισχύει τη χρήση δεδομένων και αναλύσεων, προωθώντας τη λήψη αποφάσεων με βάση τα δεδομένα στη δημόσια διοίκηση και αξιοποιώντας την ανάλυση δεδομένων για τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών και του σχεδιασμού πολιτικών. Σίγουρα σημαντικός τομέας που στόχευσε το συγκεκριμένο σχέδιο συνιστά η ενίσχυση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο. Για την προστασία των δεδομένων των πολιτών και των δημόσιων θεσμών, το σχέδιο δράσης τονίζει τη σημασία των ισχυρών μέτρων κυβερνοασφάλειας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών⁶⁵.

Εικ.1 : Οι πυλώνες δράσης του πλάνου 2016-2020 – Ψηφιακό Θεματολόγιο της ΕΕ
(πηγή: europa.eu)

⁶⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, (20016). «Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 2016-2020 - Επιτάχυνση Του Ψηφιακού Μετασχηματισμού Της Διακυβέρνησης». Διαθέσιμο σε: [<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX%3A52016DC0179>]

⁶⁵ Αναλυτικότερα βλ.: [<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-egovernment-action-plan-2016-2020>]

Το 2017, η Διακήρυξη του Ταλίν για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση εγκρίθηκε κατά τη διάρκεια υπουργικής συνόδου στην Εσθονία⁶⁶. Η δήλωση αυτή περιγράφει μια σειρά αρχών και δεσμεύσεων για την προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της δημόσιας διοίκησης στην ΕΕ⁶⁷. Η διακήρυξη τονίζει την ανάγκη παροχής προτεραιότητας στις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Σημαντική κρίθηκε η ανοικτή και διαφανής διακυβέρνηση, για την ενίσχυση της λογοδοσίας και της δημόσιας εμπιστοσύνης - η δήλωση ενθαρρύνει τις πολιτικές ανοικτών δεδομένων και την προληπτική διαφάνεια στις κυβερνητικές λειτουργίες. Τέλος, αναγνωρίζοντας τον κίνδυνο του ψηφιακού αποκλεισμού, η διακήρυξη υπογραμμίζει τη σημασία της διασφάλισης ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για όλους τους πολίτες⁶⁸.

Η αποτελεσματική εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης απαιτεί συνεργασία και ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ⁶⁹. Η ΕΕ ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, εμπειριών και καινοτόμων λύσεων μέσω διαφόρων πλατφορμών και πρωτοβουλιών. Σε αυτό το πλαίσιο αναφοράς έχει εγκαινιάσει διάφορες πύλες ψηφιακών υπηρεσιών, όπως η Ενιαία Ψηφιακή Πύλη και η Ευρωπαϊκή Πύλη Ηλεκτρονικής Δικαιοσύνης, για να παρέχει στους πολίτες και τις επιχειρήσεις εύκολη πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες και νομικές πληροφορίες διασυνοριακά. Για να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη ανταλλαγή δεδομένων και η διαλειτουργικότητα μεταξύ διαφορετικών δημόσιων διοικήσεων, η ΕΕ προωθεί τη χρήση κοινών προτύπων και πλαισίων για συστήματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων μεταξύ των δημόσιων υπαλλήλων και των πολιτών για τη μεγιστοποίηση των οφελών της ηλεκτρονικής

⁶⁶ EU ministerial declaration, (2017). Ministerial Declaration on eGovernment - the Tallinn Declaration. Διαθέσιμο στο <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/ministerial-declaration-egovernment-tallinn-declaration>

⁶⁷ «Επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού της διακυβέρνησης στην ΕΕ - σχέδιο δράσης 2016-2020», Διαθέσιμο σε: [<https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/accelerating-the-digital-transformation-of-governments-in-the-eu-2016-2020-action-plan.html>]

⁶⁸ Council of the EU (2017). Tallinn Declaration on e-Government

⁶⁹ EU ministerial declaration, (2021). Digital Democracy with a Purpose: Lisbon Declaration. Διαθέσιμο στο <https://www.lisbondeclaration.e>

διακυβέρνησης και συγχρόνως ενθαρρύνονται προγράμματα κατάρτισης και πρωτοβουλίες για την ενίσχυση του ψηφιακού αλφαριθμητισμού⁷⁰.

Η ελληνική δημόσια διοίκηση αντιμετωπίζει την πρόκληση να ευθυγραμμιστεί με τις πολιτικές⁷¹, τις στρατηγικές και τις πρωτοβουλίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, η Ελλάδα έχει αναπτύξει πολυάριθμα προγράμματα για την ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στις διοικητικές της διαδικασίες, αξιοποιώντας την οικονομική στήριξη από τα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ. Αυτή η δέσμευση για την υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών έχει οδηγήσει σε συνεχή βελτίωση των επιδόσεων της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Μέσω της αξιοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ, όπως τα διαρθρωτικά ταμεία και τα ταμεία συνοχής, η Ελλάδα εξασφάλισε πόρους για να επενδύσει στα έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Τα κεφάλαια αυτά έχουν διευκολύνει την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, την ανάπτυξη πλατφορμών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την ενίσχυση της ψηφιακής υποδομής⁷². Η χρηματοδοτική στήριξη έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην επιτάχυνση της προόδου της χώρας προς την επίτευξη των στόχων που έχει θέσει η ΕΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης⁷³. Η αφοσίωση της Ελλάδας στην ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών είχε ως αποτέλεσμα τη συνεχή βελτίωση των επιδόσεων της δημόσιας διοίκησης⁷⁴. Με την υιοθέτηση προσεγγίσεων με προτεραιότητα στην ψηφιακή τεχνολογία, την αυτοματοποίηση των διοικητικών διαδικασιών και την ενίσχυση της λήψης αποφάσεων βάσει δεδομένων, ο ελληνικός δημόσιος τομέας έχει γίνει πιο αποτελεσματικός και ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες των πολιτών. Οι πρωτοβουλίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης έχουν εξορθολογήσει την παροχή υπηρεσιών, έχουν μειώσει τις γραφειοκρατικές καθυστερήσεις και έχουν αυξήσει τη

⁷⁰ Gilbert, D., Balestrini, P., Littleboy, D., (2004). Barriers and benefits in the adoption of e-government. *International Journal of Public Sector Management*, 17(4), 286.

⁷¹ Νόμος Υπ' Αριθ. 3979/2011. «Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις». (ΦΕΚ Α' 138/16-06-2011).

⁷² Ταμπούρης, Ε., Ταραμπάνης, Κ., (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://hdl.handle.net/>

⁷³ EU ministerial declaration. (2019). Berlin Declaration on Digital Society and Value-Based Digital Government. Διαθέσιμο στο https://ec.europa.eu/isa2/sites/default/files/cdr_20201207_eu2020_berlin_declaration_on_digital_society_and_value-based_digital_government.pdf

⁷⁴ European Commission, (2018). eGovernment in Greece. Διαθέσιμο σε: [https://joinup.ec.europa.eu/sites/default/files/inlinefiles/eGovernment_in_Greece_2018_0.pdf]

συνολική αποτελεσματικότητα της κυβέρνησης. Οι προσπάθειες της Ελλάδας να αξιοποιήσει τη χρηματοδότηση της ΕΕ επέτρεψαν στη χώρα να ξεπεράσει τους οικονομικούς περιορισμούς και να αποκτήσει πρόσβαση σε πόρους που συμβάλλουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό της. Η οικονομική στήριξη επέτρεψε στην Ελλάδα να επενδύσει σε προγράμματα κατάρτισης για τη βελτίωση του ψηφιακού αλφαριθμητισμού μεταξύ των δημόσιων υπαλλήλων και των πολιτών, προωθώντας ένα τεχνολογικά καταρτισμένο εργατικό δυναμικό ικανό να περιηγηθεί στο ψηφιακό τοπίο.

1.5 Το παράδοξο της ελληνικής πραγματικότητας

Εκ της συστάσεώς του το νέο ελληνικό κράτος φαίνεται να τελεί υπό μια διαρκή μεταρρύθμιση⁷⁵, με τη δημόσια διοίκηση να μην έχει οργανωθεί ορθολογικά και βάσει των προτύπων που συντελούν ώστε να εκπληρώσει το σκοπό της⁷⁶. Τα μέτρα που λαμβάνονται είναι πάντα αποσπασματικά και δεν εξυπηρετούν το σκοπό για τον οποίο ελήφθησαν, οι δε προσπάθειες που γίνονται σπάνια εντάσσονται σ' ένα γενικότερο σχέδιο και τις περισσότερες φορές μένουν ημιτελείς ή εγκαταλείπονται⁷⁷.

Ειδικότερα, διατρέχοντας πάντως σε βάθος χρόνου και εν συντομία το «ελληνικό διοικητικό προφίλ» εύκολα διαπιστώνει κανείς ότι δύο ήταν οι βασικές παράμετροι που επηρέασαν καίρια τη διαμόρφωσή του:

1. Η εξ απαρχής «νόθος» εφαρμογή του βεμπεριανού μοντέλου διοίκησης⁷⁸ και

⁷⁵Βλ. Δ. Σωτηρόπουλος, Η κορυφή του πελατειακού κράτους. Οργάνωση, στελέχωση και πολιτικοποίηση των ανωτέρων βαθμίδων της κεντρικής Διοίκησης στην Ελλάδα, 1974-2000, εκδ. Ποταμός 2001, σ. 24.

⁷⁶ Μαυρομούστακος Η., (2021). Σύγχρονες μορφές διοίκησης., βλ. επίσης και Κ. Παρθενόπουλος, Ελληνική δημόσια διοίκηση, εκδόσεις. Ζήτη, 1997, σελ. 12 επ.

⁷⁷Βλ. Βεγλερής Φ., (1965). Η Εθνική ανάγκη της Διοικητικής Μεταρρύθμισης, περιοδικό Νέα Οικονομία, Φεβρουάριος, σ. 109 σε «Εκθέσεις Εμπειρογνομόνων για τη Δημόσια Διοίκηση 1950-1998», επιμ. Α. Μακρυδημήτρης - Ν. Μιχαλόπουλος, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2000, σ. 39, υποσ. 6: Βασική «αιτία της διοικητικής ανωριμότητας στην Ελλάδα... είναι ότι οι προσπάθειες που γίνονται είναι τμηματικές, χωρίς πάντα λογικό ειρμό μεταξύ τους και πρόσδεση μ' ένα γενικότερο σχέδιο ή μ' ένα μερικότερο κοινό σκοπό, συχνά στιγμιαίες ή προσωρινές, και μένουν τις περισσότερες φορές ημιτελείς ή εγκαταλείπονται».

⁷⁸ Βλ. Στράτη-Βάντζου Α., (2011). Στην εποχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης: ηλεκτρονική διοίκηση και ηλεκτρονική διοικητική πράξη, Διδ. Διατρ., ΑΠΘ, προσβάσιμη στο Σύστημα Ηλεκτρονικών Βιβλιοθηκών του ΑΠΘ, <http://invenio.lib.auth.gr/record/128289/file/GRI-2012-7815.pdf>, σ. 31.

2. Η αδυναμία κεφαλαιοποίησης της συμμετοχής της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω της στρεβλής ενσωμάτωσης των κανόνων και αρχών της ευρωπαϊκής διοικητικής σύγκλισης⁷⁹.

Το μοντέλο διοικητικής οργάνωσης που εμπνεύστηκε ο Max Weber στις αρχές του προηγούμενου αιώνα και εφαρμόστηκε επιτυχημένα παγκοσμίως για πολλές δεκαετίες, είχε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά⁸⁰. Τυπικά, ήταν δομημένο σύμφωνα με μια απόλυτα ιεραρχική διαστρωμάτωση. Ουσιαστικά, αποσκοπούσε στην ορθολογιστική άσκηση της εξουσίας δια της «γνώσης». Τούτο επιτυγχανόταν μέσα από τη δημιουργία ενός διοικητικού μηχανισμού ο οποίος αφενός στελεχώνεται με προσωπικό, που διαθέτει την απόλυτη εξειδίκευση στο αντικείμενο των αρμοδιοτήτων του και λειτουργεί με απόλυτα (προ-) καθορισμένους κανόνες ιεράρχησης, αφετέρου αποκομίζει από τους υπαλλήλους του την απόλυτη επαγγελματική τους αφοσίωση εξασφαλίζοντάς τους μισθολογικά⁸¹.

Το σύστημα αυτό, ενσωματώθηκε «νόθα» στον εσωτερικό διοικητικό μηχανισμό και σε συνδυασμό με την ιδιόρρυθμη ελληνική κουλτούρα, δημιούργησε τις γνωστές «στρεβλώσεις» της δημόσιας διοίκησης, για τις οποίες ακόμη και σήμερα – και υπό το βάρος ήδη τριών μνημονιακών συμβάσεων – γίνεται λόγος. Συγκεκριμένα, η διοικητική ιστορία της χώρας μας οδηγεί στη διαπίστωση ότι ευθύς εξαρχής η εφαρμογή της βεμπεριανής διάρθρωσης της δημοσιούπαλληλίας στην Ελλάδα λειτούργησε με αρκετές παρεκκλίσεις, και αυτό γιατί:

α) Η κορυφή της ιεραρχίας ανατρεπόταν απρόβλεπτα βάσει της πολιτικής εναλλαγής των Κυβερνήσεων, αλλά και των πολιτικών προϊσταμένων⁸² ενίοτε, δημιουργώντας, έτσι, μια αστάθεια και μια ασυνέχεια ως προς τις εφαρμοζόμενες πολιτικές, και τις διοικητικές κατευθύνσεις⁸³.

⁷⁹ «Η Ελλάδα είχε τις μεγαλύτερες αγκυλώσεις ως χώρα επειδή είχε τη μικρότερη προσαρμογή στο ευρωπαϊκό δίκαιο», έτσι η Ευρωβουλευτής και πρώην Υπουργός Μαριέττα Γιαννάκου, στην τηλεοπτική εκπομπή «Πρωινή Ενημέρωση», το Σάββατο 26-10-2013.

⁸⁰ Chun Hai J., Nor Fadzlina N., (2012). “Principles of Public Administration”, Malaysian Per., Pearson Malaysia Sdn Bhd.

⁸¹ Κοντόγιωργα-Θεοχαροπούλου Δ., (2002). Η Διοικητική Οργάνωση του Κράτους (Από άποψη Διοικητικού Δικαίου και Διοικητικής Επιστήμης), Θεσσαλονίκη 2002, σ. 13.

⁸² Τζέμος Β., (2023). «Επιλογή προϊσταμένων στο Δημόσιο. Αποτίμηση του νομικού πλαισίου και δικαιολογικές προτάσεις», Δημόσιο Δίκαιο, σελ. 1 επ.

⁸³ Σαματάς Μ., (2011). «Το καταστροφικό κόστος της κομματικής Νομενκλατούρας στην ποιότητα της διοίκησης και δημοκρατίας στη μεταπολιτευτική Ελλάδα» σε: «Διοίκηση και

β) Ουδέποτε ακολουθήθηκε η βεμπεριανή επιταγή της επιλογής των «επαϊόντων» για κάθε υπαλληλική θέση που προκηρυσσόταν, λόγω της γενικότητας και της ευρύτητας των υφιστάμενων «κλάδων» αλλά και της ανύπαρκτης ουσιαστικής αξιολόγησης.

γ) Η «εσωτερική» ανισοκατανομή του υπηρετούντος προσωπικού –βάσει κανόνων ιδιοτελών και παντελώς άσχετων με τις ικανότητες και δεξιότητες ενός εκάστου υπαλλήλου ή (και πολλές φορές) του σκοπού για τον οποίο αυτός προσλήφθηκε και ταυτόχρονα η, προκλητική ενίοτε, μισθολογική διάκρισή του αποτέλεσαν, σε πολλές περιπτώσεις, επαρκείς αιτίες για τα φαινόμενα της αδιαφορίας, της διαφθοράς αλλά και της διπλο-τριπλοθεσίας των δημοσίων υπαλλήλων⁸⁴.

δ) Η επικράτηση μιας διάχυτης «αναρχίας» που διέπει τα διάφορα διοικητικά επίπεδα γέννησε ένα άκαμπτο διοικητικό περιβάλλον, μη ικανό να υποστηρίξει τόσο τους υπαλλήλους στην εργασία τους όσο και τους πολίτες στην εξυπηρέτησή τους από τον κρατικό μηχανισμό⁸⁵.

Ως εκ τούτου, κατ' επίφαση το ελληνικό διοικητικό σύστημα κινείται βάσει της βεμπεριανής θεώρησης, καθώς ήταν πρόδηλη η έλλειψη της «γνώσης», που είναι απότοκος της εξειδίκευσης, ως κεντρικής εννοιολογικής παραμέτρου για την ορθολογιστική άσκηση της εξουσίας⁸⁶, ενώ παράλληλα ήταν φανερός ο μειωμένος βαθμός της αξιολογικής απασχόλησης του ενδεδειγμένου ανθρώπινου δυναμικού (αναγκαιότητα πρόσληψης - τοποθέτησης). Επιπρόσθετα, παρατηρούνταν ελλείψεις ως προς την παροχή της απαιτούμενης de facto οικονομικής και επαγγελματικής «ασφάλειας» προς τους υπαλλήλους, ώστε να αποκομίζει την απόλυτη αφοσίωσή τους και χαρακτηριζόταν από την «άναρχη εσωτερική του δόμηση», που επέφερε σύγχυση και διαταραχή στην άσκηση των επιμέρους αρμοδιοτήτων.

Δημοκρατία: Ποιότητα Αποτελεσματικότητα Νομιμοποίηση», επιμέλεια: Μακρυδημήτρης Α., Σαματάς Μ., Μαρουδάς Λ., Πραβίτα Μ., εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα- Θεσσαλονίκη, σελ. 77επ.

⁸⁴ Σωτηρόπουλος Α., (2001). «Η κορυφή του πελατειακού κράτους - Οργάνωση, στελέχωση και πολιτικοποίηση των ανώτερων βαθμίδων της κεντρικής διοίκησης στην Ελλάδα 1974-2000», εκδ. Παταμός, Αθήνα, σελ. 36επ.

⁸⁵Βλ. Μακρυδημήτρης Α., (1995). Η κρυφή γοητεία της διοικητικής μεταρρύθμισης, σε Προβλήματα Διοικητικής Μεταρρύθμισης, Εισαγωγή - Επιμέλεια: Αντ. Μακρυδημήτρης, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή.

⁸⁶Βλ. και τις επισημάνσεις του καθηγητή-εμπειρογνώμονα Δημητρίου Αργυριάδη, σε «Εκθέσεις Εμπειρογνομόνων για τη Δημόσια Διοίκηση 1950-1998».

Μοιραίο επακόλουθο η εγγενής παθογένεια του διοικητικού μηχανισμού από την οποία απορρέει και η αναποτελεσματικότητά του⁸⁷. Πανθομολογούμενη αιτία αυτής, η «πελατειακή αντίληψη» στη διαχείριση της δημόσιας εξουσίας, που πλέον δύναται να καταγραφεί και ως «πολιτισμική διοικητική ιδιαιτερότητα», αν όχι αδυναμία, αφού τριάντα και πλέον χρόνια σύμπλευσης με τα υπόλοιπα προοδευμένα κράτη της Ευρώπης, αλλά και τρεις μνημονιακές συμβάσεις, δεν κατάφεραν να την αποβάλλουν. Σαφώς, και η έτερη παράμετρος που συνέβαλε στη διαμόρφωση του ελληνικού διοικητικού παραδόξου, όπως προαναφέρθηκε, σχετίζεται με τον τρόπο προσαρμογής του ελληνικού διοικητικού συστήματος στα ευρωπαϊκά δεδομένα (ευρωπαϊκή διοικητική σύγκλιση), βάσει της υφιστάμενης θεσμικής υποχρέωσης συμμόρφωσης στο πρωτογενές και παράγωγο ενωσιακό δίκαιο αλλά και της εταιρικής υποχρέωσης τήρησης των στρατηγικών επιλογών που απορρέουν από τις ευρωπαϊκές συνθήκες και τις συμφωνίες κορυφής⁸⁸.

1.6 Το μοντέλο του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ

Το σύγχρονο διοικητικό μοντέλο που επιχειρείται να προωθηθεί, είναι γνωστό ως το Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ (NPM εκ του New Public Management)⁸⁹. Η έννοια αντιπροσωπεύει μια σημαντική αλλαγή στη διαχείριση των δημόσιων οργανισμών και εμφανίστηκε στις δεκαετίες του 1980 και 1990 ως απάντηση στην αντιληπτή αναποτελεσματικότητα και τη γραφειοκρατία των παραδοσιακών συστημάτων δημόσιας διοίκησης. Επιδιώκει να εισάγει αρχές και πρακτικές από τον ιδιωτικό τομέα

⁸⁷ «Και είναι, εν τέλει, αυτή η αναποτελεσματικότητα, που πλήττει το δημόσιο συμφέρον, αφού κατά την πάγια αρχή του Διοικητικού Δικαίου, η αποτελεσματικότητα της δράσης της Δημόσιας Διοίκησης πρέπει να θεραπεύει το δημόσιο συμφέρον» έτσι σε Α. Στράτη-Βάντζου, Στην εποχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης: ηλεκτρονική διοίκηση και ηλεκτρονική διοικητική πράξη, όπ.π., σ. 32. Πρβλ. και τις εκεί παραπ. στον Αναστ. Ι. Τάχο, Δημόσιοι Λειτουργοί & Υπάλληλοι, Συμβολές πρακτικής εφαρμογής του δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2008, σ. 233 και στην απόφαση ΣτΕ 379/2007 (μειοψ): «... η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος επιβάλλει την εύρυθμη, αμερόληπτη και εν γένει αξιόπιστη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών»

⁸⁸ Γεωργιάδης Α., (2013). «Συγκριτική διερεύνηση των συστημάτων διοικητικής μεταρρύθμισης την ευρωπαϊκή ένωση. Το παράδειγμα της Ιταλίας, της Ισπανίας, της Πορτογαλίας και της Ελλάδος». Διπλωματική εργασία, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.

⁸⁹ Τζέμος Β., (2021). Εφαρμοσμένο διοικητικό δίκαιο και αρχές δικαίου και management, Δημόσιο Δίκαιο.

για να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη λογοδοσία των δημόσιων υπηρεσιών⁹⁰. Χαρακτηριστικά του είναι τα εξής⁹¹:

-Διοίκηση προσανατολισμένη στα αποτελέσματα: Αντί να τηρούνται απλώς διαδικασίες και κανόνες, οι δημόσιοι οργανισμοί στο πλαίσιο του ΝΔΜ δίνουν προτεραιότητα στην επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων και στην παροχή αξίας στους πολίτες. Αυτό συνεπάγεται τον καθορισμό σαφών στόχων, τη μέτρηση των επιδόσεων και τη λογοδοσία των δημόσιων διαχειριστών για τα αποτελέσματά τους⁹².

-Στρατηγικός προσανατολισμός: Περιλαμβάνει τον καθορισμό μακροπρόθεσμων στόχων, την ευθυγράμμιση των οργανωτικών πόρων με αυτούς τους στόχους και τη συνεχή επαναξιολόγηση των στρατηγικών για την προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες⁹³.

-Μηχανισμοί της αγοράς: Εμπεριέχει την προώθηση του ανταγωνισμού και της επιλογής, την ανάθεση ορισμένων υπηρεσιών σε ιδιώτες παρόχους⁹⁴ και την εφαρμογή συμβάσεων βάσει επιδόσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας.

-Αποκέντρωση και ευελιξία: Με την ενδυνάμωση του προσωπικού πρώτης γραμμής και των τοπικών διευθυντών⁹⁵, οι οργανισμοί μπορούν να ανταποκρίνονται αποτελεσματικότερα στις συγκεκριμένες ανάγκες των πολιτών και να προσαρμόζονται σε διαφορετικές συνθήκες.

-Αντιμετώπιση του πολίτη ως πελάτη: Οι δημόσιοι οργανισμοί ενθαρρύνονται να βλέπουν τους πολίτες ως πελάτες και να παρέχουν υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις προτιμήσεις τους.

⁹⁰Ταμπούρης Ε., (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις, ΠΜΣ «Δίκαιο και Πληροφορική»

⁹¹ Ρωσσίδης Ι., (2014). «Εφαρμογές του Επιχειρησιακού Μάνατζμεντ στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση», εκδ. Σταμούλη, Αθήνα.

⁹² Τζέμος Β., (2021). Εφαρμοσμένο διοικητικό δίκαιο και αρχές δικαίου και management, Δημόσιο Δίκαιο.

⁹³ Τζέμος Β., (2021). Εφαρμοσμένο διοικητικό δίκαιο και αρχές δικαίου και management, Δημόσιο Δίκαιο.

⁹⁴ Ρωσσίδης Ι., (2014). Εφαρμογές του Επιχειρησιακού Μάνατζμεντ στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση», εκδ. Σταμούλη, Αθήνα.

⁹⁵ Τζέμος Β., (2018). Η διεύρυνση και η εμπάθυνση του ρόλου του ΑΣΕΠ στις προσλήψεις στο Δημόσιο, Δημοσιο Δίκαιο, Διαθέσιμο σε:[www.publiclawjournal.com], σ. 12 επ.

-Μέτρηση επιδόσεων και συγκριτική αξιολόγηση⁹⁶: Συγκρίνοντας τις επιδόσεις με παρόμοιες οντότητες ή βέλτιστες πρακτικές, μπορούν να εντοπιστούν και να εφαρμοστούν βελτιώσεις.

Όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά συγκεντρώνονται στις τρεις θεμελιώδεις αξίες του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ – τα λεγόμενα τρία Es για τη μεταρρύθμιση των δημόσιων τομέων. Αυτά τα τρία E είναι η αποδοτικότητα (Efficiency), η οικονομία (Economy) και η αποτελεσματικότητα (Effectiveness), υποβαθμίζοντας τη σημασία της όποιας ρύθμισης⁹⁷. Αναφορικά με την οικονομικότητα, νοείται η μείωση δαπανών, ως κάλυψη της ανάγκης εξοικονόμησης πόρων του δημοσίου τομέα⁹⁸. Ως προς την αποτελεσματικότητα, αυτή συνιστά στοιχείο της αποδοτικότητας και επικεντρώνεται στο βαθμό με τον οποίο μια πολιτική επιτυγχάνει τους τιθέμενους στόχους της⁹⁹. Η αποδοτικότητα, ως έννοια, είναι εμπνευσμένη από τον ιδιωτικό τομέα και σύμφωνα με τον Etzioni, εξαρτάται τόσο από το βαθμό επίτευξης των στόχων, όσο και από το επίπεδο των χρησιμοποιούμενων πόρων, προκειμένου να παραχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα – εμπεριέχει δηλαδή δύο έννοιες, αυτήν της αποτελεσματικότητας και αυτήν της παραγωγικότητας.

⁹⁶ Τζέμος Β., (2021). Εφαρμοσμένο διοικητικό δίκαιο και αρχές δικαίου και management, Δημόσιο Δίκαιο.

⁹⁷ Τζέμος Β., (2021). Εφαρμοσμένο διοικητικό δίκαιο και αρχές δικαίου και management, Δημόσιο Δίκαιο., καθώς και Μακρυδημήτρης Α. (2004). «Προσεγγίσεις στην θεωρία των οργανώσεων», Εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα.

⁹⁸ Κτιστάκη Σ., (2014). Εισαγωγή στην Δημόσια Διοίκηση, Εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

⁹⁹ Christensen T. & Lægreid P., 2007. The Whole-of-Government Approach to Public Sector Reform, Public Administration Review 67(6). pp. 1059, <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2007.0797.x>

1.7 Η συμβολή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στον εκσυγχρονισμό της ελληνικής δημόσιας διοίκησης

Παραφράζοντας τον καθηγητή Αντώνη Μακρυδημήτρη¹⁰⁰, ο οποίος μιλάει για την "κρυφή γοητεία" της διοικητικής μεταρρύθμισης, θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι η Ελλάδα παρουσιάζει μια "διαχρονική γοητεία"¹⁰¹. όσον αφορά τη διοικητική μεταρρύθμιση. Πέρα από τη θεμελιώδη αρχή της συνεχούς προσαρμογής στις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, την εννοιολογική βάση για κάθε διοικητική μεταρρύθμιση, αυτή η διαχρονική μεταρρυθμιστική επιμονή αναδεικνύει τη μοναδικότητα της ελληνικής πραγματικότητας και προτρέπει σε μια διερεύνηση του "διοικητικού της παράδοξου".

Εν μέσω των συνθηκών πριν από την οικονομική κρίση, που σηματοδότησε το έτος 2007, η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέπτυξε στρατηγικές για την ενσωμάτωση των ιδιαιτεροτήτων των επιμέρους κρατών μελών και τη σύγκλιση των διοικητικών μηχανισμών τους (τυποποίηση)¹⁰². Απώτερος στόχος ήταν η μελλοντική διοικητική

¹⁰⁰Βλ. Μακρυδημήτρη Α., (1995). Η κρυφή γοητεία της διοικητικής μεταρρύθμισης, σε Προβλήματα Διοικητικής Μεταρρύθμισης, Εισαγωγή - Επιμέλεια: Αντ. Μακρυδημήτρη, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή.

¹⁰¹Η δεκαετία του 1980 μπορεί να χαρακτηριστεί ως «ιστορική εποχή άνθισης του φαινομένου της μεταρρύθμισης του διοικητικού κράτους», έτσι σε Ν. Μιχαλόπουλο, Η Δημόσια Διοίκηση στην Εποχή των Αποτελεσμάτων, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2007, σ. 45. Πρβλ. και την εκεί παραπ. στον G. Caiden, Administrative Reform Comes of Age, Walter de Gruyter, Berlin, 1991a.

¹⁰². Βλ.. Σπανού Κ, (2011). Ελληνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, σ. 31 και σ. 40-41. Ιστορικά, η ανάγκη για την ευρωπαϊκή διοικητική σύγκλιση ενέσκηψε για πρώτη φορά στην agenda της Συνόδου Κορυφής της Κοπεγχάγης (1993) ενώ συμπεριελήφθη επανειλημμένα σε όλες τις μεταγενέστερες στοχοθεσίες: («Λευκή Βίβλος» (white paper), Ιούνιος 1995, Κάννες - Δεκέμβριος 1995, Μαδρίτη - Διάσκεψη του Rotterdam (Governance and European Integration), Μάιος 1997. Στη Λευκή Βίβλο περί ευρωπαϊκής διακυβέρνησης COM (2001) 428 επαναπροσδιορίστηκαν οι στόχοι της χρηστής διακυβέρνησης. Πρβλ. και Α. Στράτη-Βάντζου, Η «προφορική συνέντευξη», στο νέο σύστημα αξιολόγησης των στελεχών της δημόσιας διοίκησης, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009, σ. 8: «Την τελευταία δεκαετία, η Ευρωπαϊκή Ένωση, αναλαμβάνοντας συντονιστικό ρόλο, προώθησε μέσω ενός κεντρικού σχεδιασμού, «επιχειρησιακά προγράμματα ανάπτυξης» ως μοντέλα εκσυγχρονισμού των διοικήσεων των κρατών-μελών, με απώτερο στόχο, την επιδιωκόμενη «οικονομικο-πολιτική σύγκλιση». Η ομοιομορφία των παρεμβάσεων εξασφαλίζεται με την ανά τακτά διαστήματα αναμόρφωση και τον επαναπροσδιορισμό των στόχων. Οι δράσεις υλοποιούνται σε εθνικό επίπεδο με ανάλογη θεσμική θωράκιση και αξιολογούνται στα ευρωπαϊκά fora επιπέδου κορυφής.» Βλ. ενδ. και την Οδ 2006/123/ΕΚ (που ενσωματώθηκε με το Ν. 3844/2010) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006 για την παροχή υπηρεσιών στην εσωτερική

διασύνδεση εντός της Ένωσης, ώστε να διευκολύνεται η απρόσκοπτη μετακίνηση των Ευρωπαίων πολιτών και η απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών χωρίς περιορισμούς. Αυτό οδήγησε σε έντονες συζητήσεις για τη δημιουργία του "Ευρωπαϊκού Διοικητικού Χώρου"¹⁰³.

Η ελληνική ιδιαιτερότητα των συχνά χαοτικών, απρογραμματίστων και χρονικά αναντίστοιχων παρεμβάσεων στα διοικητικά πράγματα, σε συνδυασμό με την ανεπιτυχή επιλογή "μη ρεαλιστικών" μέτρων¹⁰⁴, υπονόμωσε τα οφέλη από τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό φάνηκε ιδιαίτερα στην περίοδο ακμής που προηγήθηκε της οικονομικής κρίσης και στα ευρωπαϊκά προγράμματα εκσυγχρονισμού και σύγκλισης¹⁰⁵ των διοικητικών συστημάτων, αποτυγχάνοντας να επιφέρουν την αναμενόμενη βελτίωση των διοικητικών θεσμών. Ακόμη και η εμπλοκή μας στο όραμα της ψηφιακής Ευρώπης (e-Europe), ως αποτέλεσμα της διεθνούς

αγορά με την οποία καθιερώνεται η αποτελεσματική διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, ενώ μεταξύ άλλων καθορίζεται αρμοδιότητα της Επιτροπής, για την καθιέρωση εναρμονισμένων εντύπων σε κοινοτικό επίπεδο, ισοδύναμων με πιστοποιητικά, βεβαιώσεις κ.ά.

¹⁰³Βλ. Σπανού Κ., (2011). Ελληνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, όπ.π., σ. 42. Σημειολογικά πάντως, αξίζει να αναφερθεί ότι οι Γερμανοί θεωρητικοί ήταν εκείνοι που πρωτοστατούσαν στην ανάγκη θεώρησης της Ευρώπης ως «ενιαίου διοικητικού χώρου»

¹⁰⁴Βλ. Τάχος Α., (1985). Διοικητική Επιστήμη - Συμβολή στην οντολογική έρευνα της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, όπ.π., Πρόλογος, σ. 9: «... η υιοθέτηση οποιασδήποτε λύσης προς βελτίωση της δημόσιας διοίκησης προϋποθέτει την αληθινή διαπίστωση της υπάρχουσας σήμερα πραγματικότητας χωρίς φόβο και πάθος» και «... η λήψη των μέτρων εκείνων τα οποία θα οδηγήσουν σε βελτίωση των διοικητικών θεσμών, θα πρέπει να είναι εξίσου πραγματιστική».

¹⁰⁵Βλ. Στράτη-Βάντζου Α., (2011). Στην εποχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης: ηλεκτρονική διοίκηση και ηλεκτρονική διοικητική πράξη, όπ.π., σ. 20 επ. Πρβλ. και προγράμματα πανευρωπαϊκής εμβέλειας, εντεταγμένα στη στρατηγική e-Europe, όπως για παράδειγμα το Πρόγραμμα e-content (<http://www.cordis.lu/econtent>) για την ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου, το το Πρόγραμμα IDA-Interchange of Data between Administrations (<http://europa.eu.int/ISPO/ida>) για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ φορέων δημόσιας διοίκησης, το Πρόγραμμα IST-Information Society Technologies (<http://www.cordis.lu/ist>) για την υλοποίηση έργων έρευνας, και από τα πλέον πρόσφατα το Ευρωπαϊκό πιλοτικό έργο STORK 2 (Secure idenTity acrOss boRders linKed 2.0), στο πλαίσιο του οποίου θα δημιουργηθούν πιλοτικά διασυνοριακές υπηρεσίες για την ηλεκτρονική αναγνώριση επιχειρήσεων, την υγεία, την ακαδημαϊκή κοινότητα και τον τραπεζικό τομέα, και το οποίο επιτρέπει στις επιχειρήσεις και τους πολίτες να χρησιμοποιούν τις εθνικές τους ηλεκτρονικές ταυτότητες (eID), προκειμένου να αποκτήσουν ασφαλή ηλεκτρονική πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ε.Ε. (βλ. σχετ. το Δελτίο Τύπου του ΥΔΜΗΔ της 26ης Απριλίου 2012, από την ιστοσελίδα: http://www.ydmed.gov.gr/wpcontent/uploads/20120426_Stork2_pilot.doc).

κυριαρχίας της σύγχρονης έννοιας της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης¹⁰⁶, δεν κατάφερε να θεραπεύσει αυτή τη διαρκή "ελλιπή" ελληνική διοικητική μεταρρύθμιση.

Παρά την εκτεταμένη εφαρμογή των χρηματοδοτούμενων από την Ένωση προγραμμάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, τα θετικά αποτελέσματά τους διακυβεύτηκαν από την κακή αντιγραφή των αντίστοιχων ευρωπαϊκών προγραμμάτων και την εξυπηρέτηση ιδιοτελών πολιτικών στόχων¹⁰⁷. Με την πάροδο του χρόνου, επιχειρήθηκαν φιλόδοξες θεσμικές παρεμβάσεις, με γνώμονα την ευρωπαϊκή υποχρέωση και την αναγκαιότητα των καιρών, όπως:

1. Η πρωτοποριακή συνταγματική ρύθμιση του άρθρου 5Α § 2 το 2001, με την οποία η συμμετοχή της χώρας στην "Κοινωνία της Πληροφορίας" ανακηρύσσεται σε κεντρική πολιτική επιλογή.
2. Η πολιτική δέσμευση για την "ανασυγκρότηση του κράτους", δίνοντας έμφαση στη χρήση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης¹⁰⁸.
3. Η "Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013"¹⁰⁹, που ανακοινώθηκε ως μια ολοκληρωμένη πολιτική για την τεχνολογία της πληροφορίας και το

¹⁰⁶ Βλ. σχετ. Στράτη-Βάντζου Α., (2011). Στην εποχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης: ηλεκτρονική διοίκηση και ηλεκτρονική διοικητική πράξη, όπ.π., σ. 44-45: Η e-Europe, αποτέλεσε ουσιαστικά μια πολιτική πρωτοβουλία (Βλ. eEurope, Κοινωνία των πληροφοριών για όλους, Ανακοίνωση σχετικά με πρωτοβουλία της Επιτροπής για το έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας, 23 και 24 Μαρτίου 2000, Προοίμιο σελ. 2.

¹⁰⁷ Όπως ιδίως οι «συναλλαγές» των εκάστοτε (τόσο κεντρικά όσο και περιφερειακά) υπευθύνων, με τις εταιρείες πληροφορικής που δραστηριοποιούνται στο χώρο.

¹⁰⁸ Βλ. Στράτη-Βάντζου Α., (2011). Στην εποχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης: ηλεκτρονική διοίκηση και ηλεκτρονική διοικητική πράξη, όπ.π., σ. 39: «Για την επανίδρυση του κράτους που απηχούσε τη δημοσιοποιημένη βούληση για επίλυση των υφιστάμενων διαρθρωτικών προβλημάτων σε συνδυασμό και με την πάταξη του πελατειακού συστήματος δρομολογήθηκε η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για την εξυγίανση και τον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα, που περιελάμβανε τόσο δομικές όσο και θεσμικές παρεμβάσεις, ενώ βασική προτεραιότητά της υπήρξε η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής διοίκησης» Πρβλ. και σημεία από την ομιλία του καθηγητή Πρ. Παυλόπουλου, στο διεθνές συνέδριο με θέμα: «Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση και Διοικητική Μεταρρύθμιση στον 21ο αιώνα/Multilevel Governance and Administrative Reform in the XXI century», από την ιστοσελίδα του ΥΠΕΣΔΔΑ, Γραφείο Τύπου, Παρασκευή 25 Νοεμβρίου 2005, <http://www.ypes.gr>.

¹⁰⁹ «Η Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013 αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη και συνεκτική πολιτική για τις τεχνολογίες πληροφορικής και το Internet στην Ελλάδα, εντασσόμενη στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων...» Ψηφιακή Ελλάδα, Επικοινωνιακή εκστρατεία για την Ψηφιακή Στρατηγική της Κυβέρνησης, από στην ιστοσελίδα http://www.infosoc.gr/infosoc/el-GR/specialreports/digital_greece_special. Στο πλαίσιο υλοποίησης αυτής της απόφασης και

Διαδίκτυο στην Ελλάδα, ενταγμένη στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων.

4. Η νέα Αναπτυξιακή Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, "Ευρώπη 2020", που ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2010, με το Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη (DAE) ως μία από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της, με στόχο τα βιώσιμα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από μια ενιαία ψηφιακή αγορά βασισμένη στο διαδίκτυο υψηλών ταχυτήτων και τις διαλειτουργικές εφαρμογές¹¹⁰.
5. Η έκδοση του νόμου 3979/2011 για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση αποτέλεσε την πιο πρόσφατη νομοθετική παρέμβαση σχετικά με την ψηφιοποίηση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Ο νόμος αυτός θεσπίζει ένα πλαίσιο για την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών μεταξύ των φορέων της δημόσιας διοίκησης, των πολιτών και των επιχειρήσεων. Ευθυγραμμίζεται με τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα και τα παγκόσμια πρότυπα για το ρόλο και τη λειτουργία των διοικητικών συστημάτων στον 21ο αιώνα. Ο νόμος ορίζει βασικές έννοιες, όπως "ηλεκτρονικό διοικητικό έγγραφο" και "ηλεκτρονική διοικητική πράξη", τονίζοντας την ιστορική τους σημασία¹¹¹.

Ως γενική επισκόπηση, ο νόμος περιγράφει τις βασικές αρχές της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, καθορίζει τις υποχρεώσεις των δημόσιων φορέων όσον αφορά τη χρήση των νέων τεχνολογιών και προσαρμόζει την υφιστάμενη νομοθεσία στις διεθνείς και ευρωπαϊκές απαιτήσεις. Εισάγει θεμελιώδεις έννοιες που δεν είχαν αντιμετωπιστεί προηγουμένως στη διοικητική νομοθεσία. Ο νόμος αντιμετωπίζει ζητήματα που σχετίζονται με τις ηλεκτρονικές πληρωμές, την αυτεπάγγελτη αναζήτηση αρχείων και

για την αναδιοργάνωση του δημόσιου τομέα με σκοπό την αυτοματοποίηση των διαδικασιών, εκπονήθηκε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση», το οποίο υποβλήθηκε επίσημα τον Σεπτέμβριο του 2007 και αποτέλεσε υποπρόγραμμα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007-2013, οι πληροφορίες αντλήθηκαν από την ιστοσελίδα: <http://www.espa.gr/Greek/Documents.aspx?docid=48>).

¹¹⁰Βλ. Επιτροπή Πληροφορικής & Επικοινωνιών, Εθνική Στρατηγική για τις ΤΠΕ και την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, έκδοση 2η, Μάρτιος 2012, σ.7 επ. Βλ. επίσης, την ομιλία του Υπουργού ΕΣΔΔΑ καθηγητή Πρ. Παυλόπουλου, στην ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών της Ελληνικής Εταιρείας Διοικήσεως Επιχειρήσεων με θέμα: «Στην εποχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης» στις 22-5-2007 από την ιστοσελίδα: http://www.ypes.gr/ypes_po/detail_printer.asp?docid=1606.

¹¹¹Η παραδοχή της ωριμότητας πλέον και της διοικητικής νομοθεσίας για μετάβαση σε μια επόμενη φάση, στην ψηφιακή διοικητική εποχή.

εγγράφων, καθώς και την ανοικτή πρόσβαση σε δημόσια δεδομένα. Αναδιοργανώνει την εσωτερική δομή των υπηρεσιών με τη δημιουργία νέων οργανωτικών μονάδων σε όλα τα επίπεδα με νέες αρμοδιότητες, υποστηρίζοντας εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

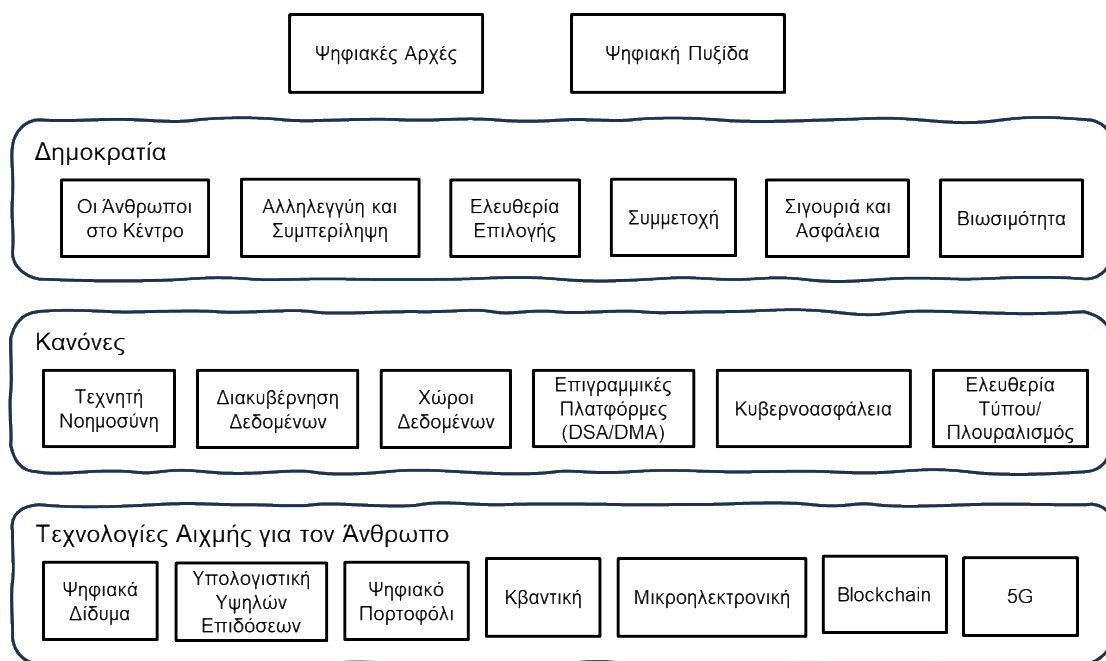
Σε συνδυασμό με εκσυγχρονισμένες υπηρεσίες όπως το gov.gr και το e-efka, τα μέτρα αυτά έχουν εξορθολογήσει τις διοικητικές διαδικασίες, μειώνοντας τη γραφειοκρατία και αυτοματοποιώντας εργασίες ρουτίνας¹¹², οδηγώντας σε αυξημένη αποτελεσματικότητα στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών. Η συλλογή δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, η παρακολούθηση των επιδόσεων και οι εξορθολογισμένοι μηχανισμοί υποβολής εκθέσεων έχουν διευκολυνθεί. Η διαφάνεια στις κυβερνητικές λειτουργίες έχει αυξηθεί, με ηλεκτρονικές πύλες (π.χ. ΔΙΑΥΓΕΙΑ), πρωτοβουλίες για τα ανοικτά δεδομένα και ψηφιακές πλατφόρμες που παρέχουν εύκολη πρόσβαση σε κυβερνητικές πληροφορίες, προϋπολογισμούς και πρόοδο έργων¹¹³.

1.8 Η ψηφιακή Δεκαετία 2021-2030

Οι προσπάθειες που γίνονται για την βελτίωση του δημόσιου τομέα αποτελούν διαχρονικές διαδικασίες για κάθε κράτος. Οι προσπάθειες αυτές θεμελιώνονται πάντοτε στον πυλώνα της τεχνολογίας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ως βασική της στρατηγική μέχρι το 2030. Ακολουθεί πίνακας που παρουσιάζει τους βασικούς γνώμονες της στρατηγικής αυτής.

¹¹² Ειδικότερα: [<http://www.eliamep.gr/...metarrythmiseis.sth-dimosia διοικισι>], Αθήνα 2018, σελ. 163επ.

¹¹³ Ειδικότερα: [<https://diavgeia.gov.gr/info>], Τι είναι η Διαύγεια.

Εικ.2 : Η ψηφιακή δεκαετία της ΕΕ (πηγή: Ταμπούρης, Ε., & Ταραμπάνης, Κ. (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://hdl.handle.net/>)

Ειδικότερα, οι στόχοι έχουν ως εξής¹¹⁴:

- α. Δυνατότητα 100 % να παρέχονται βασικές δημόσιες υπηρεσίες διαδικτυακά για κάθε ευρωπαίο πολίτη και για κάθε ευρωπαϊκή επιχείρηση.
- β. Δυνατότητα 100 % σε κάθε ευρωπαίο πολίτη να διαθέτει πρόσβαση στα ιατρικά του μητρώα
- γ. Δυνατότητα το 80 % των ευρωπαίων πολιτών να μπορούν να χρησιμοποιήσουν μία ηλεκτρονική ταυτότητα ως ψηφιακή λύση

Όλοι οι ανωτέρω στόχοι τίθενται υπό την διάσταση της «κυβέρνησης ως πλατφόρμα»¹¹⁵. Λεπτομερέστερα, οι στόχοι που έχουν θεσπιστεί για το βασικό, δηλαδή η ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, παρουσιάζονται μαζί με την έννοια της «κυβέρνησης ως πλατφόρμας», η οποία αποτελεί κεντρικό στοιχείο της νέας στρατηγικής. Η έννοια αυτή αναφέρεται στην ανασχεδίαση των καθηκόντων της κυβέρνησης γύρω από ένα δίκτυο κοινών διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (API) χρησιμοποιώντας ανοικτά πρότυπα και απλά μοντέλα δεδομένων. Έτσι, οι

¹¹⁴ Ταμπούρης, Ε., Ταραμπάνης, Κ., (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://hdl.handle.net/>

¹¹⁵ Ταμπούρης, Ε., Ταραμπάνης, Κ., (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://hdl.handle.net/>

δημόσιοι υπάλληλοι, οι επιχειρήσεις και άλλοι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παρέχουν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στους πολίτες, με βάση τον γνώμονα της ασφάλειας, αποδοτικότητας και υπευθυνότητας¹¹⁶.

1.9 Η συμβολή των Ανεξαρτήτων Αρχών στη βελτίωση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης

Οι Ανεξάρτητες Αρχές συνέβαλαν σημαντικά στη βελτίωση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Αυτές οι αυτόνομες οντότητες, που λειτουργούν με πολιτική ουδετερότητα και εμπειρογνωμοσύνη, διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην ενίσχυση της λογοδοσίας, της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της διασφάλισης των δικαιωμάτων των πολιτών¹¹⁷.

Λειτουργούν ως άγρυπνοι επόπτες, παρακολουθώντας τις κυβερνητικές δράσεις χωρίς πολιτική επιρροή. Πρωταρχικός τους στόχος είναι να διασφαλίζουν την τήρηση του νόμου και των ηθικών κανόνων, λειτουργώντας αποτρεπτικά κατά της διαφθοράς, εξετάζοντας διεξοδικά τις ενέργειες των δημοσίων υπαλλήλων¹¹⁸.

Η παρουσία των Ανεξάρτητων Αρχών ενισχύει τη διαφάνεια, οικοδομώντας την εμπιστοσύνη του κοινού στην κυβέρνηση¹¹⁹. Οι πολίτες αισθάνονται καθησυχασμένοι γνωρίζοντας ότι υπάρχουν ανεξάρτητες οντότητες που εποπτεύουν ενεργά τους κυβερνώντες, συμβάλλοντας σε ένα υγιέστερο δημοκρατικό σύστημα¹²⁰.

Αυτές οι οντότητες έχουν καθοριστική σημασία για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Μέσω αμερόληπτων αξιολογήσεων, εντοπίζουν τομείς προς βελτίωση και αναδεικνύουν τις βέλτιστες πρακτικές, οδηγώντας σε εξορθολογισμένες λειτουργίες και βελτιστοποιημένες διαδικασίες.

¹¹⁶ Pope R. (2019) A working definition of Government as a Platform. Διαθέσιμο στο <https://medium.com/digitalhks/a-working-definition-of-government-as-a-platform-1fa6ff2f8e8>.

¹¹⁷Βλ. Λαμπροπούλου Μ., Διέλλας Γ., (2021). Οι ανεξάρτητες αρχές στο Σωτηρόπουλος Δ., Νταλάκου Β. (επιμέλεια), Το Σύγχρονο Διοικητικό Σύστημα στην Ελλάδα, ΕΑΠ 2021.

¹¹⁸ Ψήμματος Θ., (2017). «Ανεξάρτητες αρχές και Δημοκρατική Αρχή», Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

¹¹⁹ Γιαννάκος Ι., (2011). «Ανεξάρτητες Αρχές και Μετασχηματισμοί του Κράτους», Διπλωματική εργασία, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

¹²⁰Βλ. Λαμπροπούλου Μ., Διέλλας Γ., (2021). Οι ανεξάρτητες αρχές στο Σωτηρόπουλος Δ., Νταλάκου Β. (επιμέλεια), Το Σύγχρονο Διοικητικό Σύστημα στην Ελλάδα, ΕΑΠ 2021.

Επιπλέον, οι Ανεξάρτητες Αρχές καθοδηγούν την κατανομή των πόρων, διασφαλίζοντας ότι οι πόροι κατανέμονται για τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου. Συνοπτικά, ο πολύπλευρος ρόλος τους περιλαμβάνει την εποπτεία, την επιβολή της λογοδοσίας, την προώθηση της διαφάνειας και την καθοδήγηση για αποτελεσματικότερη δημόσια διοίκηση.

Η χρήση γραπτών εξετάσεων, συνεντεύξεων ή συστημάτων βαθμολόγησης διασφαλίζει μια δίκαιη και διαφανή αξιολόγηση των υποψηφίων, παρέχοντας μια τυποποιημένη πλατφόρμα αξιολόγησης. Αντικειμενικά κριτήρια, όπως τα εκπαιδευτικά προσόντα και οι δεξιότητες που σχετίζονται με τη θέση εργασίας, λαμβάνονται υπόψη για να μειωθεί η προκατάληψη κατά την επιλογή.

Σήμερα, το ΑΣΕΠ (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού) έχει την αρμοδιότητα να προβαίνει σε διορισμούς ακόμη και σε οργανισμούς που δεν υπόκεινται στο αίτημά του. Ορισμένες προκηρύξεις του ΑΣΕΠ λαμβάνουν υπόψη τόσο κοινωνικά κριτήρια όσο και τυπικά προσόντα, ποσοτικοποιημένα σε βαθμούς. Η αξιολόγηση βάσει αντικειμενικών κριτηρίων των εκπαιδευτικών προσόντων, που εισήχθη το 2002, λαμβάνει υπόψη προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς τίτλους σπουδών. Πρόσφατα, εισήχθη ένα σύστημα μοριοδότησης στις εξειδικευμένες γραπτές εξετάσεις¹²¹.

Στην τελευταία περίπτωση, έχει καθιερωθεί η μέθοδος των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και της αυτόματης βαθμολόγησης με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων για την ενίσχυση της αντικειμενικότητας¹²². Αυτή η προκαθορισμένη σειρά προτεραιότητας επιτρέπει αποτελεσματικούς και έγκαιρους διορισμούς, ζωτικής σημασίας για επείγοντες ή εξειδικευμένους ρόλους.

Η δομημένη και αξιοκρατική προσέγγιση που ακολουθεί το ΑΣΕΠ στους άμεσους διορισμούς είναι ζωτικής σημασίας για την τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της αμεροληψίας, μειώνοντας τον κίνδυνο ευνοιοκρατίας. Η αποφυγή πολιτικών παρεμβάσεων αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα, διασφαλίζοντας ότι οι διορισμοί βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια.

¹²¹Βλ. Μαυρομούστακου Η., Αξιολόγηση δημοσίων υπαλλήλων, 2016. Αθήνα: Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, σ. 65

¹²² Τούτο προβλέπεται ειδικότερα στο άρθρο Άρθρο 26 (Διορισμός επιτυχόντων ΑΣΕΠ) του Ν. 4325/2015, Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης - Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις, (ΦΕΚ Α' 47/11-05-2015).

1.10 Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ΑΣΕΠ

Το ΑΣΕΠ, όπως και πολλοί άλλοι δημόσιοι φορείς, αναγνωρίζει τη σημασία της εξοικονόμησης χρόνου και κόστους τόσο για τους πολίτες όσο και για τους ίδιους τους υπαλλήλους του. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, οι δημόσιες επιχειρήσεις υιοθετούν σταδιακά ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Το ΑΣΕΠ έχει αναπτύξει πλήθος ηλεκτρονικών υπηρεσιών για τη διευκόλυνση της συμμετοχής των πολιτών σε διαγωνισμούς. Ο οργανισμός στοχεύει στην απλοποίηση της διαδικασίας για τους πολίτες που επιθυμούν να συμμετάσχουν στις διαδικασίες πρόσληψης του ΑΣΕΠ¹²³. Ενδεικτική υπηρεσία ηλεκτρονικής πιστοποίησης που προσφέρει το ΑΣΕΠ, με στόχο τον εξορθολογισμό των διαδικασιών και την ενίσχυση της παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες και τους φορείς είναι η ηλεκτρονική πιστοποίηση προσόντων και δεξιοτήτων, με τη δημιουργία ηλεκτρονικού αρχείου προσόντων και δεξιοτήτων για κάθε άτομο. Αυτό το συγκεντρωτικό ηλεκτρονικό αρχείο χρησιμεύει ως πολύτιμος πόρος για το ΑΣΕΠ στη διατήρηση ενός ολοκληρωμένου μητρώου υποψηφίων. Με την ψηφιακή επαλήθευση και αποθήκευση προσόντων και δεξιοτήτων, το ΑΣΕΠ βελτιώνει την αποτελεσματικότητα και την ακρίβεια της διαδικασίας πρόσληψης.

Επιπλέον, το ΑΣΕΠ διευκολύνει την υποβολή ηλεκτρονικών αιτήσεων από ιδρύματα που επιθυμούν να καλύψουν συγκεκριμένες θέσεις. Αυτή η ηλεκτρονική διαδικασία υποβολής αιτήσεων μειώνει τη γραφειοκρατία, απλοποιεί τη διαχείριση των δεδομένων και επιταχύνει τη διαδικασία πρόσληψης. Για τα ιδρύματα, αυτή η ψηφιακή προσέγγιση ενισχύει την ευκολία και την προσβασιμότητα, ενώ παράλληλα προωθεί τη διαφάνεια στις διαδικασίες υποβολής αιτήσεων και επιλογής¹²⁴.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αντιρρήσεις (ενστάσεις) σχετικά με συγκεκριμένα θέματα¹²⁵. Η δυνατότητα αυτή τους δίνει τη δυνατότητα να εκφράσουν τις ανησυχίες τους, να παράσχουν ανατροφοδότηση και να ζητήσουν διευκρινίσεις με απλουστευμένο τρόπο. Με την ενσωμάτωση των ηλεκτρονικών ενστάσεων, το ΑΣΕΠ ενθαρρύνει την εμπλοκή των πολιτών και την ανταπόκριση για την αντιμετώπιση τυχόν ασυμφωνιών ή ζητημάτων που μπορεί να προκύψουν κατά τη διαδικασία πρόσληψης.

¹²³Βλ. Κτιστάκη Σ., (2007). Καταπολέμηση ή πρόληψη της διαφθοράς; Ο ρόλος του ΑΣΕΠ και των ελεγκτικών μηχανισμών της Διοίκησης, Εφημερίδα διοικητικού δικαίου.

¹²⁴ Αναλυτικότερες Οδηγίες σε: [https://www.asep.gr/guide/1E_2021/howtoapply.html]

¹²⁵Αναλυτικότερες πληροφορίες στο: [www.asep.gr]

Το ΑΣΕΠ χρησιμοποιεί εξατομικευμένα μηνύματα (SMS) για την ενημέρωση των πολιτών και των φορέων σχετικά με σχετικές ενημερώσεις που αφορούν διαγωνισμούς, αποτελέσματα¹²⁶ και ευκαιρίες απασχόλησης. Αυτή η μέθοδος επικοινωνίας σε πραγματικό χρόνο διασφαλίζει την άμεση ενημέρωση των ενδιαφερομένων, βελτιώνοντας τη διαφάνεια και μειώνοντας την αβεβαιότητα. Τα εξατομικευμένα SMS βελτιώνουν την εμπειρία του χρήστη, προσαρμόζοντας τις πληροφορίες στις ατομικές προτιμήσεις και ανάγκες.

Το ΑΣΕΠ επεκτείνει την υποστήριξη της ηλεκτρονικής κατάθεσης, επιτρέποντας στους πολίτες να έχουν πρόσβαση και να διαχειρίζονται ηλεκτρονικά τα έγγραφα και τις αιτήσεις τους¹²⁷. Η υπηρεσία αυτή βελτιστοποιεί την εμπειρία του χρήστη, παρέχοντας μια φιλική προς το χρήστη πλατφόρμα για την υποβολή και ανάκτηση εγγράφων. Η ηλεκτρονική αρχειοθέτηση μειώνει τη φυσική γραφειοκρατία, εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην τήρηση αρχείων και ελαχιστοποιώντας τον κίνδυνο απώλειας δεδομένων.

1.11 Η σημασία και το μέλλον του ΑΣΕΠ

Καθώς εμβαθύνουμε στις περίπλοκες λειτουργίες του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) και στο πεδίο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, γίνεται φανερό ότι η συγχώνευση ανεξάρτητων αρχών και ψηφιακών πλατφορμών είναι καθοριστικής σημασίας για τη διασφάλιση διαφανών διοικητικών διαδικασιών. Σε αυτό το κεφάλαιο, ξεκίνησε ένα ταξίδι που διαφωτίζει την ουσία του ΑΣΕΠ ως ανεξάρτητης οντότητας, το νομικό του υπόβαθρο και τον κομβικό του ρόλο στην επιλογή του πολιτικού προσωπικού.

Η διερεύνηση όμως δεν σταμάτησε εκεί, αλλά επεκτάθηκε και στο εννοιολογικό τοπίο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αναλύοντας τον ορισμό της και διευκρινίζοντας τη σημασία της στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. Επιπλέον, εξετάστηκαν διεξοδικά οι στρατηγικές της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διακρίνοντας τα εξελισσόμενα παραδείγματα που διαμορφώνουν τα διοικητικά πλαίσια.

¹²⁶ ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Οδηγός αναζήτησης αποτελεσμάτων. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_mannual/results.pdf

¹²⁷ Αναλυτικότερες πληροφορίες στο: [www.asep.gr]

Θα ξετυλίξουμε το κουβάρι του πολύπλευρου ρόλου των ανεξάρτητων αρχών παράλληλα με την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην καθοδήγηση των διοικητικών μεταρρυθμίσεων. Θα φωτιστούν τα παράδοξα που έχουν εμπεδωθεί στην ελληνική διοικητική πραγματικότητα και θα παρουσιάσουμε το παράδειγμα της Νέας Δημόσιας Διοίκησης. Επιπλέον, θα υπογραμμιστούν οι μετασηματιστικές δυνατότητες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στον εκσυγχρονισμό της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και ο τρόπος με τον οποίο οι ανεξάρτητες αρχές συμβάλλουν σε αυτή τη μεταμόρφωση.

Το Κεφάλαιο 2 θα εμβαθύνει στη δημιουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου του ΑΣΕΠ, αποκαλύπτοντας τις λειτουργίες, τις επιπτώσεις και τον αντίκτυπό του στη δημόσια διοίκηση. Θα διερευνήσουμε τα πεδία της προστασίας των δεδομένων και της καταστροφής των αρχείων, ενώ θα αποκρυπτογραφηθούν οι ευρύτερες επιπτώσεις του ηλεκτρονικού μητρώου του ΑΣΕΠ στο τοπίο της δημόσιας διοίκησης.

Καθώς η έρευνα προχωρά, το Κεφάλαιο 3 θα στραφεί προς τις διαδικασίες ηλεκτρονικών ενστάσεων, περιγράφοντας τη διαδικασία υποβολής και την ουσιαστική συμβολή των ψηφιακών ενστάσεων στην ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας και διαφάνειας.

Στο Κεφάλαιο 4, το ενδιαφέρον θα στραφεί προς τις εξατομικευμένες υπηρεσίες SMS που προσφέρει το ΑΣΕΠ, διερευνώντας τη χρήση τους και το ρόλο τους στον εξορθολογισμό των διαύλων επικοινωνίας εντός της δημόσιας διοίκησης, ενώ τέλος, το Κεφάλαιο 5 θα συνοψίσει τα συμπεράσματά μας, εμβαθύνοντας στα συμπεράσματα που εξήχθησαν, τις προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν και τις συστάσεις που προτάθηκαν για την ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ ανεξάρτητων αρχών, ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και διαφανών πρακτικών διακυβέρνησης.

Μέσα από τον φακό των προηγμένων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης, το ΑΣΕΠ είναι έτοιμο όχι μόνο να ενισχύσει τη λειτουργική του αποτελεσματικότητα, αλλά και να οχυρώσει τη δέσμευσή του για διαφάνεια, ακεραιότητα και αξιοκρατία στον ελληνικό δημόσιο τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ

2.1 Τι είναι το μητρώο ΑΣΕΠ

Το Μητρώο του ΑΣΕΠ είναι μια πλατφόρμα στην οποία συγκεντρώνεται το σύνολο των στοιχείων του ατομικού βιογραφικού αναλόγως με την εκάστοτε θέση για την οποία υποβάλλεται μια αίτηση (π.χ. πτυχίο, βεβαίωση προϋπηρεσίας, πιστοποιήσεις γνώσεων ξένων γλωσσών και χειρισμού πληροφοριακών συστημάτων). Δημιουργείται για τον κάθε χρήστη/υποψήφιο μια προσωπική καρτέλα, στην οποία μπορεί ο ίδιος να μπει και να ελέγξει τα δικαιολογητικά αλλά και να τα επικαιροποιήσει.

Η πρόβλεψη για την εγγραφή φυσικών προσώπων ως υποψηφίων στο ΑΣΕΠ και η επικαιροποίηση των στοιχείων τους σηματοδοτεί μια σημαντική πρόοδο στον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της διαδικασίας πρόσληψης δημοσίων υπαλλήλων στην Ελλάδα. Η πρωτοβουλία αυτή αντιπροσωπεύει μια στροφή προς μια πιο διαφανή, αποτελεσματική και φιλική προς τον χρήστη προσέγγιση για την επιλογή υποψηφίων για διάφορες κυβερνητικές θέσεις¹²⁸.

2.1.1 Εγγραφή στο Μητρώο – υπηρεσίες του Μητρώου

Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχει το ΑΣΕΠ μέσω του δικτυακού τόπου του περιλαμβάνονται σε μια ψηφιακή πλατφόρμα για να αλληλεπιδρούν οι πολίτες με τον οργανισμό για διάφορες διοικητικές εργασίες, όπως εγγραφή, αίτηση και ένσταση. Η εφαρμογή τέτοιων επιγραμμικών υπηρεσιών αποτελεί κρίσιμο βήμα προς τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και τον εξορθολογισμό των αλληλεπιδράσεων των πολιτών με τους κυβερνητικούς φορείς¹²⁹.

Στον πυρήνα αυτής της διαδικασίας βρίσκεται η έννοια της ενδυνάμωσης και της ευκολίας των πολιτών. Παρέχοντας στους πολίτες τη δυνατότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες του ΑΣΕΠ μέσω του δικτυακού του τόπου, ο οργανισμός ενισχύει την

¹²⁸ Ειδικότερα για το μητρώο: [<https://www.gov.gr/arxes/anoatato-sumboulio-epiloges-prosopikou-asep/anoatato-sumboulio-epiloges-prosopikou-asep/metroo-upopsephiou-asep/>]

¹²⁹ Αναλυτικές πληροφορίες για την εγγραφή στο μητρώο σε: [<https://innlaw.gr/odigos-asep/>]

προσβασιμότητα, μειώνει τα γραφειοκρατικά εμπόδια και ευθυγραμμίζεται με τις σύγχρονες προσδοκίες για ψηφιακές αλληλεπιδράσεις¹³⁰.

Οι πολίτες ξεκινούν από την αρχική σελίδα του ΑΣΕΠ και επιλέγουν την επιλογή "Εγγραφή/Σύνδεση μέλους"¹³¹. Αυτό αναδεικνύει τη σημασία της πιστοποίησης ταυτότητας του χρήστη και της ασφάλειας των δεδομένων. Οι εγγεγραμμένοι χρήστες καλούνται να εισάγουν τους προσωπικούς τους κωδικούς πρόσβασης, διασφαλίζοντας ότι μόνο εξουσιοδοτημένα άτομα μπορούν να έχουν πρόσβαση στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Το βήμα αυτό υπογραμμίζει τη σημασία της προστασίας των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής των χρηστών, καθώς και της απρόσκοπτης εμπειρίας των χρηστών. Αφού συνδεθούν, οι πολίτες παρουσιάζονται με μια σειρά επιγραμμικών (online) υπηρεσιών προς επιλογή, όπως "Εγγραφή", "Αίτηση" και "Ένσταση"¹³². Αυτό καταδεικνύει την ποικιλομορφία των διοικητικών εργασιών που μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσω της πλατφόρμας, προωθώντας ένα ολοκληρωμένο ψηφιακό οικοσύστημα που ανταποκρίνεται στις ποικίλες ανάγκες των πολιτών.

Η υπηρεσία "Εγγραφή"¹³³ επιτρέπει στους πολίτες να τροποποιούν τα υπάρχοντα προσωπικά δεδομένα ή να εισάγουν νέες πληροφορίες. Η λειτουργία αυτή ευθυγραμμίζεται με την έννοια της ακρίβειας των δεδομένων και του ελέγχου των χρηστών. Δίνοντας τη δυνατότητα στους πολίτες να επικαιροποιούν τα στοιχεία τους, το ΑΣΕΠ καλλιεργεί μια κουλτούρα ακεραιότητας δεδομένων και διαχείρισης πληροφοριών με γνώμονα τον χρήστη.

Η υπηρεσία "Αίτηση"¹³⁴ είναι μια κεντρική συνιστώσα που καλύπτει τις ανάγκες των πολιτών που σχετίζονται με την υποβολή αιτήσεων για ορισμένες διαδικασίες ή θέσεις. Το τμήμα αυτό είναι ιδιαίτερα ευέλικτο, προσφέροντας διάφορες λειτουργίες.

¹³⁰ ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Το ΑΣΕΠ και η συμβολή του στη Δημόσια Διοίκηση, Διαθέσιμο σε: [\[https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/asep/thesmos?_afrLoop=45124946737734396&_adf.ctrlstate=x3tmfc65m_34#!%40%40%3F_afrLoop%3D45124946737734396%26_adf.ctrl-state%3Dx3tmfc65m_38\]](https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/asep/thesmos?_afrLoop=45124946737734396&_adf.ctrlstate=x3tmfc65m_34#!%40%40%3F_afrLoop%3D45124946737734396%26_adf.ctrl-state%3Dx3tmfc65m_38)

¹³¹ ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Οδηγός εγγραφής στις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες με πλήρη συμπλήρωση των στοιχείων σας. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/eggrafiasep.pdf?lve

¹³² ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Οδηγός εγγραφής στις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες μέσω Γ.Γ.Π.Σ.. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/eggrafiggps.pdf?lve

¹³³ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Οδηγός εισόδου (login) στις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_mauual/login.pdf?lve

¹³⁴ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Καταχώρηση Ηλεκτρονικής Αίτησης. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/application.pdf

Οι πολίτες ξεκινούν μια νέα αίτηση επιλέγοντας την κατηγορία εκπαίδευσης. Το βήμα αυτό είναι σημαντικό, καθώς προσαρμόζει τη διαδικασία υποβολής αίτησης με βάση τα ατομικά προσόντα. Πριν προχωρήσουν, οι χρήστες καλούνται να επαληθεύσουν την ακρίβεια των καταχωρημένων πληροφοριών τους. Αυτό επιβεβαιώνει τη δέσμευση για ακριβή και επικαιροποιημένα δεδομένα. Με την υπηρεσία «Προσόντα», οι χρήστες εισάγουν τα προσόντα τους που σχετίζονται με την αίτηση. Αυτό αντικατοπτρίζει μια παραδοσιακή διαδικασία υποβολής αιτήσεων, αλλά μέσα σε ένα ψηφιακό πλαίσιο, αναδεικνύοντας την προσαρμοστικότητα των online υπηρεσιών, ώστε να μιμούνται τις διαδικασίες του πραγματικού κόσμου. Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να αποθηκεύσουν, να ελέγξουν ή να οριστικοποιήσουν τις ηλεκτρονικές αιτήσεις τους. Αυτή η ευελιξία εξυπηρετεί διαφορετικές προτιμήσεις και επίπεδα ετοιμότητας των χρηστών. Για τις δε αιτήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη ("Νέες/Ανοικτές")¹³⁵, οι πολίτες μπορούν να επεξεργαστούν ή να ακυρώσουν τις υποβολές τους. Αυτό αποτελεί παράδειγμα του «χρηστοκεντρισμού», επιτρέποντας αλλαγές και ανατροπές όταν είναι απαραίτητο. Για οριστικοποιημένες αιτήσεις ("Submitted"), οι χρήστες μπορούν να τις προβάλλουν ή να τις ακυρώνουν, καθώς και να υποβάλλουν νέες. Αυτό αποδεικνύει την επίγνωση των μεταβαλλόμενων συνθηκών και της ανάγκης για συνεχείς διοικητικές αλληλεπιδράσεις¹³⁶. Επισημαίνεται η δυνατότητα ακύρωσης των αιτήσεων, παρέχοντας στους χρήστες έναν τρόπο να ανακαλέσουν τις υποβολές τους. Αυτό αναγνωρίζει τη ρευστή φύση των διοικητικών διαδικασιών και των αποφάσεων των χρηστών, υπογραμμίζοντας την ευελιξία και τον έλεγχο.

Εν κατακλείδι, η περιγραφόμενη διαδικασία καταδεικνύει τη δέσμευση του ΑΣΕΠ να αξιοποιήσει ψηφιακές λύσεις για αποτελεσματική και φιλική προς το χρήστη δημόσια διοίκηση. Προσφέροντας στους πολίτες τα μέσα αλληλεπίδρασης με τις διοικητικές υπηρεσίες μέσω του ιστοτόπου του, ο οργανισμός αγκαλιάζει την προσβασιμότητα, τη διαφάνεια και την ακεραιότητα των δεδομένων. Αυτή η προσέγγιση με επίκεντρο τον χρήστη, σε συνδυασμό με τα μέτρα ασφαλείας, αντικατοπτρίζει τη δυνατότητα της τεχνολογίας να μετατρέψει τις παραδοσιακές

¹³⁵ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Οδηγός Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Αιτήσεων. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/appl_ment.pdf

¹³⁶ ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Το ΑΣΕΠ και η συμβολή του στη Δημόσια Διοίκηση, Διαθέσιμο σε: [\[https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/asep/thesmos?_afrLoop=45124946737734396&_adf.ctrlstate=x3tmfc65m_34#!%40%40%3F_afrLoop%3D45124946737734396%26_adf.ctrl-state%3Dx3tmfc65m_38\]](https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/asep/thesmos?_afrLoop=45124946737734396&_adf.ctrlstate=x3tmfc65m_34#!%40%40%3F_afrLoop%3D45124946737734396%26_adf.ctrl-state%3Dx3tmfc65m_38)

διοικητικές διαδικασίες σε απρόσκοπτες και ψηφιακά ενδυναμωμένες εμπειρίες για τους πολίτες.

2.1.2 Μητρώο ΑΣΕΠ υποψηφίων

Στον πυρήνα της πρωτοβουλίας αυτής βρίσκεται η δημιουργία ενός μητρώου υποψηφίων, το οποίο επιτρέπει στα άτομα να δημιουργήσουν ένα προφίλ στο σύστημα του ΑΣΕΠ¹³⁷. Αυτή η κεντρική πλατφόρμα απλοποιεί τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων, εξαλείφοντας την ανάγκη οι υποψήφιοι να υποβάλλουν επανειλημμένα τα προσωπικά τους στοιχεία για κάθε διαγωνισμό στον οποίο επιθυμούν να συμμετάσχουν. Μειώνει επίσης το διοικητικό φόρτο τόσο για τους υποψηφίους όσο και για το διοικητικό προσωπικό του ΑΣΕΠ, εξασφαλίζοντας μια πιο αποτελεσματική και αποδοτική διαδικασία πρόσληψης¹³⁸. Αυτά θα αναλυθούν πιο κάτω.

Το μητρώο υποψηφίων υπερβαίνει τα βασικά στοιχεία επικοινωνίας και επεκτείνεται, ώστε να περιλαμβάνει ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τα προσόντα, τις ιδιότητες και τα δικαιολογητικά. Οι υποψήφιοι μπορούν να εισάγουν τα εκπαιδευτικά και επαγγελματικά τους προσόντα, συμπεριλαμβανομένων των πτυχίων, των πιστοποιητικών και της εργασιακής τους εμπειρίας. Αυτή η λεπτομερής καταγραφή των προσόντων επιτρέπει στο ΑΣΕΠ να αξιολογεί με ακρίβεια και αντικειμενικότητα την καταλληλότητα των υποψηφίων για συγκεκριμένες θέσεις¹³⁹.

Επιπλέον, το μητρώο υποψηφίων επιτρέπει στους υποψηφίους να αναδείξουν τα μοναδικά χαρακτηριστικά και τις ιδιότητές τους που τους καθιστούν κατάλληλους για συγκεκριμένους ρόλους. Παρέχοντας μια πλατφόρμα για να προβάλλουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους, οι υποψήφιοι μπορούν να παρουσιάσουν αποτελεσματικά την πρόταση αξίας τους στους δυνητικούς εργοδότες, βελτιώνοντας τις πιθανότητές τους να ταιριάξουν με κατάλληλες ευκαιρίες απασχόλησης.

Η συμπερίληψη¹⁴⁰ δικαιολογητικών ενισχύει περαιτέρω το προφίλ του υποψηφίου. Οι υποψήφιοι μπορούν να μεταφορτώσουν σχετικά έγγραφα, όπως

¹³⁷ Άρθρο 14Α Ν 2190/1994 και άρθρο 11 παρ.1 Ν 4325/2015

¹³⁸ Βλ. Τζέμος Β., (2020). Δίκαιο των προσλήψεων – Νόμος ΑΣΕΠ (Ν 2190/1994). Ερμηνεία κατ'άρθρον. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, σελ. 123-124

¹³⁹ Αναλυτικές πληροφορίες για την εγγραφή στο μητρώο σε: [<https://innlaw.gr/odigos-asep/>]

¹⁴⁰ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Οδηγός Συμπλήρωσης Μητρώου. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/mitoo.pdf?lve

ακαδημαϊκά αντίγραφα, πιστοποιητικά και επαγγελματικές άδειες, τα οποία τεκμηριώνουν περαιτέρω τα προσόντα και την εμπειρία τους. Η πρόσβαση σε αυτά τα έγγραφα σε κεντρική ηλεκτρονική μορφή επιτρέπει στο ΑΣΕΠ να επαληθεύει αποτελεσματικά τη γνησιότητα και την εγκυρότητα των ισχυρισμών των υποψηφίων¹⁴¹.

Το μητρώο υποψηφίων επιφέρει επίσης πολλά οφέλη για το ΑΣΕΠ ως οργανισμό. Παρέχει στον οργανισμό μια ολοκληρωμένη και ενημερωμένη βάση δεδομένων δυνητικών υποψηφίων, διευκολύνοντας την αναζήτηση και τον εντοπισμό κατάλληλων υποψηφίων όταν προκύπτουν κενές θέσεις εργασίας. Ο κεντρικός χαρακτήρας της βάσης δεδομένων διευκολύνει επίσης την αποτελεσματικότερη αντιστοίχιση και αξιοποίηση των ταλέντων, επιτρέποντας στο ΑΣΕΠ να ευθυγραμμίζει καλύτερα τα προσόντα των υποψηφίων με τις ειδικές απαιτήσεις κάθε θέσης¹⁴².

Επιπλέον, η ηλεκτρονική μορφή του μητρώου υποψηφίων απλοποιεί τις διαδικασίες ανάκτησης δεδομένων, ανάλυσης και υποβολής εκθέσεων. Μπορεί να εξάγει πολύτιμες πληροφορίες και στατιστικά δεδομένα από το μητρώο, όπως το εκπαιδευτικό υπόβαθρο των υποψηφίων, τους τομείς εξειδίκευσης και τη γεωγραφική κατανομή. Αυτή η προσέγγιση με βάση τα δεδομένα μπορεί να βοηθήσει να αποκτήσει βαθύτερη κατανόηση της δεξαμενής ταλέντων, να εντοπίσει πιθανά κενά δεξιοτήτων και να σχεδιάσει στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης και ανάπτυξης.

Παράλληλα, το ηλεκτρονικό σύστημα εγγραφής επιτρέπει στους υποψηφίους να ενημερώνουν εύκολα τα δεδομένα τους, διασφαλίζοντας ότι οι πληροφορίες είναι πάντα επίκαιρες και ακριβείς. Αυτή η δυνατότητα επικαιροποίησης σε πραγματικό χρόνο ενισχύει την ακεραιότητα του μητρώου υποψηφίων και επιτρέπει να παραμένει ενημερωμένο σχετικά με τα προσόντα και τις εμπειρίες των υποψηφίων¹⁴³.

Η εφαρμογή του μητρώου υποψηφίων συνάδει επίσης με ευρύτερες πρωτοβουλίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που αποσκοπούν στη βελτίωση της παροχής και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων υπηρεσιών. Με την υιοθέτηση

¹⁴¹Βλ. Τζέμος Β., (2020). Δίκαιο των προσλήψεων – Νόμος ΑΣΕΠ (Ν 2190/1994). Ερμηνεία κατ'άρθρον. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, σελ. 123-124.

¹⁴² ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Το ΑΣΕΠ και η συμβολή του στη Δημόσια Διοίκηση, Διαθέσιμο σε: [https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/asep/themos?_afriLoop=45124946737734396&_adf.ctrlstate=x3tmfc65m_34#!%40%40%3F_afriLoop%3D45124946737734396%26_adf.ctrl-state%3Dx3tmfc65m_38]

¹⁴³ Αναλυτικές πληροφορίες για την εγγραφή στο μητρώο σε: [https://innlaw.gr/odigos-asep/]

ψηφιακών τεχνολογιών για την εγγραφή υποψηφίων, το ΑΣΕΠ ευθυγραμμίζεται με τις παγκόσμιες τάσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό και συμβάλλει στην οικοδόμηση μιας πιο ψηφιακά ενεργοποιημένης δημόσιας υπηρεσίας.

Ωστόσο, η εισαγωγή του μητρώου υποψηφίων συνεπάγεται επίσης ορισμένες εκτιμήσεις. Η προστασία της ιδιωτικής ζωής και η ασφάλεια των δεδομένων είναι υψίστης σημασίας, δεδομένης της ευαίσθητης φύσης των προσωπικών και επαγγελματικών πληροφοριών που συλλέγονται από τους υποψηφίους. Το ΑΣΕΠ πρέπει να διασφαλίσει την αυστηρή τήρηση των κανονισμών προστασίας δεδομένων και να εφαρμόσει ισχυρά μέτρα ασφαλείας για την προστασία των δεδομένων των υποψηφίων από μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση ή κατάχρηση.

Επιπλέον, η διασφάλιση της προσβασιμότητας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι οι υποψήφιοι από όλα τα κοινωνικοοικονομικά στρώματα έχουν ίσες ευκαιρίες να εγγραφούν και να συμμετάσχουν στη διαδικασία πρόσληψης. Θα πρέπει να παρέχεται επαρκής υποστήριξη και καθοδήγηση στους υποψηφίους που ενδέχεται να είναι λιγότερο εξοικειωμένοι με τις ψηφιακές πλατφόρμες, ώστε να διασφαλίζεται η συμπερίληψή τους και η ισότιμη εκπροσώπησή τους.

2.1.3 Μητρώο υπαλλήλων φορέων

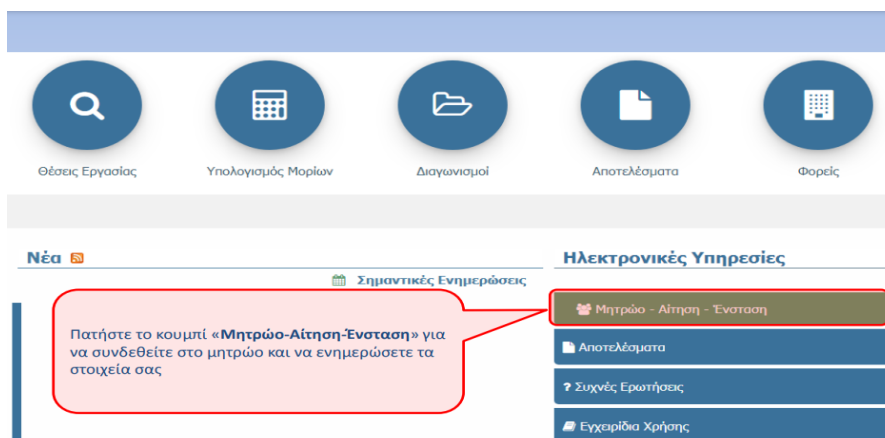
Το μητρώο αυτό θα περιλαμβάνει τους υπαλλήλους συγκεκριμένων φορέων που είναι υπεύθυνοι για την εκτέλεση αυτών των διαδικασιών (επιλογής προσωπικού ή παρόμοιων που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του ΑΣΕΠ)¹⁴⁴. Πρωταρχικός σκοπός του είναι να διευκολύνει την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των φορέων αυτών και του ΑΣΕΠ, καθώς και να καταστήσει δυνατή την παροχή υπηρεσιών με τη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) προς τους φορείς αυτούς. Το μητρώο λειτουργεί και σε αυτήν την περίπτωση ως βάση δεδομένων εγγεγραμμένων χρηστών. Με την ταυτοποίηση του προσωπικού αυτού και την τήρηση των στοιχείων του στο μητρώο, το ΑΣΕΠ αποκτά εικόνα για τα καθορισμένα άτομα που είναι υπεύθυνα για την εκτέλεση αυτών των κρίσιμων λειτουργιών¹⁴⁵.

¹⁴⁴Βλ. Τζέμος Β., (2020). Δίκαιο των προσλήψεων – Νόμος ΑΣΕΠ (Ν 2190/1994). Ερμηνεία κατ'άρθρον. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, σελ. 125

¹⁴⁵ Vyzirgiannakis D., (2016). «Public Sector e-Recruitment practices in Greece: The case of the Supreme Council for Civil Personnel Selection (ASEP) website», Διαθέσιμο σε:

Αναλυτικότερα ως προς τη διευκόλυνση και την υλοποίηση αποτελεσματικών διαύλων επικοινωνίας μεταξύ του ΑΣΕΠ και των εντεταλμένων φορέων, έχοντας πρόσβαση σε ένα συγκεντρωτικό αποθετήριο των βασικών στελεχών, το ΑΣΕΠ μπορεί να συνεργαστεί άμεσα με τους αρμόδιους φορείς, ελαχιστοποιώντας πιθανές καθυστερήσεις, παρεξηγήσεις ή κενά επικοινωνίας.

Ως προς την έμφαση που δίνεται στο στρατηγικό ρόλο των ΤΠΕ αναφορικά με τις δραστηριότητές του, η δημιουργία του μητρώου επιτρέπει στο ΑΣΕΠ να αξιοποιήσει αποτελεσματικά την τεχνολογία. Με την ενσωμάτωση της πληροφορικής και των ΤΠΕ στις υπηρεσίες του, μπορεί να εξορθολογίσει τα διοικητικά καθήκοντα και να ενισχύσει τη συνολική αποδοτικότητα, δίνοντας στην ανεξάρτητη αρχή τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση, να ενημερώνει και να διαχειρίζεται αρχεία σε ψηφιακή μορφή, μειώνοντας τη γραφειοκρατία και τη χειροκίνητη επεξεργασία. Αυτή η ψηφιοποίηση συμβάλλει σε μια πιο εκσυγχρονισμένη και ευέλικτη διαδικασία επιλογής.

Εικ.3 : Εγγραφή στην ηλεκτρονική υπηρεσία του μητρώου του ΑΣΕΠ (πηγή: https://www.asep.gr/guide/user_manual/mitroo.pdf?lve)

2.2 Προστασία δεδομένων και καταστροφή αρχείων

Υπογραμμίζεται η απαίτηση για το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού να τηρεί αρχεία των συμμετεχόντων και των διαδικασιών τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή. Τα αρχεία αυτά, όπως προαναφέρθηκε, περιλαμβάνουν δεδομένα και δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τους συμμετέχοντες που εμπλέκονται στις

[https://www.academia.edu/30259278/Public_Sector_e_Recruitment_practices_in_Greece_The_case_of_the_Supreme_Council_for_Civil_Personnel_Selection_ASEP_website]

διαδικασίες που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του ΑΣΕΠ. Η διατήρηση των επιμέρους αρχείων είναι απαραίτητη έως ότου εξυπηρετήσουν τους σκοπούς που επιδιώκει η ανεξάρτητη αρχή, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία. Στη συνέχεια, τα αρχεία πρέπει να καταστρέφονται σύμφωνα με τις οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα¹⁴⁶.

Τα δεδομένα και τα έγγραφα του μητρώου υποψηφίων, που αφορούν εγγεγραμμένους χρήστες οι οποίοι δεν έχουν συμμετάσχει ως υποψήφιοι σε διαδικασίες¹⁴⁷ που υπάγονται στη δικαιοδοσία του ΑΣΕΠ, μπορούν να επικαιροποιηθούν από τον χρήστη ανά πάσα στιγμή χωρίς περιορισμούς. Τα αρχεία αυτά θα διατηρηθούν για κάθε χρήστη για πέντε έτη από την τελευταία καταχώρηση/ενημέρωση, εκτός εάν ο χρήστης ζητήσει τη διατήρηση ή τη διαγραφή του λογαριασμού του πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Ο χρήστης πρέπει να υποβάλει ηλεκτρονικά το αίτημα και η επιβεβαίωση των προσωπικών του δεδομένων θα ολοκληρώσει την ενέργεια. Οι εγγεγραμμένοι χρήστες θα λάβουν ειδοποίηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την επικείμενη διαγραφή του λογαριασμού τους και των συνδεδεμένων αρχείων τους μετά την πάροδο πέντε ετών. Μπορούν να ζητήσουν περαιτέρω διατήρηση για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που κυμαίνεται από ένα έως πέντε έτη¹⁴⁸.

Η έμφαση στη διατήρηση αρχείων τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή αναγνωρίζει τη σημασία της τεχνολογίας στις σύγχρονες διοικητικές πρακτικές. Αυτή η διπλή προσέγγιση διασφαλίζει ότι το ΑΣΕΠ μπορεί να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα δεδομένα και την τεκμηρίωση με ευέλικτο και προσβάσιμο τρόπο. Τα έντυπα αρχεία μπορεί να είναι χρήσιμα για ορισμένα έγγραφα που απαιτούν φυσικές υπογραφές ή πρωτότυπα αντίγραφα, ενώ τα ηλεκτρονικά αρχεία διευκολύνουν την εύκολη αναζήτηση, ανάκτηση και διαχείριση δεδομένων.

Ο όρος ότι τα ατομικά αρχεία θα διατηρούνται για όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο και κατάλληλο ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της διατήρησης δεδομένων και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής¹⁴⁹. Η διατήρηση των αρχείων για την

¹⁴⁶ Νόμος 4624/2019, (ΦΕΚ Α' 137/ 29.8.2019).

¹⁴⁷ Βλ. Τζέμος Β., (2020). Δίκαιο των προσλήψεων – Νόμος ΑΣΕΠ (Ν 2190/1994). Ερμηνεία κατ'άρθρον. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, σελ.120.

¹⁴⁸ Άρ. 8, Αρ. Απόφασης 13/2015: «Θέματα τήρησης στο ΑΣΕΠ Αρχείου/Μητρώου υποψηφίων και υπαλλήλων φορέων».

¹⁴⁹ Ο Οργανισμός Έρευνας & Ανάλυσης (2018). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα: Επιτυχίες, Προβλήματα και ο Δρόμος προς τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό.

κατάλληλη διάρκεια επιτρέπει στο ΑΣΕΠ να εκπληρώνει τις νομικές και διοικητικές υποχρεώσεις του, να διατηρεί ιστορικά δεδομένα για μελλοντικές αναφορές και ενδεχομένως να αντιμετωπίζει τυχόν ερωτήματα ή διαφωνίες που μπορεί να προκύψουν. Ωστόσο, υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη αποφυγής της περιττής διατήρησης δεδομένων, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει δυνητικό κίνδυνο για την προστασία της ιδιωτικής ζωής.

2.3 Η επίδραση του ηλεκτρονικού μητρώου του ΑΣΕΠ στη δημόσια διοίκηση

Η εφαρμογή ενός συστήματος εγγραφής υποψηφίων από το ΑΣΕΠ και ο επακόλουθος αντίκτυπος στη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης στην Ελλάδα ήταν βαθύς και πολύπλευρος. Η πρωτοβουλία αυτή, η οποία επιτρέπει στα φυσικά πρόσωπα να εγγράφονται ως υποψήφιοι και να ενημερώνουν τα δεδομένα τους, έχει δρομολογήσει μια σειρά θετικών αποτελεσμάτων που ενισχύουν τη διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα και την εμπειρία των χρηστών στον τομέα της δημόσιας διοίκησης.

Μία από τις πρωταρχικές επιπτώσεις αυτής της διαδικασίας είναι η ουσιαστική βελτίωση της διαφάνειας. Ιστορικά¹⁵⁰, η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού στη δημόσια διοίκηση χαρακτηριζόταν από αδιαφάνεια, οδηγώντας συχνά σε σκεπτικισμό και δυσπιστία μεταξύ των πολιτών. Το σύστημα εγγραφής υποψηφίων έφερε επανάσταση σε αυτό το τοπίο, παρέχοντας μια κεντρική πλατφόρμα όπου οι υποψήφιοι μπορούν να εισάγουν τις πληροφορίες, τα προσόντα και τα χαρακτηριστικά τους. Αυτή η διαφάνεια όχι μόνο προάγει την ισότητα μεταξύ των υποψηφίων, αλλά και εμπεδώνει την αίσθηση της λογοδοσίας στο πλαίσιο του ΑΣΕΠ. Οι πολίτες μπορούν πλέον να παρακολουθούν τη διαδικασία από την αίτηση έως την επιλογή, ενισχύοντας την

¹⁵⁰ Αναλυτικότερα για τις μεταρρυθμίσεις του ΑΣΕΠ στην μεταπολίτευση βλ. Σαματάς Μ., (2011). «Το καταστροφικό κόστος της κομματικής Νομενκλατούρας στην ποιότητα της διοίκησης και δημοκρατίας στη μεταπολιτευτική Ελλάδα» σε: «Διοίκηση και Δημοκρατία: Ποιότητα Αποτελεσματικότητα Νομιμοποίηση», επιμέλεια Μακροδημήτρης Α., Σαματάς Μ., Μαρουδάς Λ., Πραβίτα Μ., εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα- Θεσσαλονίκη, σελ. 77επ.

εμπιστοσύνη στην ακεραιότητα του συστήματος¹⁵¹ - η διαθεσιμότητα ενημερώσεων και ειδοποιήσεων σε πραγματικό χρόνο κρατά επίσης ενήμερους τους υποψηφίους, μειώνοντας την αβεβαιότητα και ενισχύοντας το αίσθημα δικαιοσύνης.

Επιπλέον, το σύστημα εγγραφής υποψηφίων έχει εξορθολογήσει σημαντικά τις διοικητικές διαδικασίες, οδηγώντας σε αυξημένη αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης. Η παραδοσιακή διαδικασία πρόσληψης ήταν φορτωμένη με πλεονασμούς, όπως η επανειλημμένη υποβολή προσωπικών και εκπαιδευτικών στοιχείων για διάφορους διαγωνισμούς. Η ψηφιοποίηση αυτής της διαδικασίας ελαχιστοποιεί τον διοικητικό φόρτο εργασίας τόσο για τους υποψηφίους όσο και για το προσωπικό του ΑΣΕΠ. Μειώνει επίσης την πιθανότητα σφαλμάτων που προκαλούνται από τη χειροκίνητη καταχώρηση δεδομένων. Κατά συνέπεια, το διοικητικό προσωπικό μπορεί πλέον να επικεντρωθεί περισσότερο σε κρίσιμα καθήκοντα, όπως η αξιολόγηση των προσόντων και η αξιολόγηση των υποψηφίων.

Εκτός των άνωθεν, η δυνατότητα των υποψηφίων να αναδεικνύουν τις μοναδικές τους ιδιότητες και ικανότητες έχει οδηγήσει σε ακριβέστερη αντιστοίχιση ταλέντων. Προηγουμένως, τα χαρακτηριστικά και τα προσόντα των υποψηφίων μπορεί να μην είχαν καταγραφεί επαρκώς, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ υποψηφίων και θέσεων. Η έμφαση που δίνει το σύστημα εγγραφής υποψηφίων σε ολοκληρωμένα προφίλ διασφαλίζει ότι οι υποψήφιοι εξετάζονται για ρόλους όπου οι δεξιότητές τους είναι πραγματικά εφαρμόσιμες, βελτιστοποιώντας τη χρήση των ανθρώπινων πόρων στη δημόσια διοίκηση. Αυτή η προσέγγιση με βάση τα δεδομένα δίνει επίσης τη δυνατότητα στο ΑΣΕΠ να αποκτήσει πληροφορίες σχετικά με τα προσόντα, τα χαρακτηριστικά και τις προτιμήσεις των υποψηφίων. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να παρέχουν πληροφορίες για αποφάσεις πολιτικής, όπως ο προσδιορισμός περιοχών ζήτησης και προσφοράς για συγκεκριμένα προσόντα στη δημόσια διοίκηση, βοηθώντας στον στρατηγικό σχεδιασμό ανθρώπινου δυναμικού¹⁵².

Ο αντίκτυπος του συστήματος εγγραφής υποψηφίων δεν περιορίζεται στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ίδιου του ΑΣΕΠ - έχει ευρύτερες επιπτώσεις

¹⁵¹Κτιστάκη Σ., (2007). Καταπολέμηση ή πρόληψη της διαφθοράς; Ο ρόλος του ΑΣΕΠ και των ελεγκτικών μηχανισμών της Διοίκησης, Εφημερίδα διοικητικού δικαίου.

¹⁵² Αναλυτικά για τα προσόντα βλ. Κτιστάκη Σ., (2011). «Η επαγγελματική αρετή, καθοριστικός παράγοντας της ποιότητας του προσώπου στη δημόσια διοίκηση» σε: «Διοίκηση και Δημοκρατία: Ποιότητα Αποτελεσματικότητα Νομιμοποίηση», επιμέλεια, Αντ. Μακρυνδημήτρης, Μ. Σαματάς, Λ. Μαρουδάς, Μ.-Ηλ. Πραβίτα, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσ/νίκη 2011, σελ. 710επ.

στον τομέα της δημόσιας διοίκησης στο σύνολό του. Η υιοθέτηση ηλεκτρονικών υπηρεσιών δημιουργεί προηγούμενο για άλλους δημόσιους φορείς, ενθαρρύνοντάς τους να διερευνήσουν την ψηφιοποίηση για τις δικές τους διαδικασίες. Καθώς το ΑΣΕΠ επιδεικνύει τα οφέλη των εξορθολογισμένων διαδικασιών, της ενισχυμένης διαφάνειας και των φιλικών προς τον χρήστη διεπαφών, άλλοι κυβερνητικοί φορείς ωθούνται να μιμηθούν αυτές τις πρακτικές, καλλιεργώντας έτσι μια κουλτούρα εκσυγχρονισμού σε ολόκληρο τον τομέα¹⁵³.

Σε παράλληλο επίπεδο, ο ψηφιακός μετασχηματισμός που επιφέρει το σύστημα εγγραφής υποψηφίων ευθυγραμμίζεται με ευρύτερες πρωτοβουλίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Η ικανότητα της κυβέρνησης να προσαρμόζεται στις εξελισσόμενες τεχνολογικές τάσεις καταδεικνύει τη δέσμευσή της να παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες με επίκεντρο τον πολίτη¹⁵⁴. Αυτή η στροφή προς τις ψηφιακές υπηρεσίες θέτει τις βάσεις για ένα πιο συνδεδεμένο και αποτελεσματικό οικοσύστημα δημόσιας διοίκησης, προς όφελος των πολιτών, των θεσμικών οργάνων και των κυβερνητικών υπηρεσιών.

Τέλος, με το σύστημα εγγραφής υποψηφίων έχει ενισχυθεί η επικοινωνία μεταξύ πολιτών, φορέων και ΑΣΕΠ, επιτρέποντας την ηλεκτρονική υποβολή ενστάσεων και τη διάδοση πληροφοριών. Αυτή η απρόσκοπτη επικοινωνία προάγει την ενημέρωση των πολιτών, καθώς οι υποψήφιοι μπορούν να εκφράζουν τις ανησυχίες τους, να ζητούν διευκρινίσεις και να λαμβάνουν ενημερώσεις σε πραγματικό χρόνο σχετικά με διαγωνισμούς και ευκαιρίες απασχόλησης. Αυτή η διαφάνεια ενδυναμώνει τους πολίτες και δίνει τη δυνατότητα στο ΑΣΕΠ να αντιμετωπίζει τα ζητήματα άμεσα, διατηρώντας μια θετική δημόσια εικόνα. Οι εξατομικευμένες ειδοποιήσεις SMS, μέσω του μητρώου, κρατούν τους υποψηφίους καλά ενημερωμένους για τις σχετικές εξελίξεις. Επιπλέον, τα ιδρύματα μπορούν να υποβάλλουν ηλεκτρονικές αιτήσεις, απλοποιώντας την επικοινωνία και εξασφαλίζοντας μια ομαλότερη διαδικασία πρόσληψης.

¹⁵³Βλ. Κεραμάρη Γ., (2016). Τύποι Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Social Activism Αθηνών

¹⁵⁴Ο Οργανισμός Έρευνας & Ανάλυσης, (2018). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα: Επιτυχίες, Προβλήματα και ο Δρόμος προς τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΝΣΤΑΣΗ

3.1 Η διαδικασία υποβολής ηλεκτρονικής ένστασης

Η διαδικασία υποβολής ηλεκτρονικών αντιρρήσεων μέσω του δικτυακού τόπου του ΑΣΕΠ (www.asep.gr) σηματοδοτεί μια σημαντική πρόοδο στην προσβασιμότητα και τη συμμετοχή των δημόσιων υπηρεσιών στην Ελλάδα. Αυτή η ψηφιακή προσέγγιση εξορθολογίζει τη διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων, ενισχύει τη συμμετοχή των πολιτών και αντανακλά την ευρύτερη τάση αξιοποίησης της τεχνολογίας για αποτελεσματική και διαφανή διακυβέρνηση.

Ο δικτυακός τόπος του ΑΣΕΠ χρησιμεύει ως ψηφιακή πύλη για τη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία υποβολής ενστάσεων. Προσφέροντας την επιλογή "Εγγραφή/Σύνδεση μέλους", το ΑΣΕΠ διασφαλίζει ότι οι πολίτες μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση στην πλατφόρμα χρησιμοποιώντας τους μοναδικούς κωδικούς τους. Η προσέγγιση αυτή ευθυγραμμίζεται με τις αρχές του σχεδιασμού με επίκεντρο τον χρήστη, καθιστώντας τη διαδικασία απροβλημάτιστη και προσιτή για χρήστες με διαφορετικό υπόβαθρο. Επιπλέον, η σαφής κατηγοριοποίηση των υπηρεσιών (όπως "Εγγραφή - Αίτηση - Ένσταση") καθιστά την πλοήγηση απλή, διασφαλίζοντας ότι οι πολίτες μπορούν να εντοπίσουν γρήγορα το σχετικό τμήμα για να ξεκινήσουν τη διαδικασία ένστασης¹⁵⁵.

Η εφαρμογή μιας διαδικτυακής διαδικασίας υποβολής αντιρρήσεων σηματοδοτεί μια στρατηγική κίνηση προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας και της εμπειρίας του χρήστη στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής αντιρρήσεων. Η εισαγωγή της επιλογής "Ηλεκτρονική Ένσταση", η οποία ανακατευθύνει απρόσκοπτα τους χρήστες σε μια εξειδικευμένη σελίδα με την ονομασία "Ενστάσεις"¹⁵⁶, δείχνει την έντονη εστίαση στον εξορθολογισμό της διαδικασίας υποβολής ενστάσεων. Αυτός ο διαισθητικός σχεδιασμός διάταξης δείχνει σαφή κατανόηση της συμπεριφοράς και των προτύπων αλληλεπίδρασης των χρηστών. Παρέχοντας στους χρήστες την επιλογή είτε

¹⁵⁵ ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Εγχειρίδιο υποβολής ηλεκτρονικών ενστάσεων. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/enstaseis_GD_2.pdf?lve

¹⁵⁶ ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Εγχειρίδιο υποβολής ηλεκτρονικών ενστάσεων. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/enstaseis_G_2.pdf?lve

να αναζητήσουν τις υπάρχουσες ενστάσεις τους είτε να ξεκινήσουν μια νέα, η διαδικασία ελαχιστοποιεί τη σύγχυση και εξασφαλίζει μια απλή διαδρομή. Η προσέγγιση αυτή ευθυγραμμίζεται με τις αρχές του αποτελεσματικού σχεδιασμού της εμπειρίας χρήστη, όπου η απλότητα, η σαφήνεια και ο πολιτοκεντισμός (ή «χρηστοκεντισμός») έχουν ύψιστη σημασία. Η δυνατότητα της επιλογής "Ηλεκτρονική Ένσταση" να ανακατευθύνει τους χρήστες στην ειδική σελίδα "Ενστάσεις" μειώνει σημαντικά το γνωστικό φορτίο και την πιθανότητα σφαλμάτων. Οι χρήστες δεν επιβαρύνονται με την ανάγκη να περιηγηθούν σε πολλαπλά επίπεδα του ιστότοπου για να βρουν το σχετικό τμήμα. Αντ' αυτού, τους παρουσιάζεται ένας ειδικός χώρος που εξυπηρετεί ειδικά τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τις ενστάσεις¹⁵⁷. Αυτό όχι μόνο εξοικονομεί χρόνο, αλλά δημιουργεί και μια αίσθηση αποτελεσματικότητας προσανατολισμένης στα καθήκοντα, καλύπτοντας άμεσα τους στόχους των χρηστών.

Προσφέροντας στους χρήστες την επιλογή να αναζητήσουν υφιστάμενες ενστάσεις ή να ξεκινήσουν νέες, το σύστημα αναγνωρίζει και προσαρμόζεται στις διαφορετικές ανάγκες των χρηστών. Όσοι έχουν υποβάλει στο παρελθόν αντιρρήσεις μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση στα αρχεία τους, ενώ οι νέοι χρήστες μπορούν να ξεκινήσουν τη διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων χωρίς εμπόδια. Αυτή η ευελιξία στην εξυπηρέτηση διαφορετικών σεναρίων χρηστών προάγει τη συμμετοχικότητα και τη χρηστικότητα, εξυπηρετώντας ένα ευρύ φάσμα πολιτών που αλληλεπιδρούν με την πλατφόρμα.

Η ενσωμάτωση προσυμπληρωμένων βασικών δεδομένων ένστασης και στοιχείων υποψηφίου στο πλαίσιο της επιλογής "Νέα Ένσταση" καταδεικνύει την εκλεπτυσμένη κατανόηση της ευκολίας και της ακρίβειας του χρήστη κατά τη διαδικασία υποβολής ενστάσεων. Η αξία αυτής της λειτουργίας έγκειται στην ικανότητά της να ελαχιστοποιεί σημαντικά την προσπάθεια του χρήστη, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ορθότητα της εισαγωγής δεδομένων.

Με την αυτόματη συμπλήρωση των βασικών δεδομένων της ένστασης και των πληροφοριών των υποψηφίων, οι χρήστες απαλλάσσονται από το βάρος της επαναλαμβανόμενης χειροκίνητης εισαγωγής δεδομένων. Αυτό όχι μόνο επιταχύνει τη

¹⁵⁷ΑΣΕΠ| ANEΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Εγχειρίδιο υποβολής ηλεκτρονικών ενστάσεων. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/enstaseis_GD_2.pdf?lve

διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων, αλλά εξαλείφει επίσης την πιθανότητα σφαλμάτων που μπορεί να προκύψουν από τη χειροκίνητη εισαγωγή δεδομένων. Οι χρήστες μπορούν να είναι βέβαιοι ότι οι πληροφορίες που εισάγονται είναι ακριβείς και συνεπείς με τα προφίλ τους, ενισχύοντας τη συνολική αξιοπιστία της υποβληθείσας ένστασης.

Επιπλέον, η παροχή στους χρήστες της δυνατότητας τροποποίησης των στοιχείων επικοινωνίας προσθέτει ένα στοιχείο προσαρμογής και ελέγχου στη διαδικασία. Ενώ οι προσυμπληρωμένες πληροφορίες επιταχύνουν τα αρχικά βήματα, η δυνατότητα των χρηστών να προσαρμόζουν τα στοιχεία επαφής όταν χρειάζεται τους δίνει τη δυνατότητα να εξατομικεύουν την ένστασή τους σύμφωνα με τις προτιμήσεις τους. Αυτή η εξατομικευση αναγνωρίζει τη μοναδικότητα κάθε ένστασης και αντικατοπτρίζει μια προσέγγιση με επίκεντρο τον χρήστη, βελτιώνοντας την εμπειρία του χρήστη. Το διπλό πλεονέκτημα της λειτουργίας, δηλαδή η μείωση της προσπάθειας και η διασφάλιση της ακρίβειας, ευθυγραμμίζεται με τις σύγχρονες αρχές ευχρηστίας. Αναγνωρίζει ότι ο χρόνος και η προσοχή του χρήστη είναι πολύτιμοι πόροι και επιδιώκει τη βελτιστοποίηση και των δύο. Επιπλέον, ελαχιστοποιώντας την πιθανότητα σφαλμάτων εισαγωγής δεδομένων, το σύστημα διασφαλίζει την ακεραιότητα της διαδικασίας υποβολής ενστάσεων, συμβάλλοντας στην αξιόπιστη συμμετοχή των πολιτών.

Το έντυπο ένστασης ζητά από τους πολίτες να εισάγουν δομημένες πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τη διαδικασία ένστασης. Οι κατηγορίες όπως "Σχετική προκήρυξη", "Κατηγορία κατάρτισης", "Κατηγορία σχετικής εκπαίδευσης" και "Τύπος εκπαίδευσης για τον οποίο υποβλήθηκε αίτηση" χρησιμεύουν ως δομημένα σημεία δεδομένων που διευκολύνουν την ακριβή κατηγοριοποίηση και επεξεργασία των αντιρρήσεων¹⁵⁸. Η δομή αυτή ελαχιστοποιεί την ασάφεια και υποστηρίζει την αποτελεσματική διαχείριση των αντιρρήσεων.

Η συμπερίληψη μιας ενότητας "Κύριο κείμενο" με όριο χαρακτήρων για την αιτιολόγηση της ένστασης αποτελεί κρίσιμη πτυχή της διαδικασίας. Αυτό διασφαλίζει ότι οι πολίτες μπορούν να διατυπώνουν συνοπτικά τις ανησυχίες τους, διατηρώντας παράλληλα την εστίασή τους. Ο περιορισμός ενθαρρύνει επίσης τη σαφήνεια και την

¹⁵⁸ΑΣΕΠ| ANEΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Εγχειρίδιο υποβολής ηλεκτρονικών ενστάσεων. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/enstaseis_GD_2.pdf?lve

αποτελεσματική επικοινωνία. Επιπλέον, η δυνατότητα επισύναψης δικαιολογητικών εγγράφων ενισχύει περαιτέρω την ένσταση. Η δυνατότητα μεταφόρτωσης σχετικών αρχείων επιτρέπει στους πολίτες να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τους ισχυρισμούς τους, προσθέτοντας βάθος και αξιοπιστία στις ενστάσεις τους. Η δυνατότητα αυτή ενισχύει τη διαφάνεια και την πληρότητα της διαδικασίας υποβολής αντιρρήσεων.

Η λειτουργικότητα του συστήματος για τη διαχείριση αντιρρήσεων σε διάφορα στάδια αποδεικνύει την προσαρμοστικότητά του. Για τις "αρχικές" αντιρρήσεις που δεν έχουν υποβληθεί, οι πολίτες έχουν την ευελιξία να επεξεργαστούν, να διαγράψουν ή να εκτυπώσουν τις αντιρρήσεις τους. Αυτό διασφαλίζει ότι οι χρήστες μπορούν να επανεξετάσουν και να αναθεωρήσουν τις αντιρρήσεις τους πριν από την τελική υποβολή. Για τις "υποβληθείσες" αντιρρήσεις, το σύστημα προσφέρει μια σειρά επιλογών, συμπεριλαμβανομένης της προβολής, της εκτύπωσης, της απόσυρσης και της επανυποβολής – η δε δυνατότητα επανυποβολής, αν και χρονικά περιορισμένη, επιτρέπει στους πολίτες να αντιμετωπίσουν τις ανησυχίες και να διορθώσουν τις αντιρρήσεις εντός συγκεκριμένης περιόδου.

3.2 Η συνεισφορά της ηλεκτρονικής ένστασης του ΑΣΕΠ στη δημόσια διοίκηση

Η διαδικασία ψηφιακής ένστασης που εφαρμόζει το ΑΣΕΠ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της συμμετοχής των πολιτών και στην καλλιέργεια εμπιστοσύνης στις διαδικασίες της δημόσιας διοίκησης. Αυτή η μετασχηματιστική ψηφιακή πρωτοβουλία δίνει στους πολίτες τη δυνατότητα να συμμετέχουν πιο ενεργά στην κυβέρνησή τους, προωθεί τη διαφάνεια και δημιουργεί ένα κανάλι αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των πολιτών και της ανεξάρτητης αρχής¹⁵⁹.

Ένα από τα βασικά αποτελέσματα της διαδικασίας ψηφιακής ένστασης είναι η ικανότητά της να ενισχύει τη συμμετοχή των πολιτών. Παρέχοντας στους πολίτες μια ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υποβολή αντιρρήσεων, το ΑΣΕΠ αναγνωρίζει την εξελισσόμενη δυναμική της συμμετοχής των πολιτών στην ψηφιακή εποχή. Η ευκολία

¹⁵⁹ OECD, (2001). «OECD Reviews of Regulatory Reform – Regulatory Reform in Greece – Government Capacity to Assure High Quality Regulation in Greece». Διαθέσιμο σε: [<https://www.oecd.org/greece/2475366.pdf>]

της ηλεκτρονικής υποβολής αφαιρεί εμπόδια που μπορεί να απέτρεπαν τους πολίτες από τη συμμετοχή τους σε παραδοσιακές διαδικασίες υποβολής αντιρρήσεων, όπως χρονικοί περιορισμοί, γεωγραφικές αποστάσεις ή γραφειοκρατικά εμπόδια¹⁶⁰. Αυτή η συμμετοχικότητα ενθαρρύνει ένα ευρύτερο φάσμα πολιτών να συμμετάσχουν στο πολιτικό καθήκον της υποβολής αντιρρήσεων, διασφαλίζοντας ότι οι διαφορετικές προοπτικές και ανησυχίες λαμβάνονται υπόψη στις διοικητικές αποφάσεις.

Η δυνατότητα τροποποίησης των ενστάσεων εντός της ψηφιακής πλατφόρμας προσφέρει στους πολίτες ένα μοναδικό επίπεδο ενδυνάμωσης¹⁶¹. Παραδοσιακά, οι διαδικασίες υποβολής αντιρρήσεων μπορεί να θεωρούνταν στατικές και οριστικές μόλις υποβάλλονταν. Ωστόσο, το ψηφιακό τοπίο επιτρέπει στους πολίτες να επανεξετάζουν και να τροποποιούν τις αντιρρήσεις τους, παρέχοντας χώρο για προβληματισμό και βελτίωση. Αυτή η δυναμική προσέγγιση επιτρέπει στους πολίτες να προσαρμόζουν τις ανησυχίες τους με βάση πρόσθετες πληροφορίες ή μεταβαλλόμενες συνθήκες, αντανακλώντας έναν ευέλικτο και χρηστοκεντρικό σχεδιασμό. Αυτή η ενδυνάμωση ενισχύει την αντίληψη ότι οι πολίτες διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση των διοικητικών αποφάσεων, συμβάλλοντας στην αίσθηση της ιδιοκτησίας και της ευθύνης.

Η διαθεσιμότητα ολοκληρωμένων πληροφοριών στην ψηφιακή πλατφόρμα συμβάλλει στην προσβασιμότητα και την τεκμηριωμένη συμμετοχή των πολιτών. Οι πολίτες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε λεπτομέρειες, κατηγορίες και επεξηγήσεις σχετικά με τις ενστάσεις μέσα στην ίδια την πλατφόρμα, εξαλείφοντας την ανάγκη πλοήγησης σε διαφορετικές πηγές. Αυτός ο πλούτος πληροφοριών εκπαιδεύει τους πολίτες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να υποβάλλουν τεκμηριωμένες αντιρρήσεις. Ως αποτέλεσμα, οι πολίτες είναι εφοδιασμένοι να εκφράζουν τις ανησυχίες τους με σαφή κατανόηση της σημασίας τους, ενισχύοντας την έννοια της ουσιαστικής συμμετοχής.

Η ψηφιακή διαδικασία υποβολής ενστάσεων συμβάλλει σημαντικά στην ενίσχυση της διαφάνειας στη δημόσια διοίκηση. Η διαφάνεια αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της υπεύθυνης διακυβέρνησης και είναι ζωτικής σημασίας για την καλλιέργεια εμπιστοσύνης μεταξύ των πολιτών και των κυβερνητικών θεσμών. Επιτρέποντας στους

¹⁶⁰ Λαζακίδου Α., (2016). «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες προς Πολίτες και Επιχειρήσεις», Εκδ. Δίσιγμα, Αθήνα.

¹⁶¹ ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ, (2016). Εγχειρίδιο υποβολής ηλεκτρονικών ενστάσεων. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/enstaseis_GD_2.pdf?lve

πολίτες να υποβάλλουν άμεσα ενστάσεις και να έχουν πρόσβαση σε ενημερώσεις σε πραγματικό χρόνο μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας, το ΑΣΕΠ αποδεικνύει τη δέσμευσή του για διαφάνεια. Οι πολίτες μπορούν να δουν τις ανησυχίες τους να αναγνωρίζονται και να αντιμετωπίζονται, ενισχύοντας έτσι την πεποίθηση ότι η διοίκηση ανταποκρίνεται στις φωνές των πολιτών.

Αυτή η διαφάνεια επεκτείνεται επίσης στην αμφίδρομη επικοινωνία που διευκολύνεται από την ψηφιακή πλατφόρμα. Οι πολίτες μπορούν να εκφράζουν τις ανησυχίες τους, ενώ το ΑΣΕΠ μπορεί να παρέχει διευκρινίσεις ή επεξηγήσεις, όπου χρειάζεται. Αυτή η ανταλλαγή πληροφοριών συμβάλλει σε έναν πιο ενημερωμένο πολίτη και μετριάξει τις παρεξηγήσεις που μπορεί να προκύψουν από αδιαφανείς διαδικασίες. Ως αποτέλεσμα, η ψηφιακή διαδικασία υποβολής ενστάσεων γίνεται αγωγός για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ των προσδοκιών των πολιτών και των διοικητικών ενεργειών.

Η ψηφιακή διαδικασία υποβολής ενστάσεων υποχρεώνει το ΑΣΕΠ να ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανησυχίες των πολιτών. Ο χαρακτήρας της ψηφιακής αλληλεπίδρασης σε πραγματικό χρόνο σημαίνει ότι οι ενστάσεις λαμβάνονται άμεσα και μπορούν να αντιμετωπιστούν γρήγορα. Αυτή η ανταπόκριση ενισχύει την ιδέα ότι η διοίκηση εκτιμά τη συμβολή των πολιτών και δεσμεύεται να αντιμετωπίσει εγκαίρως τις ανησυχίες τους. Μια τέτοια ανταπόκριση καλλιεργεί περαιτέρω την εμπιστοσύνη και συμβάλλει στη θετική δημόσια εικόνα του ΑΣΕΠ ως θεσμού που είναι ανοικτός, υπεύθυνος και με επίκεντρο τον πολίτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ SMS ΤΟΥ ΑΣΕΠ

4.1 Η χρήση εξατομικευμένων SMS από το ΑΣΕΠ

Στο σύγχρονο τοπίο διακυβέρνησης, η αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ δημόσιων φορέων και ενδιαφερομένων αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο για την οικοδόμηση διαφάνειας, εμπιστοσύνης και αποτελεσματικότητας. Η ανεξάρτητη αρχή του ΑΣΕΠ έχει αναγνωρίσει τη δυναμική της εξατομικευμένης υπηρεσίας σύντομων μηνυμάτων (SMS) ως δυναμικό εργαλείο για τη διάδοση σχετικών πληροφοριών στους πολίτες και τα θεσμικά όργανα. Αξιοποιώντας τις δυνατότητες των εξατομικευμένων SMS, το ΑΣΕΠ στοχεύει στη διασφάλιση της επικοινωνίας σε πραγματικό χρόνο σχετικά με κρίσιμες ενημερώσεις που αφορούν διαγωνισμούς, αποτελέσματα και ευκαιρίες απασχόλησης. Αυτή η στρατηγική προσέγγιση όχι μόνο υπογραμμίζει τη δέσμευση του οργανισμού για εύελικτη διακυβέρνηση, αλλά αποτελεί επίσης παράδειγμα της αφοσίωσής του στην ενίσχυση της δέσμευσης των ενδιαφερομένων μερών, της διαφάνειας και της εμπειρίας των χρηστών.

Στον πυρήνα της, η ενσωμάτωση των εξατομικευμένων SMS στην επικοινωνιακή στρατηγική του ΑΣΕΠ σηματοδοτεί μια στροφή προς την προληπτική και άμεση διάδοση πληροφοριών. Τα παραδοσιακά κανάλια επικοινωνίας συχνά υποφέρουν από καθυστερήσεις, γεγονός που καθιστά δύσκολη την ενημέρωση των ενδιαφερομένων μερών για ταχέως εξελισσόμενα σενάρια. Η αξιοποίηση των SMS ως μέθοδος επικοινωνίας σε πραγματικό χρόνο παρακάμπτει αυτά τα ζητήματα, επιτρέποντας στους ενδιαφερόμενους να λαμβάνουν άμεσα σχετικές ενημερώσεις. Αυτό έχει τη δυνατότητα να φέρει επανάσταση στον τρόπο με τον οποίο τα ενδιαφερόμενα μέρη αντιλαμβάνονται τη δέσμευση του οργανισμού για διαφάνεια και έγκαιρη επικοινωνία.

Ένα από τα κεντρικά πλεονεκτήματα της χρήσης εξατομικευμένων SMS είναι η ουσιαστική βελτίωση της διαφάνειας και η μείωση της αβεβαιότητας¹⁶². Η διαφάνεια

¹⁶²Ετήσια Έκθεση ΑΣΕΠ, (2021). Έκθεση πεπραγμένων, Διαθέσιμη σε: [<https://www.asep.gr/webcenter/content/conn/ucmsserver/path/Enterprise%20Libraries/asep/Ετήσιες%20Εκθέσεις/ΕΤΗΣΙΑ%20ΕΚΘΕΣΗ%202021/ΕΤΗΣΙΑ%20ΕΚΘΕΣΗ%202021.pdf?1ve>]

στις διοικητικές διαδικασίες και στη λήψη αποφάσεων έχει καταστεί επιτακτική ανάγκη στα σύγχρονα μοντέλα διακυβέρνησης. Τα ενδιαφερόμενα μέρη, τόσο οι πολίτες όσο και τα θεσμικά όργανα, απαιτούν σαφείς και προσβάσιμες πληροφορίες για να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και αξιολογήσεις. Παρέχοντας ενημερώσεις σε πραγματικό χρόνο μέσω εξατομικευμένων SMS, το ΑΣΕΠ καλλιεργεί ένα περιβάλλον ανοικτής επικοινωνίας. Η προσέγγιση αυτή όχι μόνο διασφαλίζει ότι οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται άμεσα για κρίσιμες εξελίξεις, όπως ενημερώσεις για διαγωνισμούς, αποτελέσματα και ευκαιρίες απασχόλησης, αλλά ενισχύει επίσης την εμπιστοσύνη τους στη δέσμευση του οργανισμού για δικαιοσύνη και ισότιμη πρόσβαση στην πληροφόρηση¹⁶³. Η μειωμένη αβεβαιότητα, με τη σειρά της, μπορεί να αμβλύνει τις ανησυχίες και τους φόβους των ενδιαφερομένων, ενισχύοντας τη συνολική αντίληψη των διοικητικών διαδικασιών.

Επιπλέον, η χρήση εξατομικευμένων SMS σηματοδοτεί μια διαφοροποιημένη προσέγγιση στη δέσμευση των ενδιαφερομένων μερών. Η προσαρμογή των μηνυμάτων στις ατομικές προτιμήσεις και ανάγκες προσφέρει μια εξατομικευμένη πινελιά που υπερβαίνει τη γενική επικοινωνία που συχνά συνδέεται με τις μαζικές εκπομπές. Αυτή η προσαρμογή ενισχύει την αίσθηση της συνάφειας και της προσωπικής σύνδεσης, οδηγώντας σε υψηλότερα ποσοστά δέσμευσης και καλλιεργώντας μια πιο θετική στάση απέναντι στις επικοινωνιακές προσπάθειες του ΑΣΕΠ. Μια τέτοια εξατομικευμένη προσέγγιση είναι ιδιαίτερα σημαντική σε μια εποχή όπου η υπερφόρτωση πληροφοριών και ο ψηφιακός θόρυβος μπορεί να αποδυναμώσει την αποτελεσματικότητα των στρατηγικών επικοινωνίας. Προσέχοντας τα συγκεκριμένα ενδιαφέροντα και τις απαιτήσεις των παραληπτών, τα εξατομικευμένα SMS αναβαθμίζουν την επικοινωνία του οργανισμού από απλή διάδοση πληροφοριών σε ουσιαστική δέσμευση.

Η εμπειρία του χρήστη, που αποτελεί καίρια πτυχή σε κάθε αλληλεπίδραση με τις δημόσιες υπηρεσίες, βελτιώνεται σημαντικά μέσω εξατομικευμένων SMS. Το παραδοσιακό μοντέλο επικοινωνίας, που χαρακτηρίζεται από μακροσκελή μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή γενικές ανακοινώσεις, μπορεί να οδηγήσει σε μια αίσθηση αποστασιοποίησης και απροσωπίας. Αντίθετα, τα εξατομικευμένα SMS προσδίδουν μια πτυχή αμεσότητας στην επικοινωνία, απευθυνόμενα τόσο στις ανάγκες

¹⁶³Κεραμάρη Γ., (2016). Τύποι Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Social Activism Αθηνών.

όσο και στις ανησυχίες των παραληπτών¹⁶⁴. Αυτό καλλιεργεί την αίσθηση της αμοιβαιότητας και της ανταπόκρισης, καλλιεργώντας μια θετική αντίληψη για τη δέσμευση του ΑΣΕΠ στην ευημερία των ενδιαφερομένων. Η ευκολία χρήσης και η άμεση παράδοση που συνδέονται με τα SMS ευθυγραμμίζονται επίσης με τις σύγχρονες προσδοκίες επικοινωνίας, ικανοποιώντας την επιθυμία των ενδιαφερομένων για άμεση πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες.

4.2 Η συμβολή των SMS του ΑΣΕΠ στη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης

Η εφαρμογή εξατομικευμένων SMS από το ΑΣΕΠ έχει σημαντικές δυνατότητες να επηρεάσει θετικά τη δημόσια διοίκηση με διάφορους βασικούς τρόπους. Συγκεκριμένα αξιοποιώντας τις δυνατότητες των εξατομικευμένων SMS, μπορεί να βελτιώσει την επικοινωνία, να εξορθολογήσει τις διαδικασίες, να αυξήσει τη συμμετοχή των πολιτών και να συμβάλει στη συνολική διοικητική αποτελεσματικότητα.

Τα εξατομικευμένα SMS δίνουν στην ανεξάρτητη αρχή τη δυνατότητα να επικοινωνεί με τους πολίτες και τους φορείς σε πραγματικό χρόνο, εξασφαλίζοντας ότι σημαντικές ενημερώσεις, ανακοινώσεις και πληροφορίες παραδίδονται άμεσα. Αυτό το επίπεδο αμεσότητας διασφαλίζει ότι οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται σωστά για διαγωνισμούς, αποτελέσματα, ευκαιρίες απασχόλησης και άλλα σχετικά θέματα, ενώ συγχρόνως η βελτιωμένη επικοινωνία συμβάλλει σε μεγαλύτερη διαφάνεια, καθώς οι ενδιαφερόμενοι αποκτούν εικόνα των τελευταίων εξελίξεων στον διοικητικό τομέα. Η έγκαιρη και διαφανής επικοινωνία ενισχύει την εμπιστοσύνη και συμβάλλει στη διάλυση παρανοήσεων ή αβεβαιοτήτων, συμβάλλοντας τελικά σε μια θετικότερη αντίληψη για τη δημόσια διοίκηση.

Το εξατομικευμένο SMS επιτρέπει στο ΑΣΕΠ να διαδίδει αποτελεσματικά πληροφορίες σε μεγάλο αριθμό ενδιαφερομένων ταυτόχρονα¹⁶⁵. Αντί να βασίζονται σε

¹⁶⁴Ο Οργανισμός Έρευνας & Ανάλυσης, (2018). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα: Επιτυχίες, Προβλήματα και ο Δρόμος προς τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό.

¹⁶⁵Ετήσια Έκθεση ΑΣΕΠ, (2021). Έκθεση πεπραγμένων, Διαθέσιμη σε: [<https://www.asep.gr/webcenter/content/conn/ucmsserver/path/Enterprise%20Libraries/asep/Ετήσιες%20Εκθέσεις/ΕΤΗΣΙΑ%20ΕΚΘΕΣΗ%202021/ΕΤΗΣΙΑ%20ΕΚΘΕΣΗ%202021.pdf?1ve>]

παραδοσιακές μεθόδους όπως το φυσικό ταχυδρομείο ή το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τα SMS προσφέρουν ένα άμεσο κανάλι για την προσέγγιση των αποδεκτών. Αυτή η αποτελεσματικότητα είναι ιδιαίτερα πολύτιμη σε επείγουσες καταστάσεις, όπου η ταχεία διάδοση των πληροφοριών είναι ζωτικής σημασίας. Με τη μείωση του χρόνου και της προσπάθειας που απαιτείται για τη μετάδοση σημαντικών ενημερώσεων, το ΑΣΕΠ μπορεί να βελτιστοποιήσει τις διαδικασίες επικοινωνίας του και να ενισχύσει τη συνολική ανταπόκριση του οργανισμού. Εκτός αυτού, αυτών των ειδών τα SMS προσαρμόζουν τις πληροφορίες στις ατομικές προτιμήσεις και ανάγκες, δημιουργώντας μια εξατομικευμένη εμπειρία χρήστη. Οι παραλήπτες λαμβάνουν περιεχόμενο που είναι σχετικό με τα συγκεκριμένα ενδιαφέροντά τους, μειώνοντας την πιθανότητα υπερφόρτωσης με πληροφορίες και ενισχύοντας τη δέσμευση. Αυτή η προσέγγιση με επίκεντρο τον χρήστη δείχνει ότι το ΑΣΕΠ εκτιμά τις προτιμήσεις των ενδιαφερομένων και δεσμεύεται να παρέχει περιεχόμενο που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους με αποτέλεσμα, τα ενδιαφερόμενα μέρη να είναι πιο πιθανό να συμμετάσχουν και να ανταποκριθούν θετικά στις επικοινωνιακές προσπάθειές του.

Τα εξατομικευμένα SMS μπορούν να χρησιμεύσουν ως μηχανισμός για την ουσιαστική εμπλοκή των πολιτών και των θεσμικών οργάνων. Πέρα από την παροχή ενημερώσεων, το ΑΣΕΠ μπορεί να χρησιμοποιήσει τα SMS για τη συλλογή ανατροφοδότησης, τη διεξαγωγή ερευνών και την ενθάρρυνση της συμμετοχής στις διοικητικές διαδικασίες. Αυτή η διαδραστική προσέγγιση όχι μόνο κάνει τα ενδιαφερόμενα μέρη να αισθάνονται ότι ακούγονται και ότι εκτιμώνται, αλλά τους δίνει επίσης τη δυνατότητα να συμβάλλουν στη λήψη αποφάσεων και στη διαμόρφωση πολιτικής. Μια τέτοια συμμετοχή προάγει το αίσθημα της ιδιοκτησίας και της συνεργασίας, τα οποία είναι απαραίτητα για μια καλά λειτουργούσα δημόσια διοίκηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι Ανεξάρτητες Αρχές, ως θεσμοθετημένα όργανα, είναι επιφορτισμένα με τον έλεγχο φαινομένων κακοδιοίκησης καθώς και τη ρύθμιση των δομών της οικονομίας και του πλαισίου που τις διέπει. Το ΑΣΕΠ λειτουργεί ως αυτόνομη και ανεξάρτητη αρχή, με βασικό στόχο την καθιέρωση και εφαρμογή ενός θεσμικού πλαισίου που διέπει τις διαδικασίες που σχετίζονται με το ανθρώπινο δυναμικό στις διάφορες υπηρεσίες. Το πλαίσιο αυτό οικοδομείται με βάση τις αρχές της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αξιοκρατίας, διασφαλίζοντας τη δίκαιη και ισότιμη επιλογή του προσωπικού. Βασική λειτουργία είναι να επιβλέπει τη στελέχωση αυτών των υπηρεσιών μέσω μιας σαφώς καθορισμένης και αυστηρής διαδικασίας πρόσληψης. Το συμβούλιο είναι επιφορτισμένο με την ευθύνη του εντοπισμού και της επιλογής των πλέον κατάλληλων υποψηφίων για κάθε θέση. Η διαδικασία αυτή τηρεί αυστηρά κριτήρια, επιτρέποντας την αντικειμενική αξιολόγηση των υποψηφίων με βάση τα προσόντα, τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους. Με την επιλογή των υποψηφίων μέσω αυτής της προσέγγισης που βασίζεται στην αξία, διασφαλίζει ότι οι διορισμοί γίνονται με βάση την ικανότητα και την καταλληλότητα και όχι με βάση υποκειμενικούς παράγοντες. Επιπλέον, η δέσμευση του ΑΣΕΠ για διαφάνεια είναι ζωτικής σημασίας για την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης του κοινού στη διαδικασία επιλογής. Η διαφάνεια στις διαδικασίες και τη λήψη αποφάσεων ενισχύει το αίσθημα της λογοδοσίας και αποθαρρύνει κάθε πιθανή ευνοιοκρατία ή νεποτισμό. Αυτή η διαφάνεια εκτείνεται πέρα από τις τελικές επιλογές και περιλαμβάνει ολόκληρη τη διαδικασία πρόσληψης, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση, των μεθόδων αξιολόγησης και του σκεπτικού πίσω από τις αποφάσεις.

Το επίκεντρο των ηλεκτρονικών υπηρεσιών στον δημόσιο τομέα είναι αναμφισβήτητα η ικανοποίηση των αναγκών και των επιθυμιών των πολιτών. Αυτός ο βασικός στόχος επιτυγχάνεται με την παροχή υπηρεσιών υψηλότερης ποιότητας, οι οποίες όχι μόνο μετατρέπουν τις διαδικασίες σε πιο ορθολογικές, αλλά και εξοικονομούν χρόνο και δαπάνες τόσο για τους πολίτες όσο και για τους κυβερνητικούς φορείς. Οι προεκτάσεις της αποτελεσματικής και ανώτερης ηλεκτρονικής διακυβέρνησης εκτείνονται πέρα από την απλή ευκολία- έχουν τη δυνατότητα να

συμβάλουν καταλυτικά στη δημιουργία ενός ανθεκτικού, προσαρμόσιμου και καλά δομημένου κρατικού μηχανισμού. Σε ένα τέτοιο σύστημα, οι πολίτες εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους προς το κράτος με ταχύτητα και συνέπεια, ενώ το κράτος, με τη σειρά του, λειτουργεί με διαφάνεια, αξιοπιστία και ισχυρή εστίαση στον πολίτη.

Επί του παρόντος, η Ελλάδα βρίσκεται σε επείγουσα ανάγκη ουσιαστικής προόδου στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Η επείγουσα αυτή ανάγκη υπογραμμίζεται από την τοποθέτησή της σε τρεις ζωτικής σημασίας ευρωπαϊκούς δείκτες αναφοράς: τον Δείκτη Ανάπτυξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, τον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας και τον Δείκτη Ανοικτών Δεδομένων, όπου η Ελλάδα καταλαμβάνει σχετικά χαμηλότερες θέσεις. Αυτές οι μετρήσεις αναδεικνύουν το υφιστάμενο χάσμα στις δυνατότητες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης της χώρας σε σύγκριση με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές χώρες. Παρόλα αυτά, υπάρχει μια ασημένια επένδυση με τη μορφή πρόσφατης προόδου. Τα τελευταία χρόνια, ο ελληνικός δημόσιος τομέας έχει επιδείξει μια συνεχή ανοδική πορεία στην υιοθέτηση και αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών. Αυτή η ανοδική δυναμική υποδηλώνει μια αυξανόμενη αναγνώριση της σημασίας της ψηφιοποίησης για την ενίσχυση των διοικητικών διαδικασιών, της διαφάνειας και της συνολικής αποτελεσματικότητας της διακυβέρνησης. Παρόλο που οι προκλήσεις είναι προφανείς, οι συνεχιζόμενες προσπάθειες για την υιοθέτηση της τεχνολογίας υποδεικνύουν μια πολλά υποσχόμενη πορεία προς τον εκσυγχρονισμό του ελληνικού δημόσιου τομέα και τη στενότερη ευθυγράμμισή του με τα σύγχρονα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ΑΣΕΠ σηματοδοτούν ένα αξιοσημείωτο βήμα προς τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών. Μέσω των υπηρεσιών πρόσληψης προσωπικού, της διαφανούς διάδοσης πληροφοριών, της ηλεκτρονικής υποβολής ενστάσεων και της εξατομικευμένης εμπειρίας των χρηστών, το ΑΣΕΠ έχει επαναπροσδιορίσει τις διοικητικές διαδικασίες. Η υιοθέτηση της τεχνολογίας όχι μόνο ενισχύει την αποτελεσματικότητα και την προσβασιμότητα, αλλά και προάγει τη διαφάνεια, την εμπιστοσύνη και τη λογοδοσία μεταξύ των πολιτών και της διοίκησης. Αγκαλιάζοντας τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, το ΑΣΕΠ όχι μόνο βελτιώνει τις δικές του λειτουργίες αλλά και συμβάλλει σε μια ευρύτερη πολιτισμική αλλαγή προς έναν πιο ευέλικτο, αποτελεσματικό και πολιτοκεντρικό δημόσιο τομέα στην Ελλάδα. Αυτές οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που αξιοποιούν την τεχνολογία για να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα, την προσβασιμότητα, τη διαφάνεια και την

εμπειρία των χρηστών σε διάφορες διαδικασίες που σχετίζονται με την πρόσληψη, τη διάδοση πληροφοριών, την υποβολή ενστάσεων και άλλα. Με την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στις λειτουργίες του, το ΑΣΕΠ κατάφερε να εξορθολογήσει τις διαδικασίες, να βελτιώσει τη συμμετοχή των πολιτών και να δημιουργήσει ένα προηγούμενο για αποτελεσματικές πρακτικές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Ένα από τα βασικά στοιχεία των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του ΑΣΕΠ είναι η ηλεκτρονική πλατφόρμα προσλήψεων. Μέσω αυτής της πλατφόρμας, οι πολίτες μπορούν να εγγραφούν ως υποψήφιοι για κυβερνητικές θέσεις, να ενημερώσουν το προφίλ τους και να υποβάλουν αίτηση για διαγωνισμούς και κενές θέσεις εργασίας. Αυτή η ψηφιοποίηση των διαδικασιών πρόσληψης μειώνει τη γραφειοκρατία, εξαλείφει τους γεωγραφικούς περιορισμούς και επιταχύνει τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων. Οι πολίτες δεν χρειάζεται πλέον να επισκέπτονται φυσικά τα γραφεία για να υποβάλουν αιτήσεις, διευκολύνοντας έτσι τη συμμετοχή στη διαδικασία πρόσληψης στο Δημόσιο ενός ευρύτερου φάσματος ατόμων. Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ΑΣΕΠ επεκτείνονται στην παροχή στους πολίτες και τους φορείς ενημερωτικών πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο μέσω ενημερωτικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και SMS. Η πρωτοβουλία αυτή ενισχύει τη διαφάνεια, παρέχοντας ενημερώσεις σχετικά με τους εν εξελίξει διαγωνισμούς, τα αποτελέσματα των εξετάσεων και τις διαθέσιμες ευκαιρίες απασχόλησης απευθείας στους υποψηφίους και τους ενδιαφερόμενους φορείς. Αυτή η προληπτική επικοινωνία διασφαλίζει ότι οι πολίτες είναι καλά ενημερωμένοι για την κατάσταση των αιτήσεών τους και τα αποτελέσματα των διαγωνισμών, μειώνοντας την αβεβαιότητα και ενισχύοντας την εμπιστοσύνη στις διοικητικές διαδικασίες. Η ψηφιακή διαδικασία υποβολής ενστάσεων του ΑΣΕΠ αποτελεί άλμα προς τη συμμετοχική διακυβέρνηση. Οι πολίτες μπορούν να υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις ενστάσεις τους, να τις τροποποιούν εάν είναι απαραίτητο και να συμμετέχουν με πιο αποτελεσματικό και προσβάσιμο τρόπο. Η συμπερίληψη προσυμπληρωμένων δεδομένων και δομημένων κατηγοριών πληροφοριών εξορθολογίζει τη διαδικασία, ενώ η δυνατότητα επισύναψης δικαιολογητικών εγγράφων ενισχύει την αξιοπιστία των αντιρρήσεων. Αυτή η ψηφιακή πλατφόρμα όχι μόνο δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να εκφράσουν τις ανησυχίες τους, αλλά και ενισχύει τη δέσμευση της διοίκησης για διαφάνεια και ανταπόκριση. Μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του ΑΣΕΠ, οι πολίτες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε εξατομικευμένες πληροφορίες σχετικά με τις ενστάσεις, τις αιτήσεις και τα αποτελέσματα του διαγωνισμού τους. Αυτή η προσαρμογή βελτιώνει την εμπειρία του

χρήστη παρέχοντας στα άτομα άμεση πληροφόρηση σχετικά με την εμπλοκή τους με το ΑΣΕΠ. Η προσέγγιση με επίκεντρο τον χρήστη ευθυγραμμίζεται με τις σύγχρονες προσδοκίες των υπηρεσιών και διασφαλίζει ότι οι πολίτες έχουν τα εργαλεία που χρειάζονται για να περιηγηθούν στις διοικητικές διαδικασίες με ευκολία.

Η αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των διαδικασιών είναι ένα βασικό αποτέλεσμα της υιοθέτησης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών από το ΑΣΕΠ. Μέσω της ψηφιοποίησης και της αυτοματοποίησης, το ΑΣΕΠ έχει εκσυγχρονίσει τις παραδοσιακά χειροκίνητες και χρονοβόρες διοικητικές διαδικασίες, οδηγώντας σε βελτιστοποιημένη αξιοποίηση των πόρων και βελτιωμένη επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα. Η ενσωμάτωση ψηφιακών πλατφορμών για την εγγραφή υποψηφίων, την υποβολή ενστάσεων και τη διάδοση πληροφοριών έχει μειώσει δραστικά την ανάγκη για φυσική γραφειοκρατία και χειροκίνητη εισαγωγή δεδομένων. Η μετάβαση αυτή εξαλείφει τις περιττές εργασίες και επιταχύνει τη συνολική διαδικασία. Οι υποψήφιοι δεν χρειάζεται πλέον να επισκέπτονται φυσικά γραφεία για την υποβολή αιτήσεων ή ενστάσεων, εξοικονομώντας χρόνο και προσπάθεια. Το διοικητικό προσωπικό, από την άλλη πλευρά, απαλλάσσεται από τα επίπονα καθήκοντα καταχώρησης δεδομένων, επιτρέποντάς του να επικεντρωθεί σε πιο στρατηγικές δραστηριότητες και δραστηριότητες προστιθέμενης αξίας. Επιπλέον, η απρόσκοπτη ροή δεδομένων στο ψηφιακό σύστημα ελαχιστοποιεί την πιθανότητα σφαλμάτων που μπορεί να προκύψουν από τον χειροκίνητο χειρισμό δεδομένων. Αυτή η ακρίβεια όχι μόνο ενισχύει την ακεραιότητα των διαδικασιών, αλλά και αποτρέπει καθυστερήσεις και επιπλοκές λόγω ασυμφωνιών δεδομένων.

Στο διαρκώς εξελισσόμενο τοπίο της τεχνολογικής καινοτομίας, η υιοθέτηση ψηφιακών λύσεων στον δημόσιο τομέα (όπως στο ΑΣΕΠ) υπόσχεται τεράστια βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της δέσμευσης των ενδιαφερομένων μερών. Ωστόσο, η ανάπτυξη τέτοιων εξελίξεων φέρνει συχνά στο προσκήνιο ένα κρίσιμο ζήτημα: το ψηφιακό χάσμα. Το χάσμα αυτό χαρακτηρίζεται από ανισότητες στην πρόσβαση στην τεχνολογία και στον ψηφιακό αλφαριθμητισμό μεταξύ διαφορετικών τμημάτων του πληθυσμού. Έχει τη δυνατότητα να αποκλείσει ορισμένες ομάδες από το να επωφεληθούν πλήρως από τα πλεονεκτήματα των ψηφιακών πρωτοβουλιών, όπως η ηλεκτρονική υποβολή φακέλων. Καθώς ένας διοικητικός φορέας, όπως το ΑΣΕΠ, ξεκινά πρωτοβουλίες ηλεκτρονικής κατάθεσης, καθίσταται υψίστης σημασίας η προληπτική αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος και

η διασφάλιση ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός θα είναι χωρίς αποκλεισμούς, ωφελώντας όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από το τεχνολογικό τους υπόβαθρο.

Το ψηφιακό χάσμα είναι μια πολύπλευρη πρόκληση που μπορεί να επιδεινώσει τις υφιστάμενες κοινωνικές ανισότητες. Η πρόσβαση στην τεχνολογία, όπως οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και το διαδίκτυο υψηλής ταχύτητας, δεν είναι ομοιόμορφη σε όλες τις δημογραφικές ομάδες. Παράγοντες όπως η κοινωνικοοικονομική κατάσταση, η γεωγραφική θέση, η ηλικία και η εκπαίδευση παίζουν σημαντικό ρόλο στον καθορισμό του ποιος έχει πρόσβαση σε ψηφιακά εργαλεία και πόρους. Επιπλέον, ο ψηφιακός αλφαριθμητισμός -η ικανότητα αποτελεσματικής χρήσης ψηφιακών πλατφορμών και πλοήγησης σε επιγραμμικές διεπαφές- είναι μια άλλη διάσταση του χάσματος. Ακόμα και όταν υπάρχει πρόσβαση, τα άτομα με περιορισμένο ψηφιακό γραμματισμό μπορεί να δυσκολεύονται να χρησιμοποιήσουν την τεχνολογία για πιο σύνθετες εργασίες, όπως η ηλεκτρονική υποβολή εγγράφων.

Καθώς το ΑΣΕΠ υλοποιεί την πρωτοβουλία του για την ηλεκτρονική κατάθεση, πρέπει να λάβει προληπτικά μέτρα για τη γεφύρωση αυτού του χάσματος και να διασφαλίσει ότι τα οφέλη του ψηφιακού μετασχηματισμού θα εκδημοκρατιστούν. Τα προγράμματα κατάρτισης θα πρέπει να αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο αυτών των προσπαθειών. Προσφέροντας προσιτή και ολοκληρωμένη κατάρτιση σχετικά με τον τρόπο χρήσης της πλατφόρμας ηλεκτρονικής κατάθεσης, το ΑΣΕΠ μπορεί να ενισχύσει τα άτομα που διαφορετικά θα μπορούσαν να μείνουν πίσω λόγω περιορισμένων ψηφιακών δεξιοτήτων. Τα εν λόγω προγράμματα κατάρτισης μπορούν να σχεδιαστούν ώστε να ανταποκρίνονται σε διαφορετικά επίπεδα δεξιοτήτων, διασφαλίζοντας ότι οι χρήστες αποκτούν την απαραίτητη επάρκεια για την αποτελεσματική ενασχόληση με τις ψηφιακές διαδικασίες. Εκτός από την κατάρτιση, οι ισχυροί μηχανισμοί υποστήριξης των χρηστών είναι ζωτικής σημασίας για την ενσωμάτωση. Το ΑΣΕΠ θα πρέπει να δημιουργήσει τρόπους ώστε οι χρήστες να ζητούν βοήθεια, είτε μέσω ειδικών γραμμών βοήθειας, είτε μέσω διαδικτυακής υποστήριξης μέσω συνομιλίας, είτε μέσω προσωπικών κέντρων καθοδήγησης. Αυτοί οι διάλογοι υποστήριξης μπορούν να βοηθήσουν τους χρήστες στην αντιμετώπιση τυχόν προκλήσεων που αντιμετωπίζουν κατά τη χρήση της πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής. Στόχος είναι να αρθούν τα εμπόδια που μπορεί να προκύψουν λόγω έλλειψης εξοικείωσης με τις ψηφιακές διεπαφές, διασφαλίζοντας έτσι ότι όλοι, ανεξάρτητα από το επίπεδο άνεσής τους με την τεχνολογία, μπορούν να έχουν πρόσβαση και να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής υποβολής.

Η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων είναι πρωταρχικές ανησυχίες. Η εφαρμογή εξατομικευμένων SMS απαιτεί τη συλλογή και αξιοποίηση των προσωπικών πληροφοριών των παραληπτών. Για να διατηρήσει την εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων μερών, το ΑΣΕΠ πρέπει να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα αυτά διαχειρίζονται με ασφάλεια και σύμφωνα με τους κανονισμούς προστασίας δεδομένων. Η καθιέρωση ενός διαφανούς και ισχυρού πλαισίου προστασίας δεδομένων είναι επιτακτική ανάγκη για τη διασφάλιση των ευαίσθητων πληροφοριών και τον σεβασμό των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων στην ιδιωτική ζωή. Η σαφής επικοινωνία σχετικά με τη χρήση των δεδομένων και τους μηχανισμούς συναίνεσης μπορεί να ενισχύσει περαιτέρω τη διαφάνεια και να καλλιεργήσει την εμπιστοσύνη.

Επιπλέον, η αποτελεσματικότητα των εξατομικευμένων SMS εξαρτάται από την ακρίβεια και την επικαιρότητα της βάσης δεδομένων των παραληπτών. Οι παρωχημένες ή εσφαλμένες πληροφορίες επικοινωνίας μπορεί να οδηγήσουν σε αποτυχημένες προσπάθειες επικοινωνίας, υπονομεύοντας τον αντίκτυπο της στρατηγικής. Συνεπώς, το ΑΣΕΠ θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στη διατήρηση μιας ακριβούς και ενημερωμένης βάσης δεδομένων με τα στοιχεία επικοινωνίας των ενδιαφερομένων. Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στρατηγικές, όπως τακτικές ενημερώσεις, διαδικασίες επαλήθευσης και καθαρισμός των δεδομένων, ώστε να διασφαλίζεται ότι η επικοινωνία φτάνει στους προβλεπόμενους αποδέκτες και επιτυγχάνει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Σχετικά με το πρόβλημα του ψηφιακού χάσματος, θα μπορούσε να υιοθετηθεί πολιτική σημείων ψηφιακής πρόσβασης σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές, όπως δημόσιες βιβλιοθήκες ή κοινοτικά κέντρα, μπορεί να παρέχει στους πολίτες πρόσβαση σε υπολογιστές και στο διαδίκτυο. Τα σημεία αυτά μπορούν να χρησιμεύσουν ως κόμβοι για την πρόσβαση των πολιτών στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, ιδίως εκείνων που δεν διαθέτουν προσωπικούς τεχνολογικούς πόρους. Με τον εκδημοκρατισμό της πρόσβασης, το ΑΣΕΠ μπορεί να διασφαλίσει ότι κανείς δεν θα μείνει πίσω λόγω τεχνολογικών περιορισμών. Δεδομένης, δε, της ευρείας χρήσης κινητών τηλεφώνων, η βελτιστοποίηση της πλατφόρμας ηλεκτρονικών υπηρεσιών για πρόσβαση από κινητά τηλέφωνα είναι ζωτικής σημασίας¹⁶⁶. Η ανάπτυξη ενός ιστότοπου που ανταποκρίνεται

¹⁶⁶ Ο Οργανισμός Έρευνας & Ανάλυσης, (2018). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα: Επιτυχίες, Προβλήματα και ο Δρόμος προς τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό.

στα κινητά ή ακόμη και μιας ειδικής εφαρμογής μπορεί να διευκολύνει τους πολίτες να συμμετέχουν στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες χρησιμοποιώντας τα smartphones τους. Η προσέγγιση αυτή απευθύνεται σε ευρύτερο κοινό και ευθυγραμμίζεται με τις σύγχρονες τάσεις επικοινωνίας.

Η εφαρμογή προηγμένων μηχανισμών κρυπτογράφησης για τη μετάδοση και την αποθήκευση δεδομένων μπορεί να διασφαλίσει τις ευαίσθητες πληροφορίες των πολιτών. Αυτό διασφαλίζει ότι τα δεδομένα παραμένουν εμπιστευτικά και μη προσβάσιμα σε μη εξουσιοδοτημένα μέρη, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη στην πλατφόρμα ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Το ΑΣΕΠ θα πρέπει να υιοθετήσει διαφανείς πολιτικές συλλογής, χρήσης και διατήρησης δεδομένων. Η σαφής επικοινωνία σχετικά με τον τρόπο χειρισμού και προστασίας των δεδομένων των χρηστών ενισχύει την αίσθηση της διαφάνειας και δίνει στους πολίτες τη δυνατότητα να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με την κοινοποίηση των πληροφοριών τους. Η τήρηση των κανονισμών προστασίας δεδομένων, όπως το GDPR, είναι ζωτικής σημασίας¹⁶⁷. Το ΑΣΕΠ πρέπει να διασφαλίσει ότι η πλατφόρμα ηλεκτρονικών υπηρεσιών του συμμορφώνεται με όλα τα σχετικά νομικά πλαίσια, δίνοντας προτεραιότητα στα δικαιώματα των πολιτών στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και ενισχύοντας την εμπιστοσύνη στο σύστημα.

Η καθιέρωση ειδικών καναλιών εξυπηρέτησης, όπως η ζωντανή συνομιλία ή οι γραμμές βοήθειας, παρέχει στους χρήστες μια άμεση οδό για να ζητήσουν βοήθεια όταν αντιμετωπίζουν προκλήσεις. Η υποστήριξη σε πραγματικό χρόνο μπορεί να βελτιώσει την εμπειρία του χρήστη και να αντιμετωπίσει τα ζητήματα άμεσα. Επιπρόσθετα η εισαγωγή της ενότητας «Συχνές ερωτήσεις (FAQ)» αναπτύσσει μια ολοκληρωμένη ενότητα στον ιστότοπο, η οποία δύναται να αντιμετωπίσει κοινά ερωτήματα και ανησυχίες¹⁶⁸. Αυτός ο πόρος αυτοβοήθειας μπορεί να μειώσει την ανάγκη για άμεση υποστήριξη και να δώσει στους χρήστες τη δυνατότητα να βρίσκουν λύσεις ανεξάρτητα.

Η αναζήτηση ανατροφοδότησης από τους χρήστες και τους ενδιαφερόμενους μέσω ερευνών ή εντύπων ανατροφοδότησης μπορεί να προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες. Η ανατροφοδότηση αυτή θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τον

¹⁶⁷ Ψηφιακή Ελλάδα, Επικοινωνιακή εκστρατεία για την Ψηφιακή Στρατηγική της Κυβέρνησης, Διαθέσιμο σε: [μ\[infosoc/el-GR/specialreports/digital_greece_special,\]](https://www.infosoc/el-GR/specialreports/digital_greece_special/)

¹⁶⁸ Layne K., Lee J., (2017). Developing Fully Functional E-Government: A Four- Stage Model. Government Information Quarterly.

εντοπισμό σημείων που προκαλούν πόνο, τομέων προς βελτίωση και προτιμήσεων των χρηστών, οδηγώντας σε επαναληπτικές ενημερώσεις της πλατφόρμας. Οι τακτικές συνεδρίες δοκιμών ευχρηστίας μπορούν να αξιολογήσουν τη φιλικότητα της πλατφόρμας προς τους χρήστες. Παρατηρώντας τον τρόπο με τον οποίο οι χρήστες αλληλεπιδρούν με την πλατφόρμα και εντοπίζοντας ζητήματα ευχρηστίας, το ΑΣΕΠ μπορεί να βελτιώσει την εμπειρία του χρήστη για βέλτιστη δέσμευση. Η ενημέρωση της πλατφόρμας ηλεκτρονικών υπηρεσιών με τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις απαιτήσεις των χρηστών είναι ζωτικής σημασίας. Οι τακτικές ενημερώσεις μπορούν να βελτιώσουν τη λειτουργικότητα, την ασφάλεια και την εμπειρία των χρηστών, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζουν τυχόν σφάλματα ή δυσλειτουργίες που μπορεί να προκύψουν¹⁶⁹.

Ποιο είναι όμως το μέλλον του ΑΣΕΠ μέσα στην ψηφιοποιημένη νέα πραγματικότητα¹⁷⁰; Το στοίχημα του αύριο, που για πολλούς είναι ήδη στοίχημα του σήμερα, είναι να καταστεί εφικτό να συσχετιστούν οι προσλήψεις του Δημοσίου με τις αποχωρήσεις, ήτοι αν είναι δυνατό να επεκταθεί ακόμα περαιτέρω και για τις ενδο-μετακινήσεις εντός των φορέων του Δημοσίου, ώστε να στελεχώνονται άρτια και καταλλήλως οι δημόσιες υπηρεσίες. Για την επίτευξη τούτου μπορεί να αξιοποιηθεί η τεχνητή νοημοσύνη μέσα από τις δυνατότητες που προσφέρει για τα πληροφοριακά συστήματα, ώστε να καθορίζεται αλγοριθμικά η ποσότητα και το είδος των επικείμενων προσλήψεων, με καθαρά τεχνοκρατικά κριτήρια, απαγκιστρώνοντας την διαδικασία από «πολιτικές παρεμβάσεις».

Ειδικότερα, η τεχνητή νοημοσύνη (Α.Ι) καθιστά εφικτή την ανίχνευση των αναγκών του δημόσιου τομέα αναφορικά με τις απαιτήσεις του σε ανθρώπινο δυναμικό, ιδίως σε μακροπρόθεσμο πλαίσιο. Τον Οκτώβριο του 2023 υπεγράφη μάλιστα και σχετική σύμβαση που μετέβαλε σημαντικά το πλαίσιο των προσλήψεων, αλλά και της εν γένει στελέχωσης του δημοσίου, κινούμενη στον άξονα: «κατάλληλοι άνθρωποι, στις κατάλληλες θέσεις, την κατάλληλη στιγμή». Το πλάνο είναι σαφώς εξαιρετικά φιλόδοξο.

Καθώς, λοιπόν, το σύστημα της τεχνητής νοημοσύνης θα ανιχνεύει τις επιμέρους ανάγκες του δημοσίου σε προσωπικό, με γνώμονα το μέλλον, το Υπουργείο Εσωτερικών θα δύναται να επεξεργαστεί έγκαιρα και να βελτιστοποιήσει τις

¹⁶⁹Layne K., Lee J., (2017). Developing Fully Functional E-Government: A Four- Stage Model. Government Information Quarterly.

¹⁷⁰ Βελιδάκης Λ. (2023). Προσλήψεις στο Δημόσιο με τεχνητή νοημοσύνη, Εφημερίδα Καθημερινή.

διαδικασίες προγραμματισμού επιλογής και στελέχωσης όλων των επιμέρους τομέων. Συνεπώς, καθίσταται σαφές πως το σύστημα αυτό δεν στοχεύει στην επιλογή του προσωπικού αυτού καθ' αυτού, αλλά στην προτεραιοποίηση των θέσεων με γνώμονα τις απαιτήσεις σε δεξιότητες που επιτάσσει ο κάθε φορέας. Το ΑΣΕΠ θα παραμείνει κυρίαρχο όργανο των προσλήψεων του προσωπικού, που όμως αυτές οι προσλήψεις θα καλύπτουν τις ανάγκες που υπέδειξε η τεχνητή νοημοσύνη.

Περαιτέρω, υπό το πρίσμα των ανελαστικών δημοσίων δαπανών το ισοζύγιο των προσλήψεων και των αποχωρήσεων πρέπει ετησίως να παραμένει σταθερό. Τούτο δε δεν συνεπάγεται υποχρέωση να δοθούν οι ίδιες ακριβώς προσλήψεις σε ειδικότητα ή στα πλαίσια του ίδιου φορέα. Οι αποχωρήσεις, λοιπόν, «γемίζουν μια δεξαμενή» από την οποία το Υπουργείο Εσωτερικών θα αποφασίσει τις προσλήψεις που θα ακολουθήσουν, ανάλογα με τον τομέα που θα προτάξει. Η τεχνητή νοημοσύνη λαμβάνει υπόψιν της τις αποχωρήσεις που προκύπτουν από τους επιμέρους τομείς, το ιστορικό των αιτημάτων για την στελέχωση, το κενό των θέσεων προς πλήρωση, τους στόχους που προσπαθούν αυτές να καλύψουν, όπως επίσης και τα χαρακτηριστικά των υπαλλήλων που αναζητούνται, ήτοι οι επιμέρους δεξιότητές τους.

Το Α.Ι καλείται να αλλάξει το τοπίο αυτό, καθορίζοντας αυτοματοποιημένα και τεχνοκρατικά τις προσλήψεις, με έναν συνεχώς αυτοβελτιούμενο και εξελισσόμενο τρόπο. Το έργο αυτό σαφώς βαίνει παραλλήλως με το εξίσου μεγάλο έργο των “assessment centers” του ΑΣΕΠ. Ειδικότερα, η σύνδεση των δύο αυτών έργων καθίσταται σαφής μέσα από ένα παράδειγμα. Έστω πως για διαπιστώνεται ότι το δημόσιο έχει ανάγκη 10.000 προσλήψεων για το τρέχων έτος. Το ερώτημα που ευλόγως ανακύπτει είναι «ποιες προσλήψεις πρέπει να γίνουν;» και εφόσον αυτό απαντηθεί ανακύπτουν νέα ζητήματα ως προς το προφίλ των υποψηφίων, τους φορείς που θα στελεχώσουν κτλ. Το σύστημα της τεχνητής νοημοσύνης θα απαντήσει στα ερωτήματα αυτά αλγοριθμικά, αυτοματοποιημένα και ταχύτατα, υποδεικνύοντας το προφίλ των υποψηφίων και τον τρόπο στελέχωσης (π.χ. εσωτερική μετακίνηση εντός του δημοσίου). Η πληροφορία αυτή θα στέλνεται στο ΑΣΕΠ, που εν συνεχεία θα παρέχει τον καταλληλότερο υποψήφιο, σύμφωνα με χαρακτηριστικά που σχεδιάστηκαν από το “workforce planning” εντοπίζοντάς τον ανάμεσα σε πολλούς υποψήφιους. Οι υποψήφιοι αυτοί θα ανακύπτουν μέσα από τις εξετάσεις των κέντρων αξιολόγησης του ΑΣΕΠ, με γνώμονα τις δεξιότητές τους. Οι εξετάσεις αυτές, επιπλέον, θα έχουν λάβει χώρα σε ουδέτερο χρονικά προγενέστερο σημείο αναφορικά με την πρόσληψη.

Η «δεξαμενή» αυτή των υποψηφίων χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά τον Μάρτιο του 2023, όταν στα 28 χρόνια πορείας του ΑΣΕΠ, σημειώθηκε η πιο χαρακτηριστική του καινοτομία, ήτοι η διεξαγωγή διαγωνισμού δίχως την συμπερίληψη θέσεων που θα πληρωθούν, ούτε των φορέων που θα στελεχωθούν. Η απορρόφηση που ακολούθησε διεξήχθη βάσει των συναφών προκηρύξεων κάθε φορέα, στην οποία ο υποψήφιος έπρεπε να υποβάλει ηλεκτρονικά αίτηση συμμετοχής¹⁷¹.

Συμπερασματικά, η σύγκλιση της τεχνολογίας και της δημόσιας διοίκησης είναι δίκωπο μαχαίρι. Από τη μία πλευρά, υπόσχεται αποτελεσματικότητα, διαφάνεια και ενισχυμένη δέσμευση των ενδιαφερομένων μερών- από την άλλη, παρουσιάζει προκλήσεις όπως το ψηφιακό χάσμα και τις ανησυχίες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής των δεδομένων. Η αφοσίωση του ΑΣΕΠ στην ηλεκτρονική υποβολή φακέλων, τα εξατομικευμένα SMS και άλλες ψηφιακές πρωτοβουλίες σηματοδοτεί τη δέσμευση για πρόοδο. Η επιτυχία αυτών των προσπαθειών εξαρτάται από μια ολιστική προσέγγιση που αντιμετωπίζει τις προκλήσεις και ταυτόχρονα αξιοποιεί τις ευκαιρίες. Σε μια εποχή όπου η τεχνολογία διαμορφώνει τον ιστό των κοινωνιών, η ισορροπία μεταξύ καινοτομίας και συμμετοχικότητας θα καθορίσει την πραγματική αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπο αυτών των μετασχηματιστικών προσπαθειών. Το ταξίδι προς μια τεχνολογικά προηγμένη, διαφανή και δίκαιη δημόσια διοίκηση απαιτεί διορατικότητα, προσαρμοστικότητα και ακλόνητη δέσμευση για την εξυπηρέτηση όλων των πολιτών, ανεξάρτητα από το υπόβαθρο ή τις περιστάσεις τους.

¹⁷¹ Η Ναυτεμπορική, (2023). ΑΣΕΠ: Με μία καινοτομία ο πρώτος πανελλήνιος γραπτός διαγωνισμός στις 4/3 – Η διαδικασία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

- Αλιβιζάτος, Ν. (2008). "Η προσφορά των Ανεξάρτητων Αρχών και οι προϋποθέσεις αποτελεσματικής λειτουργίας τους." In Ν. Φραγκάκη (επιμ.), "Οι Ανεξάρτητες Αρχές στη σύγχρονη δημοκρατία," εκδ. Σάκουλας, Αθήνα – Κομοτηνή.
- Αποστολάκης, Ι., Λουκής, Ε., & Χάλαρης, Ι. (2008). "Ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση: οργάνωση, τεχνολογία και εφαρμογές." Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.
- Αποστολάκης, Ι., Λουκής, Ε., & Χάλαρης, Ι. (2022). Ψηφιακή Διακυβέρνηση. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). "Ο Θεσμός του ΑΣΕΠ και η συμβολή του στη Δημόσια Διοίκηση." [https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/asep/thesmos?_afrLoop=45124946737734396&_adf.ctrlstate=x3tmfc65m_34#!%40%40%3F_afrLoop%3D45124946737734396%26_adf.ctrl-state%3Dx3tmfc65m_38]. Retrieved September 23, 2023.
- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). *Εγχειρίδιο υποβολής ηλεκτρονικών ενστάσεων*: https://www.asep.gr/guide/user_manual/enstaseis_GD_2.pdf?lve
- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). *Το ΑΣΕΠ και η συμβολή του στη Δημόσια Διοίκηση*: https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/asep/thesmos?_afrLoop=45124946737734396&_adf.ctrlstate=x3tmfc65m_34#!%40%40%3F_afrLoop%3D45124946737734396%26_adf.ctrl-state%3Dx3tmfc65m_38
- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Οδηγός εγγραφής στις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες με πλήρη συμπλήρωση των στοιχείων σας. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/egrafiasep.pdf?lve
- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Οδηγός εγγραφής στις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες μέσω Γ.Γ.Π.Σ.. Διαθέσιμο στο: [https://www.asep.gr/guide/user_manual/eggafiggps.pdf?](https://www.asep.gr/guide/user_manual/eggafiggps.pdf?lve)
- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Οδηγός εισόδου (login) στις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/login.pdf?lve

- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Οδηγός Συμπλήρωσης Μητρώου. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/mitroo.pdf?lve
- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Καταχώρηση Ηλεκτρονικής Αίτησης. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/application.pdf
- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Οδηγός Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Αιτήσεων. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/apl_mngnt.pdf
- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Εγχειρίδιο υποβολής ηλεκτρονικών ενστάσεων. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_manual/enstaseis_G_2.pdf?lve
- ΑΣΕΠ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ (2016). Οδηγός αναζήτησης αποτελεσμάτων. Διαθέσιμο στο: https://www.asep.gr/guide/user_mnual/results.pdf
- Βεγλερής, Φ. (1965). Η Εθνική ανάγκη της Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Περιοδικό Νέα Οικονομία, 109. Στο "Εκθέσεις Εμπειρογνομώνων για τη Δημόσια Διοίκηση 1950-1998" (επιμ. Α. Μακρυδημήτρης - Ν. Μιχαλόπουλος, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2000.
- Βελιδάκης Λ. (2023). Προσλήψεις στο Δημόσιο με τεχνητή νοημοσύνη, Εφημερίδα Καθημερινή.
- Βενιζέλος, Ε. (2002). "Οι ανεξάρτητες αρχές μετά την αναθεώρηση του ελληνικού Συντάγματος του 1975/1986/2001." In Φ. Κοζύρη, Σ. Μεγγλίδου (επιμ.), "Η «ανεξαρτησία» των ανεξάρτητων αρχών: Προβληματισμοί και ελπίδες ενός νέου θεσμού." Πρακτικά ημερίδας.
- Βιδάλης, Τ. (2003). "Τυπική ή ουσιαστική διάκριση των λειτουργιών; Το θεμέλιο των ανεξάρτητων αρχών στο πολίτευμα." ΤοΣ, 2.
- Εισηγητική Έκθεση του Σχεδίου Νόμου: «Σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης», Βουλή των Ελλήνων, Αρχείο της Βουλής, Περίοδος Η' Προεδρευόμενης Δημοκρατίας, 1η Σύνοδος, 21-10-93 έως 23-9-94, Πρόεδρος Α. Κακλαμάνης, Αθήνα, σ.1επ.
- Ετήσια Έκθεση ΑΣΕΠ 2017. Διαθέσιμο σε: [\[https://www.asep.gr/webcenter/content/conn/ucmsserver/path/EnterpriseLibraries/asep\]](https://www.asep.gr/webcenter/content/conn/ucmsserver/path/EnterpriseLibraries/asep/).

Ευρωπαϊκή Ένωση, Επιτροπή COM (2003).

Ετήσια Έκθεση ΑΣΕΠ (2021). *Έκθεση πεπραγμένων*. Ανακτήθηκε: <https://sep4u.gr/wp-content/uploads/%CE%91%CE%A3%CE%95%CE%A0-%CE%95%CE%A4%CE%97%CE%A3%CE%99%CE%91/%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97-2021.pdf>

Επιτροπή Πληροφορικής & Επικοινωνιών (2012). *Εθνική Στρατηγική για τις ΤΠΕ και την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση*.

Κεραμάρη Γ. (2016). *Τύποι Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης*. Social Activism Αθηνών.

Κοντόγιωργα-Θεοχαροπούλου, Δ. (2002). *Η Διοικητική Οργάνωση του Κράτους (Από άποψη Διοικητικού Δικαίου και Διοικητικής Επιστήμης)*. Θεσσαλονίκη.

Κτιστάκη Σ. (2011). "Η επαγγελματική αρετή, καθοριστικός παράγοντας της ποιότητας του προσώπου στη δημόσια διοίκηση." Σε: "Διοίκηση και Δημοκρατία: Ποιότητα Αποτελεσματικότητα Νομιμοποίηση".

Κτιστάκη Σ. (2007). *Καταπολέμηση ή πρόληψη της διαφθοράς; Ο ρόλος του ΑΣΕΠ και των ελεγκτικών μηχανισμών της Διοίκησης*, Εφημερίδα διοικητικού δικαίου.

Κτιστάκη Σ. (2014). *Εισαγωγή στην Δημόσια Διοίκηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης

Λαζακίδου Α. (2016). *Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες προς Πολίτες και Επιχειρήσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίσιγμα.

Λαμπροπούλου Μ. και Γ. Διέλλας (2021). *Οι ανεξάρτητες Αρχές*, στο: Σωτηρόπουλος Δ.Α., Νταλάκου Β., (επιμ.), *Το Σύγχρονο Διοικητικό Σύστημα στην Ελλάδα*, Αθήνα: Εκδόσεις ΕΑΠ.

Μακρυδημήτρης Α. (1995). *Η κρυφή γοητεία της διοικητικής μεταρρύθμισης, σε Προβλήματα Διοικητικής Μεταρρύθμισης*, Εισαγωγή - Επιμέλεια: Αντ. Μακρυδημήτρης, Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Μακρυδημήτρης Α. (2004). *Προσεγγίσεις στην θεωρία των οργανώσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτης.

Μακρυδημήτρης, Α. (2006). "Δημόσια Διοίκηση, Στοιχεία Διοικητικής οργάνωσης." εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα – Θεσσαλονίκη.

- Μαυρομούστακου Η. (2016). *Αξιολόγηση δημοσίων υπαλλήλων*, Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Μαυρομούστακου Η. (2021). *Σύγχρονες μορφές διοίκησης*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Μιχαλόπουλος Ν. (2007). *Η Δημόσια Διοίκηση στην Εποχή των Αποτελεσμάτων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Νόμος Υπ' Αριθ. 3979/2011. «Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις». (ΦΕΚ Α' 138/16-06-2011).
- Οργανισμός Έρευνας & Ανάλυσης (2018). *Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα: Επιτυχίες, Προβλήματα και ο Δρόμος προς τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό*.
- Παρθενόπουλος, Κ. (1997). *Ελληνική δημόσια διοίκηση*. Εκδόσεις Ζήτη.
- Πρακτικό 12/2000 της «Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» για το «Πρόγραμμα ΠΟΛΙΤΕΙΑ» αφορά με τη διοικητική μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες διατάξεις.
- Σαματάς, Μ. (2011). Το καταστροφικό κόστος της κομματικής Νομενκλατούρας στην ποιότητα της διοίκησης και δημοκρατίας στη μεταπολιτευτική Ελλάδα. In Μακρυδημήτρης, Α., Σαματάς, Μ., Μαρουδάς, Λ., & Πραβίτα, Μ. (Eds.), *Διοίκηση και Δημοκρατία: Ποιότητα Αποτελεσματικότητα Νομιμοποίηση* (pp. 77+). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: εκδ. Σάκκουλας.
- Σπανού Κ. (2010). *Ελληνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Σπηλιωτόπουλος Ε. (2010), *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τόμος Ι*, Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Σπηλιωτόπουλος Ε., Χρυσανθάκης Χ, (2021). «Βασικοί θεσμοί δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου». Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Στράτη-Βάντζου Α. (2011) *Στην εποχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης: ηλεκτρονική διοίκηση και ηλεκτρονική διοικητική πράξη*. Διδακτορική διατριβή.

- Σωτηρόπουλος, Δ. (2001). Η κορυφή του πελατειακού κράτους. Οργάνωση, στελέχωση και πολιτικοποίηση των ανωτέρων βαθμίδων της κεντρικής Διοίκησης στην Ελλάδα, 1974-2000. Εκδ. Ποταμός.
- Ταμπούρης Ευθ. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις, ΠΜΣ «Δίκαιο και Πληροφορική»
- Ταμπούρης, Ε., & Ταραμπάνης, Κ. (2023). Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://hdl.handle.net/>
- Τάχος Α.Ι. (1985). *Διοικητική Επιστήμη - Συμβολή στην οντολογική έρευνα της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Τζέμος Β. (2018). *Η διεύρυνση και η εμβάθυνση του ρόλου του ΑΣΕΠ στις προσλήψεις στο Δημόσιο, Δημόσιο Δίκαιο*, Διαθέσιμο σε:[www.publiclawjournal.com].
- Τζέμος Β. (2020). *ΑΣΕΠ και Συνταγματικό Δίκαιο Προσλήψεων στο Δημόσιο*, Δημόσιο Δίκαιο.
- Τζέμος Β. (2020). *Δίκαιο των προσλήψεων – Νόμος ΑΣΕΠ (Ν 2190/1994). Ερμηνεία κατ'άρθρον*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη
- Τζέμος Β. (2021). *Εφαρμοσμένο διοικητικό δίκαιο και αρχές δικαίου και management*, Δημόσιο Δίκαιο.
- Τζέμος Β. (2023). *ΑΣΕΠ και Δίκαιο του Ανθρώπινου Δυναμικού στο Δημόσιο*, Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Τζέμος Β. (2023). *Επιλογή προϊσταμένων στο Δημόσιο. Αποτίμηση του νομικού πλαισίου και δικαιοπολιτικές προτάσεις*, Δημόσιο Δίκαιο. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Χρυσόγονος Κ. (2000). *Οι Ανεξάρτητες Αρχές στο Σχέδιο της Επιτροπής Αναθεώρησης του Συντάγματος*. Το Σύνταγμα, 6/2000.

Ξενογλώσση βιβλιογραφία

ASEP (Supreme Council for Civil Personnel Selection). (2016). ASEP and Its Contribution to Public Administration. Retrieved from [https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/asep/themos?_afrLoop=45124946737734396&_adf.ctrlstate=x3tmfc65m_34#!%40%40%3F_afrLoop%3D45124

946737734396%26_adf.ctrlstate%3Dx3tmfc65m_38](https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/asep/thesmos?_afrLoop=45124946737734396&_adf.ctrlstate=x3tmfc65m_34#!%40%40%3F_afrLoop%3D45124946737734396%26_adf.ctrl-state%3Dx3tmfc65m_38]

ASEP (Supreme Council for Civil Personnel Selection). (2021). *Detailed Instructions for Applicants*. Retrieved from https://www.asep.gr/guide/1E_2021/howtoapply.html

Caiden G. (1991). *Administrative Reform Comes of Age*, Berlin: Walter de Gruyter.

Chartered Governance Institute UK and Ireland. (2022). Understanding governance. Διαθέσιμο στο <https://www.cgi.org.uk/professional-development/discover-goernance/looking-to-start-a-career-in-governance/what-is-governance>

Chun Hai, J., & Nor Fadzlina, N. (2012). *Principles of Public Administration*. Malaysian Per., Pearson Malaysia Sdn Bhd.

Council of the EU (2017). *Tallinn Declaration on e-Government*.

Council of Europe. (2022). *12 Principles of Good Governance*. Διαθέσιμο στο <https://www.coe.int/en/web/good-governance/12-principles>.

Curtin G., Sommer H., Michael/Veronica, V. (2003). *The world of E-Government*, Published by The Haworth Press Inc.

Commission on Information and Communication Technologies. (2012). *National Strategy for ICT and e-Governance* (2nd ed.). Retrieved from http://www.ypes.gr/ypes_po/detail_printer.asp?docid=1606

Decision No. 13/2015, Article 8 - Matters of Compliance in the ASEP Archive/Registry of Candidates and Personnel of Public Bodies.

Diavgeia. (n.d.). What is Diavgeia? Retrieved from https://diavgeia.gov.gr/info

Eliamep. (2018). *Administrative Reforms in the Public Sector*. Athens, Greece. Retrieved from http://www.eliamap.gr/...metarrythmiseis.sth-dimosia

- European Commission. (2003). The Role of eGovernment for Europe's Future, COM(2003)567 final.
- EU ministerial declaration. (2017). Ministerial Declaration on eGovernment - the Tallinn Declaration. Διαθέσιμο στο <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/ministerial-declaration-egovernment-tallinn-declaration>
- European Commission. (2018). *eGovernment in Greece*. Ανακτήθηκε από https://joinup.ec.europa.eu/sites/default/files/inlinefiles/eGovernment_in_Greece_2018_0.pdf
- EU ministerial declaration. (2019). Berlin Declaration on Digital Society and Value-Based Digital Government. Διαθέσιμο στο https://ec.europa.eu/isa2/sites/default/files/cdr_20201207_eu2020_berlin_declaration_on_digital_society_and_value-based_digital_government_.pdf
- EU ministerial declaration. (2021). Digital Democracy with a Purpose: Lisbon Declaration. Διαθέσιμο στο <https://www.lisbondeclaration.eu/>
- Giannakos, I. (2011). Independent Authorities and State Transformations. Diplomatic thesis, National and Kapodistrian University of Athens.
- InnLaw. (n.d.). Guide to ASEP Registration. Retrieved from <https://innlaw.gr/odigos-asep/>
- Jeong Chun Hai (2007). "Fundamental of Development Administration." Scholar Press.
- Ktistakis, S. (2007). Fighting or Preventing Corruption? The Role of ASEP and Administrative Control Mechanisms. *Administrative Law Journal*.
- Lambropoulou, M., Diellas, G. (Eds.). (2021). *The Modern Administrative System in Greece*. Hellenic Open University.
- Law 3979/2011, Article 13(1)
- Law 4325/2015, Article 26 - Democratization of Administration, Combating Bureaucracy, and e-Governance. Remedying Injustices and Other Provisions.
- Law 4624/2019 (A' 137/29-08-2019)
- Layne, K., & Lee, J. (2017). "Developing Fully Functional E-Government: A Four-Stage Model." *Government Information Quarterly*, 18, 122-136.
- Mavromoustakos, H. (2016). *Assessment of Public Servants*. Athens: Legal Library.
- OCED. (2001). "OECD Reviews of Regulatory Reform – Regulatory Reform in Greece – Government Capacity to Assure High-Quality Regulation in Greece."

Διαθέσιμο

σε:

<https://www.oecd.org/greece/2475366.pdf>

- Psimas, T. (2017). Independent Authorities and Democratic Authority. Diplomatic thesis, Aristotle University of Thessaloniki.
- Pope R. (2019) A working definition of Government as a Platform. Διαθέσιμο στο <https://medium.com/digitalhks/a-working-definition-of-government-as-a-platform-1fa6ff2f8e8>.
- Rae (Regulatory Authority for Energy). (n.d.). More information about RAE. Retrieved from <https://www.rae.gr/sxetika-me/>
- Roztockı, N., Strzelczyk, W. & Weistroffer, H. R. (2022) "Concepts of E-Democracy in an E-Society". SAIS 2022 Proceedings. 13. <https://aisel.aiset.org/sais2022/13>
- Tzemos, V. (2020). Law on Recruitment - ASEP Law (Law 2190/1994): Article by Article Interpretation. Athens: Legal Library.
- Veit D., Huntgeburth J., (2014). *Foundations of Digital Government: Leading and managing in the digital era*, Springer.
- Vyzirgiannakis, D. (2016). Public Sector e-Recruitment practices in Greece: The case of the Supreme Council for Civil Personnel Selection (ASEP) website. Retrieved from:
https://www.academia.edu/30259278/Public_Sector_e_Recruitment_practices_in_Greece_The_case_of_the_Supreme_Council_for_Civil_Personnel_Selection_ASEP_website
- Wong, K. Fearon C. & Philip G. (2017). Understanding e-government and e-governance: stakeholders, partnerships and CSR. *International Journal of Quality & Reliability Management*, Vol. 24 No. 9, 2007, pp. 927-943.

Διαδικτυακή πηγή

www.asep.gr, Επίσημη ιστοσελίδα της ανεξάρτητης αρχής Α.Σ.Ε.Π.

https://www.asep.gr/guide/user_manual/mitroo.pdf?lve, οδηγός συμπλήρωσης μητρώου

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-egovernment-action-plan2016-2020>

infosoc/el-GR/specialreports/digital_greece_special, Ψηφιακή Ελλάδα, Επικοινωνιακή εκστρατεία για την Ψηφιακή Στρατηγική της Κυβέρνησης

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A1901/PressReleases/A1901_SFA20_DT_AN_00_2010_01_F_GR.pdf.

<https://www.naftemporiki.gr/finance/economy/1442874/asep-me-mia-kainotomia-o-protos-panellinos-graptos-diagonismos-stis-4-3-i-diadikasia/>